

A Slolonel Dios D'a Viñaj EZEQUIEL

Ezequiel sb'i jun libro tic, yujto a slolonel Dios yalnac d'a viñaj Ezequiel tz'ib'ab'ilcan d'ay. A d'a ab'il 586 ayic manto javi Jesucristo, ix javi eb' soldado aj Babilonia yac' oval d'a Jerusalén. A viñaj Ezequiel schecab' Dios chi', ic'jib'at viñ icha presoal d'a Babilonia yed' juntzañxo eb' aj Judá ayic manto ac'ji ganar Jerusalén chi'. Ayxoec' viñaj Ezequiel d'a Babilonia chi' ayic smac'jiem lañnaj Jerusalén yuj eb' ajc'ol chi'. Yuj chi' schecnac Dios yal viñ d'a eb' ayec' yed'oc d'a Babilonia chi' yed' pax d'a eb' aj Jerusalén.

A jun libro tic chañ macañ yaji: A b'ab'el macañ, tz'el yich d'a capítulo 1 masanto d'a 24. A d'a tic syalcoti to tz'avtaj viñ schecab' Dios chi' yic syalan viñ d'a eb' anima to ol javoc yoval sc'ol Dios d'a yib'añ eb', ol ac'joc ganar choñab' Jerusalén. A schab'il macañ, tz'el yich d'a capítulo 25 masanto d'a 32. A d'a tic syalcoti to a yoval sc'ol Dios ol javocpax d'a yib'añ juntzañxo nación, juntzañ tz'ixtanel Jerusalén chi'. Ay pax juntzañ lolonel chi' yalel viñ ayic toxo ix ac'ji ganar Jerusalén chi'. A yoxil macañ, tz'el yich d'a capítulo 33 masanto d'a 39. A d'a tic syal juntzañxo slolonel Dios aljinac d'a eb' anima aycanb'at d'a Babilonia chi'. Aljinacpaxi to ol b'ochajxi Jerusalén chi', aljinacpaxcan juntzañ lolonel d'a yib'añ Gog. Axo schañil macañ, tz'el yich d'a capítulo 40 masanto d'a 48. A d'a tic ix ch'oxji d'a viñaj Ezequiel chi' icha vayich, yuj

tas ol aj choñab' Israel chi' yed' stemplo Dios d'a b'aq'uiñ.

A viñaj Ezequiel chi', ay val och Dios d'a sc'ol viñ sic'lab'il, te jelan spensar viñ, jantac tas ix ch'oxji yil viñ icha vayich, ix laj sic'can viñ d'a spensar. A jantac ix ac'ji yil viñ chi', ix yac' val och viñ d'a sc'ool, yuj chi' ix stec'b'ej sb'a viñ yalanel slolonel Dios chi'. Ix yac' val och viñ d'a sc'ol yalanel d'a eb' yetchoñab' yic sq'uex spensar eb'. A d'a jun libro tic syalcot jun ab'ix ojtacab'il, aton b'aj sb'inajcot juntzañ taquiñ b'ac, palta a juntzañ taquiñ b'ac chi', ix pitzvixi, aton tic syal d'a 37.1-14. A viñ checab' tic, sacerdote pax viñ, ix yal viñ to yovalil vach' scutej co b'a d'a Dios.

Ix yil stziquiquial Dios viñaj Ezequiel

¹⁻³A in sacerdote Ezequiel in tic, yuninal in viñaj Buzi. A junel ayinec' d'a sti' jun a' scuch Quebar d'a Babilonia, ayinec' d'a scal eb' vetchoñab' aj Judá ic'b'ilocot preso. Ayic oye' c'ualxo yoch scharñil uj yic ab'il 30, ayic toxo ix ec'b'at oye' ab'il yic'jicot viñaj rey Joaquín preso, ata' ix jacchaj satchaañ, ix vilan stziquiquial Jehová, ix lolon d'ayin, ix yac'anem spoder d'a vib'añ. ⁴Ix vilani to a d'a stojolal norte ix cot jun nivan oval ic' yed' jun nivan q'uic'al asun. A d'a scal asun chi' ix elta c'ac' yed' leb'lon, axo d'a spatic yichañ toxoñej scopopi. A d'a scal c'ac' chi' ay jun tas toxoñej sveei, icha val sveeial yilji q'uen bronze. ⁵Axo d'a snañal ayelta charivañ ángel querubín sb'i icha yilji anima. ⁶Charie' sat yed' charie' sc'axil junjun eb'. ⁷A xub' eb' masanto d'a yoc tojollñej yajemi, axo samil yoc eb' icha yech noc' vacax, sveei icha

q'uen bronze riich'ilel smical. ⁸ A juntzañ eb' chi', chañe' sat yed' chañe' sc'axil junjun eb'. Ay pax chañe' sc'ab' eb' icha yic anima d'a schariil pac'añ scostil d'a yalañ sc'axil chi'. ⁹ Syil-laj sb'a sc'axil eb' chi' ayic sb'ey eb', sb'atñej eb' b'aj q'uelanb'ati, max sutmaj snivanil eb' b'aj sb'ati. ¹⁰ Icha val tic yilji sat junjun eb': A d'a yichañ eb' lajan yilji icha sat anima. Axo d'a svach' eb' lajan yilji icha sat noc' choj. Axo d'a sq'uexañ eb', lajan yilji icha sat noc' vacax. Axo d'a spatic eb', lajan yilji icha sat noc' nivac ch'acb'a. Ichaton chi' yilji sat eb'. ¹¹ Ayic syac'anel lian chab' sc'axil junjun eb', schalaj sb'a yed' yic eb' ay d'a junjun schiquin, axo yed' chab'xo jun, smusej snivanil eb'. ¹² Junlajanñej tz'aj sb'at eb' d'a yichañ, mañ jab'oc sutmaj eb' ayic sb'at eb', ato a' b'aj scuchb'ajb'at eb' yuj spoder Dios. ¹³ A d'a scal eb', ay jun tas sb'eyeq'ui, lajan yilji icha tzac'ac' chaxilinac, ma icha yilji junoc tas ayoch sc'ac'al. Toxoñej sveei yilji, axo d'a scal tz'elta copoljoc c'ac'. ¹⁴ A juntzañ eb' chi' sb'at xumnaj eb', elañchamel sjax xumnaj eb', icha yec' copoljoc leb'lon.

¹⁵ Ayic ix vilan juntzañ eb' chi', ix vilan pax d'a sat luum, d'a stz'ey junjun eb' ay junjun xocanxocan yilji. ¹⁶ A chañe' xocanxocan chi', lajanñej yilji schariil, sveei yilji icha q'uen topacio, axo d'a yool junjun, ay junxo xocanxocan ayochi, ch'occh'oc b'aj q'uelanb'at junjun. ¹⁷ Syalñej sb'at d'a schariil pac'añ, mañ yovaliloc sutmaji. ¹⁸ Ix vilani to a junjun juntzañ xocanxocan chi' chaañ yajq'uei, satub'tac yilji, ayñej yol sat d'a spatic yichañ. ¹⁹ Ayic sb'eyb'at eb' querubín chi', sb'eypaxb'at

juntzañ xocanxocan chi'. Tato sq'ue vaan eb' d'a sat luum, sq'uepax vaan juntzañ chi' yed' eb'. ²⁰ A eb' querubín chi', sb'atñej eb' b'aj tz'ic'jib'at yuj spoder Dios, sb'atñejpax juntzañ xocanxocan chi' yed' eb', yujto a d'ay ayoch spixan eb'. ²¹ Ayic sb'ey eb' querubín chi', sb'eypax juntzañ xocanxocan chi', tato tz'och vaan eb', tz'ochpax vaan. Tato sq'ue vaan eb' d'a sat lum tic, sq'uepax vaan juntzañ chi', yujto a d'a juntzañ chi' ayoch spixan eb'.

²² A d'a yib'añ eb' querubín chi', ay jun tas b'achanb'ati, toxoñej copopi icha yilji q'uen cheev, satub'tac yilji. ²³ A d'a yalañ jun b'achanb'at chi', ata' tojol tz'aj yel lian chab' sc'axil junjun eb', schalan sb'a sñi' sc'axil eb' chi'. Axo chab'xo smusan snivanil eb'. ²⁴⁻²⁵ Ix vab'anpax sc'añ sc'axil eb' chi' ayic sb'at jeñeñoc eb'. Icha val sc'añ yem a nivac pajav, ma icha sc'añ c'u, ma icha sc'añ yec' junoc nivan ñilañ eb' soldado ma icha val to a Dios Syal yuj Smasanil van sloloni. Ayic tz'och vaan eb' querubín chi' sjeñvi, syic'anem sc'axil eb' chi', sc'aññej jun sc'añ chi' d'a yib'añ jun b'achanb'at d'a yib'añ eb' chi'. ²⁶ A d'a yib'añ jun b'achanb'at chi', ix vil jun trono icha val svach'il yilji q'uen zafiro. A d'a yol jun trono chi', ata' c'ojanem jun icha yilji anima. ²⁷ Ix vilanpaxi to a jun c'ojanem chi', a d'a snañal sq'ueñejcot d'a yib'añ, lajan yilji icha q'uen bronce copopi, sq'ue sc'ac'al. Axo d'a snañal chi' tz'emñej d'a yalañ, lajan yilji icha te' c'ac', axo spatictac, toxoñej sveei, ²⁸ icha yilji chacpan scheclaj d'a scal asun ayic syac'an ñiab', icha chi' yajoch oyan d'a spatictac.

2

Ix avtaj viňaj Ezequiel yuj Dios

¹ Ix vab'an yoch jun jaj, ix yalan d'ayin icha tic: Ach anima, q'ueañ vaan, yujto ay tas ol val d'ayach, xchi.^{2.1} ² Yacb'an van slolon chi', ix och Yespíritu Dios d'ayin, ix in yic'anq'ue liñan. Ichato chi' ix vab'an yoch sjaj jun slolon chi' d'ayin. ³ Ix yalanñej icha tic: Ach anima, ol ach in checb'at d'a scal eb' etchoñab' israel, aton eb' ix ste pitej sb'a d'ayin, ix och eb' ajc'olal d'ayin icha sc'ulejnac eb' e mam eyicham d'a peca', icha pax chi' eb' masanto ticnaic. ⁴ A ticnaic tzach in checb'at d'a juntzañ anima te ov sat yuj spital, mañ jab'oc scha yab' eb', palta tzal d'a eb' icha tic: Icha tic yalan Jehová Cajalil, xa chi d'a eb'. ⁵ Vach'chom ol scha yab' eb', mato maay, yujto te pit eb', palta ol nachajel yuj eb' to in checab' aj d'a scal eb'. ⁶ Ach anima, mañ ach xiv d'a eb', mañ ach xivpax yuj tas ol yal eb' d'ayach. Vach'chom icha d'a scal te' q'uiix, ma d'a scal noc' sinaan ayach eq'ui, palta mañ ach xivoc, mañ ach xiv yuj tas syal eb' d'ayach, mañ ach xivpax tas tz'aj sat eb' ste cot yoval d'ayach yujto te pit eb'. ⁷ A ach yovalil ol al in lolonel d'a eb', taxoñej ol scha yab' eb' mato maay, yujto te pit eb'. ⁸ Scham val a chaan ab' tas svala', mañ a pitej a b'a icha eb' chi'. Jac a ti' ol a vaan tas ol vac' d'ayach, xchi d'ayin.

⁹ Ix vilani ay jun c'ab' b'achancot d'ayin, yed'nac jun tas chulb'il tz'ib'ab'il. ¹⁰ Ix xuyanb'at jun

2.1 **2:1** A d'a hebreo syala' "ach yuninal anima" xchi, syalelc'ochi anima chamelb'a, mañ ichoc Dios to aytejec' d'a masanil q'uinal, yuj chi' anima scal d'a tic.

chi' d'a vichañ. Tz'ib'ab'il d'a schab'il pac'arñ. A tas tz'ib'ab'ilem chi' d'ay, aton yab'ixal cusc'olal, yaelal yed' xivc'olal ol ujoc.

3

¹ Ix yalanxi jun chi' d'ayin icha tic: Ach anima, c'uxb'at jun b'aj tz'ib'ab'il juntzañ lolonel tic, tzach b'at al d'a masanil eb' etisraelal, xchi d'ayin.

² Ix in jacan in ti', ix yac'an in c'uxb'at jun b'aj tz'ib'ab'il chi'. ³ Elañchamel ix yal d'ayin: B'uq'uem jun tz'ib'ab'il ix vac' tic d'ayach, sb'ud'jicanel a c'ol yuuj, xchi d'ayin.

Yuj chi' ix in b'uq'uemi, te chi' ix vab' icha noc' yalchab'. ⁴ Ix yalan d'ayin icha tic: Ixic, tzalan d'a eb' etisraelal jantac tas ol val d'ayach. ⁵ Mañ vanoc ach in checanb'at d'a scal eb' anima max yal alan sti', mato max nachaj uuj, palta a d'a eb' etchoñab' tzach in checb'ati. ⁶ Mañ vanoc ach in checanb'at d'a juntzañ nación b'aj tzijtum ti' tz'alchaji to ajal-tac snachajel uuj. Tato a d'a juntzañ choñab' chi' tzach in checb'ati, tzaam scha yab' eb' tas tzala'. ⁷ Palta a eb' etchoñab' chi' jun, mañ ol schalaj yab' eb' d'ayach, yujto malaj sgana eb' schaan yab' tas svala', yujto te pit syutej spensar eb'. ⁸ Palta a in ol vac' a tec'anil d'a yichañ eb', yic ol a tec'b'an a b'a alan juntzañ lolonel tic d'a eb'. ⁹ Icha val stzatzil q'uen diamante, ma icha q'uen yaxq'ueen ol ach vutoc d'a yichañ eb'. Mañ jab'oc ol ach xiv d'a eb' vach'chom scot val yoval sat eb' yuj spital, xchi d'ayin.

¹⁰ Ix yalanxi d'ayin icha tic: Ach anima, maclej val ab' tas ol val d'ayach, tza sic'ancan d'a a pensar.

¹¹ Ixic, tzach b'at b'aj ayec' eb' etchoñab' ic'b'ilocot

preso, tzalan d'a eb', taxoñej scha yab' eb' tas ol ala', mato maay, palta tzal d'a eb' icha tic: Icha tic yalan Jehová Cajalil, xa chi d'a eb', xchi d'ayin.

¹² Ix lajvi chi', ix in yic'ancharañ Yespíritu Dios, axo d'a in patic ix vab' yoch jun av icha sc'añ yec' quixcab', ix yalani: Alchajocab' vach'il d'a stz-iqiquial Jehová b'aj ayeq'ui, xchi. ¹³ Ix vab' anpax sc'añ sc'axil eb' querubín ayic syil-lan sb'a. A juntzañ xocanxocan junñej yaj yed' eb', sc'añpaxi, xivub'tac sc'añi. ¹⁴ Axo Yespíritu Dios ix in ic'anq'ue vaan, ix in yic'anb'ati. Te cusc'olal ix in aji, ix cot voval, ix in b'ati. Axo spoder Jehová ayoch d'ayin. ¹⁵ Ayic ix in c'och d'a choñab' Tel-abib d'a sti' a nivan Quebar, aton b'aj cajan oñ ec' mach oñ ic'b'il oñ cot icha preso tic, uque' c'ual majxo in lolonlaj, yujto ix sat in c'ol yuj tas ix vila' yed' tas ix vab' chi'.

Ac'b'ilo *viñaj* *Ezequiel'R'stañvumaloc*
choñab'
(Ez 33.1-9)

¹⁶ Ayic ix lajvi uque' c'ual chi', ix lolon Jehová d'ayin, ix yalan icha tic: ¹⁷ Ach anima, a in ix ach vac'och stañvumaloc eb' etchoñab' israel. Ayic ol valan in lolonel d'ayach, a achxo ol al d'a eb' in q'uexuloc yic ol yojtaquejel eb'. ¹⁸ Ayic ol valan d'a junoc mach to ol cham yuj smul, tato a ach tic mañ ol al d'ay, mañ ol a catcha' yic sy-actejcan chucal sc'ulej chi', yic max chami, ayic scham jun anima yuj smul chi', a d'a ib'añ scan schamel chi' vuuj. ¹⁹ Palta tato tzal d'ay jun, tza cachanpax d'a schucal chi', palta max yactejcan schucal b'eyb'al chi', ol cham yuj smul chi', a

schamel chi' max canlaj d'a ib'añ. ²⁰ Añejtona', tato ay junoc mach vach' sb'eyb'al, palta syactejcan svach' b'eyb'al chi', sc'ulan chucal, a in ol in cha svach' c'ulej chucal chi' masanto schami. Tato a ach tic max a cacha', tato schami, a tas vach' sc'ulejnac d'a yalañtax chi' mañxalaj yelc'och d'a vichañ, ol cham yuj smul chi', palta axo d'a ib'añ scan schamel chi' vuuj. ²¹ Palta tato tza cach jun anima chi' jun yic max sc'ulej chucal chi', schaan yab'i, maxtzac sc'ulej chucal chi'. A jun anima chi' olto pitzvoc eq'ui, yujto ix sc'anab'ajej b'aj ix a cach chi'. A achxo tic tzach colchajcani, xchi Jehová d'ayin.

Ix och viñaj Ezequiel queecal

²² Ix yac'anq'ue sc'ab' Jehová d'a vib'añ, ix yalan d'ayin icha tic: Q'ueañ vaan, ixic d'a jun ac'lic chi'. Ata' ol in lolon d'ayach, xchi. ²³ Ix in q'ue vaan b'ian, ix in b'at d'a jun ac'lic chi'. Ata' ix vil stziquiquial Jehová, icha ix aj vilan d'a sti' a' nivan Quebar. Ix in julanem lachnaj in b'a d'a sat luum. ²⁴ Ix och Yespíritu Dios chi' d'ayin, ix in yic'anq'ue liñan, ix yalan d'ayin icha tic: Ixic, tza macanoch a b'a d'a yol a pat. ²⁵ Ach anima, ol ach tzec'chajcan d'a yol a pat, yic vach' maxtzac ach elta d'a scal eb' etchoñab'. ²⁶ Ichato ol vac'canq'ue lotzan ac' d'a a joom, yic vach' mañxo ol yal a loloni, mañxo ol yal a cachan eb', yujto te pit eb'. ²⁷ Ayic ay tas snib'ej in c'ol ol ala', ol ach vac' lolonoc, ol alani: Icha tic yalan Jehová Cajalil, xa chi. A mach sgana schaan yab'i, yab'ocab'i. A pax mach malaj sgana schaan yab' jun, schumxo, yujto a jun choñab' tic te pit, xchi Jehová.

4

Yalnac viñaj Ezequiel yuj oval d'a Jerusalén

¹ Ix yalanxi Jehová d'ayin icha tic: A ticnaic ach anima, ic'cot junoc lum xan, tzac'anem lum d'a ichañ, tza tz'ib'anem yechel choñab' Jerusalén d'a luum. ² Slajvi chi', tzac'anoch oyan yechel yamc'ab' yic oval, campamento yed' tec'nub' d'a spatic smuroal, ³ tzac'anoch junoc q'uen icha q'uen sa'am d'a a cal yed' jun choñab' chi'. A jun chi', lajan icha junoc muro, tzach och d'a yichañ jun choñab' chi', ichato van ac'an oval yed'oc. Icha chi' ol aj yoch ch'oxnab'iloc d'a eb' etchoñab'.

⁴ Slajvi chi', tzach ec' jichan d'a a q'uexañ, icha chi' ol aj a ch'oxanel yaelal ol javoc d'a yib'añ eb' etchoñab' yuj smul. Añej d'a a q'uexañ chi' ol ach ec'ñej jichan yacb'an van a ch'oxanel yaelal ol javoc d'a yib'añ eb' yuj smul chi'. ⁵ Ay 390 c'ual ol a c'ulej jun chi', syalelc'ochi junjun ab'il sch'ox junjun c'ual, icha chi' ol aj yab'an syail eb' israel yuj smul chi'. ⁶ Ayic ol lajvoc juntzañ c'ual chi', axo d'a a vach' tzach ec' jichan. Icha chi' ol aj a ch'oxanel yaelal ol ja d'a yib'añ eb' aj Judá yuj smul. 40 c'ual ol ach ec' jichan d'a a vach' chi', syalelc'ochi junjun ab'il sch'ox junjun c'ual, icha chi' ol aj yab'an syail eb' yuj smul chi'. ⁷ Tzach b'at q'uelan d'a jun yechel Jerusalén b'aj oyanoch eb' ajc'ool, tza pilanq'ue sc'ab' a pichul, tzic'ancharañ a c'ab' chi', tzach lolon d'a eb' etchoñab' chi' d'a in b'i. ⁸ Ichato ol ach in tzec' yed' ch'añ lasu yic vach' max yal ec' b'alb'onoc masanto ol tz'acvoc sc'ual a ch'oxanel syaelal eb' chi'.

⁹ Ayic manto ach tzec'chaj chi', tzic'cot jab'oc ixim trigo, ixim cebada, ixim mijo, ixim avena, añ avastut, añ lenteja yed' ixim centeno, calan tz'aj yem d'a yol junoc lum chen. A yed' juntzañ chi' tza b'o a vael, ol a vaan d'a 390 c'ual b'aj ol ach ec' jichan d'a a q'uexañ chi'. ¹⁰ Tzechtej nañal libra tza va d'a junjun c'u, chequelñej yoraíl tzach va'i. ¹¹ Chequel pax yoraíl yic tzuc'an nañaloc litro a a' d'a junjun c'u. ¹² A jun vael tza b'o chi', icha tz'aj sb'o ixim pan cebada tzutej. D'a yichañ eb' anima chi' tzac' tajoc ixim d'a cal c'ac', a stza' eb' anima chi' tza c'an a c'atzitzoc, xchi Jehová.

¹³ Ix lajvi chi', ix yalanpax Jehová icha tic: Ol a va juntzañ vael mañ vach'oc chi' icha yalan ley, yuj a ch'oxaneli to icha chi' ol aj svaan eb' etisraelal vael mañ vach'oc icha yalan ley d'a juntzañxo nación b'aj ol in saclemejb'at eb', xchi Jehová.

¹⁴ Ix in tac'vi d'ay icha tic: Maay Mamin Jehová, malaj b'aj tzin yam junoc tas mañ vach'oc icha yalan ley. Malaj b'aj tzin chi' schib'ejal noc' noc' to toñej syac'cham sb'a, ma noc' smiljicham yuj noc' chium noc' d'a caltac te', ma junoc macañ noc' chib'ej to mañ vach'oc icha yalan ley, xin chi.

¹⁵ Ix yalanxi Jehová d'ayin icha tic: Syal a stza' noc' vacax tza c'an d'a c'atzitzal sq'uexuloc stza' eb' anima chi', yic tza b'oan a vael chi', xchi.

¹⁶ Ix yalanxi d'ayin icha tic: Ol in satel vael d'a Jerusalén. Echtab'ilxoñej ol aj svael eb' yed' tas syuq'uej eb', yuj chi' d'a scal ilc'olal yed' d'a scal xivc'olal ol va eb', ol yuc'an a' eb'. ¹⁷ Mañxa a a' yed' svael eb', toxoñej ol xivq'ue eb' yil-lanoch sb'a junjun. Yuj val smul eb' chi' c'o'janc'olal ol aj satel eb', xchi Jehová.

5

Ix sjoxel xil sjolom viñaj Ezequiel

¹ Ix yalanpax Jehová d'ayin icha tic: A ticnaic ach anima, ic'cot junoc q'uen cuchilub' te jay ye, icha val junoc q'uen navaja sc'an eb' joxvajum, tza josanel xil a jolom yed' xil a ti' d'a q'ueen. Slajvi chi', tzic'anpaxcot junoc echlab', ox macañ tz'aj echtan a xil chi'. ² Ayic ol lajvoc a ch'oxan yechel syaelal choñab' chi', a junoc macañ a xil chi', tza ñustz'a d'a snañal yol yechel choñab' chi'. Slajvi chi', tzic'anxicot q'uen cuchilub' chi', tza choc' cupan junoc macañ a xil chi' d'a spatictac yechel choñab' chi', axo junocxo yoxil macañ, tza tzipancanb'at d'a cal ic'. Ch'oxnab'il jun chi' to a in ol vac'cot eb' ajc'ool, ol och eb' d'a spatic eb' etchoñab' chi' yed' q'uen yespada. ³ Tzic'ancanel jayeoc a xil chi' tza pichancanoch d'a sti' a pichul. ⁴ A d'a juntzañ chi' tziq'uel jayeoc, tza ñusantz'a d'a cal c'ac'. Icha jun c'ac' chi', icha chi' ol aj sjavi yaelal d'a scal masanil eb' etchoñab'.

⁵ A in val Jehová in svala': Aton Jerusalén sch'ox jun yechel tic, a in vac'naquem d'a scal juntzañxo nación. ⁶ Palta a eb' aj Jerusalén chi', yelxo val ix spatiquejel in c'ayb'ub'al eb' yed' in checnab'il, yelxo val chuc eb' d'a yichañ eb' anima d'a juntzañ nación ay d'a slac'anil eb' chi', yujto maj sc'anab'ajej in c'ayb'ub'al chi' eb', maj sb'eyb'alej pax in checnab'il eb'.

⁷ Yuj chi' a in Jehová in svala': Yujto ec'al te pit eb' d'a yichañ juntzañxo nación ay d'a spatictac chi', mañ val jab'oc sc'anab'ajej in checnab'il eb', ec'b'al te chuc sb'eyb'al eb' d'a yichañ sb'eyb'al eb'

anima ay d'a slac'anil eb' chi'. ⁸ Yuj chi' a in Jehová in svala': Ol in och pax ajc'olal d'a eb' aj Jerusalén chi'. D'a yichañ juntzañ nación chi' ol vac'och syaelal eb'. ⁹ Ix och eb' ejmelal d'a juntzañ comon dios yajb'entac, yuj chi' ol in c'ulej tas to manta b'aj tzin c'ulej juneloc, malaj pax b'aj ol in c'ulej junelocxo. ¹⁰ A ol aj d'a scal eb' chi', a eb' mamab'il ol schib'at yalyuninal eb' yuj vejel. A eb' uninab'il ol schipaxb'at smam snun eb'. Ol vac' val och yaelal d'a yib'añ eb'. Axo mach mañ ol chamoc, ol in saclemejcanb'at d'a masanil yolyib'añq'uinal tic. ¹¹ A in Jehová in svala'. Yujto a eb' chi' yelxo val ix yixtejb'at in templo eb' yuj sdiosal te yajb'entac yed' yuj juntzañ sb'eyb'al eb' te chuc, yuj chi' ol in satel eb', mañxo ol vac' nivanc'olal eb'. Mañxo ol oc' in c'ol d'a eb'. ¹² A junoc macañ eb', ol cham eb' d'a yol choñab' chi' yuj ilya yed' vejel. Axo junocxo macañ eb', ol miljoccham eb' d'a spatictac choñab' chi'. Axo junxo yoxil macañ eb', ol in saclemejcanb'at eb' d'a masanil yolyib'añq'uinal tic, a in val ol vac'och eb' ajc'ol d'a spatic eb' yed' q'uen yespada. ¹³ Icha val chi' ol aj sich'i yoval in c'ool, vach' ol aj in c'ol ol vab'i. Ayic toxo ix viq'uel yoval in c'ol chi' d'a eb', ichato chi' ol nachajel yuj eb' to a in ton Jehová in ix in chec c'ulaj juntzañ tic yuj yoval in c'ool. ¹⁴ A in Jehová in svala' to mañxa mach ol vac'can d'a Jerusalén, masanil anima ay d'a slac'anil yed' eb' ol ec' ta' ol b'uchvaj eb' d'ay. ¹⁵ A val yic ol vac'anoch yaelal d'a yib'añ eb' yed' yoval in c'ool, masanil eb' ay d'a slac'anil eb' ol yajanoc yed' sb'uchvaj eb' d'a choñab' Jerusalén chi'. Sch'oxnab'il yoval in c'ol ol ajoc. ¹⁶ Icha val tz'aj sjulvaj junoc mach yed' sjul-lab' yic smilvaji,

icha chi' ol aj in satanel eb' yuj vejel. A in val ol vac'b'at nivan vejel d'a yib'añ eb', mañxalaj svael eb', icha chi' ol aj satel eb'. ¹⁷ A in Jehová in svala' to a in ol vac'b'at jun nivan vejel, ilya yed' chamel d'a yib'añ eb' yed' noc' chium noc', pilan ol chijocb'at yuninal eb' yuj noc'. Tzijtum eb' ol champax d'a scal oval, xchi Jehová.

6

A yoval sc'ol Jehová d'a comon dios

¹ Ix yalanxi Jehová d'ayin icha tic: ² Ach anima, ixic q'uelan d'a stojolal jolomtac vitz yic Israel, tza-lan d'a yib'añ eb' cajan ta' ³ icha tic: Ab'ec val tas syal Jehová d'a yib'añ eb' syaq'uem sb'a d'a comon dios d'a jolomtac vitz yic Israel, d'a tzalquixtac, d'a pac'quiltac yed' d'a ch'olquixtac: Ol vac'b'at oval d'a eb'. Ol in satpaxel juntzañ lugar chaañ b'aj tz'och ejmelal. ⁴ Ol in mac'poj juntzañ altar b'aj syac' silab' eb' yed' b'aj sñus incienso eb'. Ol in milanham eb' vinac d'a yichañ juntzañ yechel chi'. ⁵ Ol vac'can teljab' snivanil eb' d'a yichañ juntzañ comon dios chi'. Axo d'a spatictac juntzañ yechel chi' ol in saclemejec' sb'aquil eb'. ⁶ Ol can tz'inan masanil schoñab' eb' b'ajtac cajan yed' masanil lugar chaañ b'aj tz'och ejmelal. Masanil yaltar eb' chi' ol pojcanb'atoc yed' masanil juntzañ yechel chi' choc' ol ajcanoc yed' altar b'aj sñus incienso eb', ol em lañnajoc. Masanil tas b'ob'il yuj eb' anima chi' ol sateloc. ⁷ A eb' olto canoc, ayic ol yilan snivanil eb' ix cham d'a scal eb', ichato chi' ol nachajel yuj eb' to a in ton Jehová sDiosal in eb'.

⁸ Palta a d'a scal eb' ol in saclemejcanb'at d'a juntzañxo nación chi', ay eb' b'aj ol oc' in c'ool, ol in colcanel eb' d'a yol sc'ab' chamel. ⁹ A eb' mañ ol cham chi', ol in snacot eb' d'a juntzañ nación b'aj ayec' chi'. Ol snacot eb' tas ix aj vab'an syail yuj b'aj in spatiquejel eb' ayic yochnac eb' ejmelal d'a juntzañ comon dios. Toxoñej ol syajlaj sb'a eb' yuj jantac chucal sc'ulejnac yuj sb'eyb'al eb' te yajb'entac, ¹⁰ yuj chi' ol nachajel yuj eb' to a in Jehová in, a inñej Dios in, mañ toñejoc ix vala' to ix vac'b'at juntzañ yaelal tic d'a yib'añ eb', xchi Jehová.

¹¹ Ix yalanxi Jehová Cajalil icha tic d'ayin: Poc'ub'tañej a c'ab', tec'ub'tañejem oc, elocab' av yic tz'el a c'ol yuj jantac tas ix javi d'a yib'añ eb' etisraelal yuj jantac tas yajb'entac sc'ulej eb'. Yuj chi' ix cham eb' yuj oval, yuj vejel yed' yuj ilya. ¹² A eb' najat aycanb'ati, ol cham eb' yuj ilya, axo eb' lac'an ayeq'ui, ol cham eb' yuj oval. Axo eb' mañ ol cham yuj oval chi', a vejel ol ic'an scham eb'. Icha chi' ol aj slajvi vic'anel yoval in c'ol d'a eb'. ¹³ Ayic ol yilan snivanil eb' milb'ilcham d'a spatictac juntzañ yechel chi' eb', d'a spatictac juntzañ altar, d'a tzalquixtac, d'a jolomtac vitz, d'a yichtac te te' c'ayum xiil yed' d'a yichtac te' ji c'ayum xiil, aton d'a juntzañ lugar b'aj sñustz'a incienso eb' silab'il d'a juntzañ comon dios chi', icha chi' ol aj snachajel yuj eb' to a in ton Jehová sDiosal in eb'. ¹⁴ Ol vic'chañ in c'ab' vac'an syaelal eb' yalñej b'aj cajan. Masanil juntzañ lugar b'aj ec'nac cajan eb', toxoñej ol can tz'inan icha lum tz'inan luum yic sur, masanto sc'och d'a Diblat d'a norte. Icha chi' ol aj snachajel yuj eb' to a in ton

Jehová sDiosal in eb', xchi Jehová.

7

Lac'anxo ay slajvub' c'ual

¹ Ix yalanxi Jehová d'ayin icha tic: ² Ach anima, a in val Jehová Yajal in, a in sval d'a choñab' Israel icha tic: Toxo ix c'och slajvub', toxo ix c'och slajvub'al lum luum smasanil. ³ Toxo ix c'och e lajvub'al a ex israel ex tic. Ol vac' val b'at yoval in c'ol d'a eyib'añ, ol in c'anb'ej val vab'i chajvaltil yaj e b'eyb'al, ol vac'anoch yaelal d'a eyib'añ yuj e b'eyb'al yajb'entac chi'. ⁴ A ticnaic mañxo ol vala' to ay voq'uelc'olal d'ayex. Ol vac'och yaelal d'a eyib'añ yuj e b'eyb'al yelxo te chuc. Ol vac' eyab' syail yuj masanil chucal tze c'ulej. Icha val chi' ol aj snachajel eyuuj to a in Jehová e Diosal in, xchi Jehová.

⁵ Ix yalanxi Jehová icha tic: A in Jehová in tic svala': Van sc'och jun nivan yaelal d'a eyib'añ. ⁶ Ilecnaib'i vanxo sjavi slajvub', toxo ix javi e lajvub'al. ⁷ Tic val sjavi sc'ual yic tzex lajviel e masanil ex cajan ex d'a jun nación chi'. Toxo val sjavi sc'ual, axoñej xivc'olal ay, toxo val slajvi tzalajc'olal d'a jolomtac vitz. ⁸⁻⁹ A ticnaic, tz'acan ol vac'b'at yoval in c'ol d'a eyib'añ, masanto ol yal sich'i in c'ool. Ol ex in ch'olb'itej yuj chucal tze c'ulej, ol vac'och eyaelal yuj e b'eyb'al yelxo val te chuc tze c'ulej. Mañxo ol vala' to ay voq'uelc'olal d'ayex. Icha val chi' ol aj snachajel eyuuj to a in Jehová in svac'och eyaelal.

¹⁰ Ilecnaib'i, toxo ix javi sc'ual yaelal ayxo smay yic slajviel jun choñab' chi'. Toxo ix q'uechaañ

chucal d'a yol smacb'en, tzijtum ic'ojcharib'ail. ¹¹ Sq'ue val chaan eb' yixtan yetanimail. A juntzan anima chi', maixa junoc eb' ol canoc. Maixa jab'oc sb'eyumal eb' ol canoc, maixo ol b'inaj snivanil yelc'och eb'. ¹² Toxo val sjavi sc'ual jun yaelal chi'. Mocab' tzalaj sc'ol eb' smanvaji, mocab' cus sc'ol eb' schoñvaji, yujto ol vac'b'at yoval in c'ol d'a yib'añ eb' smasanil. ¹³ A mach toxo ix schoñ sluum, maixo ol yal yic'anxi luum yacb'an pitzanto yed' mach ix manan chi', yujto maixo ol yal scachjioch vaan jun yaelal van sjavi chi'. A eb' chuc, malaj junoc eb' ol yal scolan sb'a.

¹⁴ Vach'chom ol pujoc q'uen trompeta yic syac'an lista sb'a eb' sb'at d'a oval, palta malaj mach ol b'at d'a oval chi', yujto a yoval in c'ool ayoch d'a yib'añ eb' smasanil. ¹⁵ D'a spatiquel choñab' ay oval, axo d'a yool ay ilya yed' vejel. A eb' ayec' d'a smunlajel, ol miljoccham eb', axo eb' ayec' d'a yol choñab', ol cham eb' yuj vejel chi' yed' ilya. ¹⁶ A eb' olto yal yeli, ol b'at scol sb'a eb' d'a caltac yaxluum, ata' ol oc' eb' yuj smul icha yoc noc' muuc d'a yoltac ch'olan. ¹⁷ Masanil eb' ol el yip sc'ab', ol luclon yoc eb' yuj xivelal. ¹⁸ Ol yac'och pichul eb' ya sva'i yuj sch'oxanel syaelal chi'. Ol luclon masanil snivanil eb'. Chacxoñej ol aj yilji sat eb' yuj q'uixvelal, josh'ilel xil sjolom ol ec' eb'. ¹⁹ Toxoñej ol syumel q'uen plata eb' yed' q'uen oro d'a yoltac calle, icha tz'aj syumchajel c'alem, yujto mañ ol yal scolchajel eb' d'a sc'ual yoval in c'ol a in Jehovahá in tic yuj q'ueen. Tocval ol yal yac'an b'ud'joc sc'ol eb' yed' q'uen oro chi', yujto a yuj q'ueen ix b'at eb' d'a chucal. ²⁰ Yujto

ay q'uen q'ueen te vach' yilji chi' d'a eb', yuj chi' ix yic' val chaañ sb'a eb', a q'uen chi' ix sb'o eb' scomon diosej yajb'entac. Yuj chi' a juntzañ q'uen vach' yilji ay d'a eb' chi', icha c'alem ol vutejcan q'ueen yil eb'. ²¹ Ol vic'cot eb' ch'oc choñab'il te chuc yelq'uejb'at sb'eyumal eb', yic tzul yic'anec' sdiosal eb' chi' eb', syixtanb'at eb'. ²² Ol viq'uel in b'a d'a jun nación chi', axo eb' elc'um chi' ol ixtanb'at in templo vicñej yaji. Mañxa ol ajcan yelc'och yuj eb'.

²³ Ac' b'o juntzañoc q'uen cadena, yujto a d'a jun nación chi' mañ jantacoc eb' mac'umcham anima ol tzeç'chaj d'a q'ueen. A d'a yol jun choñab' chi', axoñej chucal sc'ulaji. ²⁴ A in ol vic'cot juntzañ anima te chuc d'a juntzañ nación, axo eb' ol ican-can pat d'a jun nación chi'. Yujto ol in satel yac'umtaquil eb' nivac vinac, ol ixtaxb'at juntzañ lugar b'aj tz'och eb' ejmelal. ²⁵ Ayic ol javoc nivac xivc'olal d'a eb', ol yac' yip eb' sayan junc'olal, palta mañxo ol ilchajlaj yuj eb'. ²⁶ Cotac scal ol javoc syaelal eb', icha pax chi' ol javoc yab'ixal xivc'olal d'a eb'. Nab'añej ol say junoc in checab' eb' to syal yalan tas ol ujoc. Mañxa eb' sacerdote ol c'ayb'an eb', ma eb' ichamtac vinac ol ac'an srazón eb'. ²⁷ A eb' sreyal eb' yed' eb' yajalil eb', ol yac'och pichul eb' ya sva'i yuj sch'oxanel cusc'olal ol javoc d'a yib'añ eb'. Axo masanil anima, toxoñej ol ib'xocq'ue eb' yuj xivelal. Ato syal sb'eyb'al eb', icha chi' ol vutej eb'. Ol in ch'olb'itej eb' icha ix yutej eb' yixtan eb' yetanimail. Icha chi' ol aj yojtacanel eb' to a in ton Jehová sDiosal in eb', xchi Jehová d'ayin.

8

A tas ix ch'oxji yil viñaj Ezequiel'R'yuj Jerusalén

¹ Ayic yoil c'ual yoch svaquil uj yic svaquil ab'il, c'ojan in em d'a in pat yed' eb' yichamtac vinaquil choñab' Judá, axo ix aji, ix yac'anem spoder Jehová Cajalil d'a vib'añ. ² Axo ix vilani ay jun icha yilji anima liñanec' d'a in tz'ey. A d'a snañal tz'emñejcoti, icha val c'ac' yilji, axo pax yib'añ snañal sq'ueñej, veei yilji icha q'uen bronce ayoch d'a cal c'ac'. ³ A jun icha anima chi', ix yac'cot jun sc'ab' d'a vib'añ, ix syaman xil in jolom. Axo Yespíritu Dios ix in ic'anq'ue d'a cal ic', icha vayich ix aj in yic'anb'at d'a Jerusalén, yic sch'oxan vila' tas ay ta'. Ix in yac'anoch d'a jun puerta ay d'a yol yamaq'uul templo, aton jun ay d'a stojolal norte. Ata' ay yed'tal jun comon dios, aton jun stzuntzancot yoval sc'ol Jehová. ⁴ A val ta' ayec' stziquiquial co Diosal a oñ israel oñ tic, icha val ix aj sch'oxji vila' ayic ayinec' d'a jun ac'lic. ⁵ Ix lajvi chi', ix yalan d'ayin icha tic: Ach anima, b'atañ q'uelan d'a stojolal norte, xchi d'ayin.

Ix in b'at q'uelan, ix vilan d'a stz'ey spuertail d'a snorteal altar. Ata' ix vil jun yechel stzuntzancot yoval sc'ol Jehová.

⁶ Ix lajvi chi' ix yalan d'ayin icha tic: Ach anima, ¿tzam val il tas te yajb'entac sc'ulej eb' etisraelal tic? Yuj val juntzañ tic najat tzin el d'a in templo tic. Palta ayto val juntzañxo yelxo te chuc ol ñla', xchi d'ayin.

⁷ Ix lajvi chi' ix in yic'anelta b'aj tzoñ och d'a yamaq'uul templo chi', ix vilani ay jun olan d'a yich

templo chi'. ⁸ Ix yalan Jehová chi' d'ayin icha tic: Levb'itej jun olan d'a yich templo chi', xchi d'ayin.

Yuj chi' ix in levb'itan jun olan chi', ix chax jun puerta vuuj. ⁹ Ix yalan d'ayin: Ochañ d'a yool, ol ilan val tas yajb'entac sc'ulej eb' ta', xchi d'ayin. ¹⁰ Ix in och b'ian, ix vilani to a d'a sattac yich pat chi', ata' tz'ib'ab'íloch masanil yechel noc' noc' s'riervi d'a sat luum tic yed' yechel masanil noc' noc' mañ vach'oc icha yalan ley yed' masanil macañil tas syaloch eb' vetisraelal sdiosaloc. ¹¹ A d'a yichañ juntzañ yechel chi' ayoch 70 eb' yichamtac vinaquil choñab' Israel, aypaxoch viñaj Jaazanías yuninal viñaj Safán d'a scal eb', ayoch eb' ejmelal d'a juntzañ yechel chi'. Junjun eb' yed'nacq'ue junjun chaynub' eb' yic incienso, a d'a yol juntzañ chi' b'acaqui sq'ue stab'il incienso chi'.

¹² Ix yalanxi Jehová d'ayin icha tic: Ina val tas sc'ulej juntzañ yichamtac vinaquil choñab' Israel tic d'a elc'altac. Junjun eb' ayec' d'a yichañ sb'achnub' sdiosal. A juntzañ eb' tic a snaan eb' to max vil eb', actab'ilxocan jun choñab' tic vuuj snaan eb', xchi d'ayin. ¹³ Ix yalanpax d'ayin icha tic: Ayto val juntzañxo te yajb'entac ol ila', xchi.

¹⁴ Ix in yic'anpaxb'at d'a spuertail stemplo chi', aton jun scan d'a stojolal norte. Ata' c'ojanem juntzañ eb' ix ix, van yoc' eb' ix yuj sdiosal scuch Tamuz.8.14 ¹⁵ Ix lajvi chi', ix yalan d'ayin icha tic: ¿Ix am il juntzañ tic? Palta ayto val juntzañxo te yajb'entac ol ila', xchi d'ayin.

8.14 **8:14** Tamuz aton junxo sb'i jun dios Baal.

16 Ix lajvi chi' ix in yic'anb'at d'a jun yune' amac' ayoch d'a spatictac templo chi', aton d'a scal altar yed' sti' templo chi'. Ata' ayec' 25 eb' viñ vinac, a yich spatic eb' viñ aycanb'at d'a stojolal stemplo Jehová chi', q'uelanb'at eb' viñ d'a stojolal b'aj sjavi c'u, ñojanem eb' viñ d'a sat luum, ayoch eb' viñ ejmelal d'a c'u chi'. 17 Ix yalanxi d'ayin icha tic: Ach anima ¿toxom ix ila'? Mañocñej d'a tic ay juntzañ tas yajb'entac sc'ulej eb' tic, palta toxo ix b'ud'jiel yol nación tic yuj sq'uechañ eb' yixtan anima. ¿Toc junel chaelñej stzuntzejcot yoval in c'ol eb'? Svab' val sjab' chucal sc'ulej eb' chi'. 18 Palta a in tic, ol vac' spac d'a eb' yed' yoval in c'ool. Mañxo ol oc' in c'ol d'a eb'. Vach'chom ol avaj eb' d'ayin, palta mañxo ol in tac'vej eb', xchi Jehová d'ayin.

9

A schamel eb' sc'ulan chucal

1 Ix lajvi chi', te chañ ix vab' yoch jun av: Cotocab' eb' ol ac'anoch yaelal d'a jun choñab' tic, junjun eb' yed'nacocab' syamc'ab' yic oval yic satanel eb', xchi.

2 Ix vilani to ay vacvañ eb' viñ vinac ix och d'a yol jun nivan puerta ay d'a stojolal norte, junjun eb' viñ yed'nac syamc'ab' b'aj smac'cham anima. A d'a scal eb' viñ chi', ix vilpax scot jun viñ ayoch spichul nab'a lino. A d'a snañal viñ, ata' ayoch syamc'ab' yic tz'ib'. Ix vilan yoch eb' viñ, ix ochc'och eb' viñ d'a slac'anil altar nab'a bronce. 3 Axo stziquiquial Jehová co Diosal a oñ israel oñ tic ix q'ue vaan, ix el d'a yib'añ juntzañ yechel querubín, b'aj aytaxoneq'ui, ix can d'a spuertail

templo chi'. A Jehová chi' ix avtan jun viñ ayoch pichullino chi' yuuj, aton jun viñ ed'jinac yamc'ab' yic tz'ib' d'a snañal. ⁴ Ix yalan Jehová chi' d'a viñ icha tic: Ec'añ d'a masanil yol choñab' Jerusalén tic, tzac'anoch yechel d'a snañal sat masanil anima tz'oc' yuj chucal yajb'entac sc'ulej eb' anima d'a choñab' tic, xchi.

⁵ Ix lajvi chi' ix vab'an yalanxi d'a eb' viñ ed'jinac syamc'ab' yic oval chi': Ixiquec d'a spatictac viñ chi', tzex ec' d'a cal choñab' tic smasanil, mocab' oc' e c'ol d'a eb' anima, tze milcham ⁶ masanil eb' viñ ichamtac vinac, eb' viñ quelemtac, eb' ix cob'estac, eb' ix ix yed' eb' unin, masanto mañxalaj junoc eb' scani. Palta mañ e milcham junoc eb' ayoch yechel d'a snañal chi'. Tze chael yich d'a in templo tic, xchi Jehová. Ix schaanel yich eb' viñ smilancham eb' viñ ichamtac vinac ayec' d'a yamaq'uil templo chi'.

⁷ Ix lajvi chi', ix yalan Jehová d'a eb' viñ icha tic: Ixtejequel templo tic, tzeyac'an b'ud'joc yamaq'uil yuj snivanil eb' scham chi', slajvi chi' tzex b'ati, xchi.

Ix vilan sb'at lemnaj eb' viñ b'ian, ix och ijan eb' viñ smilancham eb' anima d'a masanil yol choñab' chi'. ⁸ Ayic van smilancham eb' anima chi' eb' viñ, a inxoñej in can d'a yichañ Jehová, ix in em ñojan d'a sat luum, ix te cus in c'ool, yuj chi' ix el vav: Mamin Jehová Vajalil, ¿tom ol a satel masanil eb' aytocan d'a Israel yuj yoval a c'ol d'a Jerusalén tic? xin chi.

⁹ Ix tac'vi d'ayin icha tic: A val smul eb' aj Israel yed' eb' aj Judá tic, yelxo val te nivan. Yelxo val b'ud'jinaquel yol juntzañ choñab' chi' yuj snivanil

eb' anima smiljichamoc. Mañxa jab'oc tojolal sc'ulej eb'. A snaan eb' to toxo ix vactejcan jun nación tic, maxtzac vil tas sc'ulej eb' snaani. ¹⁰ A ticnaic maxtzac oc' in c'ol d'a eb', ol vac'xoñejoch syaelal eb' yuj masanil tas tz'el sc'ulani, xchi Jehová.

¹¹ Ix lajvi chi', ix jax jun viñ vinac ayoch lino spichuloc chi', yed'nac pax yamc'ab' yic tz'ib' d'a snañal, ix yalan viñ icha tic: Mamin Vajalil, toxo ix in c'anab'ajej tas ix a chec in c'ulej, xchi viñ.

10

Ix actajcan templo yuj stziquiquial Jehová

¹ Ix lajvi chi' ix vilan d'a yib'añ jun b'achanb'at d'a yib'añ eb' querubín, ata' ix sch'ox sb'a jun tas icha junoc trono, lajan val yilji icha q'uen zafiro.

² Ix yalan Jehová d'a jun viñ vinac ayoch lino spichuloc chi' icha tic: Ochañ d'a scal juntzañ xocanxocan ay d'a yalañ juntzañ querubín chi', tzic'anelta jun jopoc tzac'ac' ayoch sc'ac'al, aton juntzañ ay d'a snañal juntzañ querubín chi', tza tzipanb'at d'a yib'añ jun choñab' tic, xchi d'a viñ.

Axo ix vilani, ix sc'anab'ajan viñ tas ix yal Jehová chi'. ³ A eb' querubín chi' ayec' eb' d'a jun spac'ul templo chi' d'a stojolal sur. Ix em jun yasunal stziquiquial Jehová, ix b'ud'jiel yamaq'uil templo chi' yuj. ⁴ Toxo ix q'ue van stziquiquial Jehová d'a yib'añ juntzañ yechel querubín b'aj aytaxoneq'ui, ix can d'a spuertail templo chi'. Ix b'ud'jiel templo yuj jun asun chi', axo yamaq'uil templo chi', toxoñej scopopi yilji yuj stziquiquial Jehová chi'. ⁵ Tzato ab'chajñej sc'añ sc'axil eb' querubín chi' d'a jun nivan amac' d'a stiel templo

chi'. Lajan val icha sjaj Dios Syal yuj Smasanil ayic sloloni. ⁶ Ayic ix yalan Jehová d'a jun viñ vinac ayoch lino spichuloc chi' to syiq'uelta c'ac' d'a scal juntzañ xocanxocan d'a snañal eb' querubín chi', ix och viñ b'ian, ix och liñan viñ d'a stz'ey junoc juntzañ xocanxocan chi'. ⁷⁻⁸ A d'a yalañ sc'axil eb' querubín chi', ata' ayelta sc'ab' eb' icha c'ab' anima. A junoc eb' querubín chi' ix yac'b'at sc'ab' d'a scal c'ac' ayelta d'a snañal eb' chi', ix yic'anelta jab'oc c'ac' chi', ix yac'anoch d'a yol sc'ab' viñ ayoch lino spichuloc chi'. Ix schaanec' viñ, ix yic'anelta viñ. ⁹ Ix vilan pax chañe' xocanxocan toxoñej scopopi yilji icha q'uen topacio, junñej yaj yed' eb' querubín chi'. ¹⁰ A juntzañ chi' lajanñej, a d'a junjun ay junocxo xocanxocan sc'axpaj ec' d'a snañal yool. ¹¹ Ayic sb'at eb' querubín chi', a b'aj q'uelanb'at eb' sb'ati, sb'atñej eb', max sutmaj snivanil eb' b'aj sb'at chi', palta to syal sb'atñej eb' d'a schañil pac'añ b'aj q'uelanb'ati. ¹² Masanil snivanil eb', yich spatic eb', sc'ab' eb' yed' sc'axil eb', ayñej yol sat, icha juntzañ xocanxocan chi'. ¹³ Ix vab'an yalchaj sb'i juntzañ xocanxocan chi': Xocanxocan surancani. ¹⁴ A eb' querubín chi', chañe' sat junjun eb'. A sb'ab'el sat eb' lajan yilji icha sat junoc querubín, axo schab'il, lajan yilji icha sat anima, axo yoxil, lajan yilji icha sat noc' choj, axo schañil, lajan yilji icha sat noc' nivac ch'acb'a. ¹⁵ A eb' querubín chi', añejtona' eb' ix vil d'a sti' a' nivan Quebar. Ix q'ue vaan eb'. ¹⁶ Ayic sb'at eb', sb'atpax juntzañ xocanxocan chi' yed' eb'. Ayic syic'anq'ue sc'axil eb' ayic sq'ue jeñnaj eb' d'a sat luum, sq'uepax vaan juntzañ xocanxo-

can chi' yed' eb'. ¹⁷ Ayic tz'och vaan eb', tz'ochpax vaan juntzañ xocanxocan chi'. Ayic sq'ue vaan eb', sq'uepax vaan juntzañ chi' yed' eb', yujto a d'a juntzañ xocanxocan chi' ayoch spixan eb'.

¹⁸ Ix lajvi chi' ix q'ue vaan stziquiquial Jehová d'a spuertail templo chi', axo d'a yib'añ eb' querubín chi' ix c'ochcani. ¹⁹ Q'uelan in val ochi ix yic'anq'ue sc'axil eb', ix q'ue vaan eb' d'a sat lum tic yed' juntzañ xocanxocan chi', axo d'a spuertail yamaq'uil stemplo Jehová d'a stojolal b'aj sjavi c'u ix vanaj eb'. A stziquiquial Jehová co Diosal a oñ israel oñ tic ayec' d'a yib'añ eb'. ²⁰ Aton juntzañ eb' querubín tic vilnac d'a yalan strono Jehová co Diosal a oñ israel oñ tic, ayic ayinec' d'a sti' a' nivan Quebar. Icha chi' ix aj snachajel vuuj to querubín eb'. ²¹ A junjun eb' chi', chañe' sat eb', chañe' pax sc'axil junjun eb'. Axo d'a yalañ sc'axil eb' chi', ayelta sc'ab' eb' icha yilji c'ab' anima. ²² A sat eb', lajanñej yilji icha yilji eb' vilnac d'a sti' a' nivan Quebar chi'. Ayic sb'eyb'at eb', tojolñej sb'at eb' b'aj q'uelanb'at d'a yichañ.

11

Yaelal d'a yib'añ eb' yajalil choñab' Israel

¹ A Yespíritu Dios chi' ix in ic'anb'at b'aj ay spuertail stemplo Jehová chi' d'a stojolal b'aj sjavi c'u. A d'a jun puerta chi', ayec' 25 eb' viñ vinac, axo d'a scal eb' viñ chi', ayec' viñaj Jaazanías yuninal viñaj Azur yed' viñaj Pelatías yuninal viñaj Benaías, aton eb' viñ chi' yajal yaj d'a scal eb' anima. ² Ix yalan Jehová d'ayin icha tic: Ach anima, aton val juntzañ vinac tic ayñejec' d'a spensar sc'ulan

chucal, scuchb'an eb' anima eb' d'a chucal chi'.
³ Syalan eb' icha tic: Mañ toxooc ol satel co choñab' tic, co b'oecq'ue co pat. A co choñab' tic lajan icha junoc q'uen chen, a oñxo tic lajan oñ icha noc' chib'ej tz'em d'a yol chen chi', xchi eb'. ⁴ Yuj chi' ach anima alel in lolonel yuj tas ol ja d'a yib'añ eb', xchi Jehová d'ayin.

⁵ Ix lajvi chi' ix ja pax Yespíritu Jehová d'ayin, ix yalan icha tic: Al d'a eb' anima chi' to a in sval icha tic: Ex israel, vojtaç val sic'lab'il tas tze na'a.
⁶ Te tzijtumxo anima ix e milcham d'a jun choñab' tic, b'ud'an yoltac calle yuj chamnac chi'. ⁷ Yuj chi' a in Jehová in sval d'ayex: A Jerusalén tic, lajan val icha junoc q'uen chen. Axo noc' chib'ej chi', aton eb' anima tze milcham d'a yoltac calle chi'. Palta a exxo tic, ol ex viq'uel d'a yol choñab' tic.
⁸ Vojtaç to tzex xiv d'a oval, yuj chi' a in Jehová in ol vac'cot oval chi' d'a eyib'añ. ⁹ Ol vac'och yaelal d'a eyib'añ, ol ex viq'uel d'a yol choñab' tic, ol ex vac'anoç d'a yol sc'ab' eb' ch'oc choñab'il. ¹⁰ Ol ex miljoccham d'a q'uen espada. A in ol vac'och eyaelal d'a yichañb'at smojonal Israel tic. Icha chi' ol aj snachajel eyuuj to a in ton Jehová e Diosal in.
¹¹ A jun choñab' tic, mañ lajanoc ol aj icha junoc q'uen chen d'ayex, a exxo pax tic, mañ lajanoc ol ex aj icha noc' chib'ej. A d'a yichañb'at smojonal Israel tic, ata' ol vac'och eyaelal. ¹² Icha chi' ol aj snachajel eyuuj to a in ton Jehová e Diosal in. Yujto a ex tic mañ jab'oc ix e b'eyb'alej in checnab'il, maj e c'anab'ajej in c'ayb'ub'al, palta a sb'eyb'al juntzañ nación ay d'a e lac'anil tic ix e b'eyb'alej, xchi Jehová, xa chi d'a eb', xchi d'ayin.

13 Yacb'an van valan juntzañ tic, ix vilani ix cham viñaj Pelatías yuninal viñaj Benaías. Ix in em lachnaj d'a sat luum, ix vac'anel vav, ix valani: Ay Mamin Jehová, ¿tom ol a satel jayvañxo anima ixto can d'a Israel tic? xin chi.

Jun strato Dios yed' eb' israel

14 Ix yalanxi Jehová d'ayin icha tic: 15 Ach anima, a eb' etisraelal aycan d'a Jerusalén tic, syal eb' eyuuj a ex ayto eyuj e b'a ic'b'il ex b'at d'a Babilonia icha tic: A eb' chi', te najat ix ic'jicanel eb' d'a tz'ey Jehová, yuj chi' a lum luum tic, toxo ix ac'jican lum co macb'enoc xchi eb' eyuuj. 16 Yuj chi' al d'a eb' cajan d'a Jerusalén icha tic: Icha tic yalan Jehová Cajalil: Ix viq'uel eb' d'a sluum, ix in saclemanb'at eb' d'a juntzañ ch'oc nacional. Palta yacb'an ayec' eb' junoc tiempoal ta', ayinec' yed' eb', ichato ayec' jun b'aj cajan in ec' d'a scal eb'. 17 A in ol ex in molb'ejxi d'a juntzañ nación b'aj sacleminac eyajcanb'ati, ol ex vic'anxi meltzajoc. Ol vac'anxi lum e luum e macb'enoc.

18 Ol meltzajoc eb' d'a schoñab', ol satanel masanil juntzañ yechel yajb'entac eb'. 19 Ol viq'uel jun pensar ayoch d'a eb' icha q'uen q'ueen, axo jun ac' pensar te vach' ol vac'och d'a eb'. 20 Icha chi' ol aj yajec' eb' icha val yalan in c'ayb'ub'al, ol sb'eyb'alan pax in checnab'il eb', in choñab' ol ajxoc eb', a inxo ol in ochxoc sDiosaloc eb'. 21 Axo pax eb' to olto b'eyb'alan juntzañ b'eyb'al yajb'entac chi', a in Jehová in svala' to ol vac'och yaelal d'a yib'añ eb' yuuj, xchi Jehová d'ayin.

Ix el stziquiquial Jehová d'a Jerusalén

²² Ix lajvi chi' ix vilan sq'ue vaan eb' querubín, ix b'at jeñeñoc eb', ix b'atpax juntzañ xocanxocan yed' eb'. A stziquiquial Jehová co Diosal a oñ israel oñ tic ayem d'a yib'añ eb'. ²³ Junñej ix q'ue vaan yed' eb', ix el d'a choñab' Jerusalén chi'. Axo d'a sjolom jun lum vitz d'a stojolal b'aj sjavi c'u d'a choñab' chi' ata' ix vanaji. ²⁴ Ix lajvi chi', ix vilani a Yespíritu Dios ix in ic'anxicot d'a Babilonia tic, aton b'aj ayec' juntzañ eb' vetchoñab' ic'b'ílcot d'a tic. Aton juntzañ tic ix sch'ox Yespíritu Dios vila'. Ix lajvi chi', mañxalaj tas ix vila'. ²⁵ Masanil juntzañ tas ix sch'ox Jehová chi' d'ayin, ix val d'a eb' ic'b'ílcot chi' d'a Babilonia tic.

12

Ch'oxnab'il yaj viñaj Ezequiel

¹ Ix yalanxi Jehová d'ayin icha tic: ² Ach anima, a juntzañ anima b'aj cajan ach ec' d'a scal tic, te pit eb'. Nab'añej ay yol sat eb', palta max yil-laj eb'. Nab'añej ay schiquin eb', palta max yab' eb' tas svala', yujto a jun choñab' tic junelñej te pit. ³ Yuj chi' molb'ej a c'ael, ichato van ic'jib'at d'a ch'oc choñab'il. D'a c'ualil, yichañ val eb' tzach elta d'a yol a pat, ch'ocxo b'aj tzach b'atcani, tecan ol nachajel yuj eb' icha chi, vach'chom te pit eb'. ⁴ D'a c'ualil, val d'a yichañ eb' smasanil, tzic'anelta a c'ael chi', ichato tzach ic'jib'ati. Añeja' d'a yemc'ualil, tzach elta pax d'a yichañ eb', ichato tzach ic'jib'at d'a ch'oc choñab'il. ⁵ Ol junoc olan d'a sat a pat, tzach el ta' yed' masanil a c'ael d'a yichañ eb' smasanil. ⁶ Ayic vanxo sq'uc'b'i, tza jolomjeñjab'an masanil a c'ael chi', val d'a yichañ eb' smasanil tzach eli. Tza musej a sat yic vach'

max yal ilan b'aj tzach b'ati. In gana to a ach tzach och ch'oxnab'ilal d'a eb' etisraelal tic, xchi d'ayin.

⁷ Ix vac'an lista masanil in c'ael icha val ix aj yalan Jehová chi' d'ayin. D'a c'ualil ix in elta yed' in c'ael chi', icha val eb' van yic'jib'at d'a ch'oc choñab'il. Axo d'a yemc'ualil ix in b'oan jun olan d'a sat in pat, axo yic van sq'uc'b'i, ix in jolomjerñab'an masanil in c'ael chi'. Yichañ val eb' ix in elta.

⁸ Axo d'a q'uiñib'alil d'a junxo c'u, ix yalanxi Jehová d'ayin icha tic: ⁹ Ach anima, a eb' etisraelal tic yelxo te pit eb', ¿toc val maj sc'انب'ej eb' d'ayach yuj tas van a c'ulan chi'? ¹⁰ Al d'a eb' icha tic: A Jehová Cajal tz'alan icha tic: A jun tzin chec c'ulaj tic, ch'oxnab'il yaji, icha val tic ol aj viñ sreyal Jerusalén yed' masanil anima cajan ta', xchi Jehová, xa chi d'a eb'. ¹¹ Tzalan paxi to ch'oxnab'il aj d'a eb'. Yujto yovalil icha chi' ol aj eb' aj Jerusalén chi', icha val van utan a b'a chi', yujto ol ic'jocb'at eb' d'a ch'oc choñab'il. ¹² A viñ sreyal eb', yovalil ol sjolomjerñab'ejb'at sc'ael viñ ayic van sq'uc'b'i, ol el viñ d'a jun olan b'ob'il yuj eb' d'a smuroal Jerusalén chi'. Ol smusan sat viñ, yic vach' mañ ol yil viñ b'aj sb'ati. ¹³ A in ol vac'b'at jun icha ch'añ yaal d'a yib'añ viñ rey chi', ol can viñ d'a yol ch'añ, ol ic'jocot viñ d'a Babilonia, d'a slum eb' caldeo tic, palta mañ ol yil-laj jun choñab' tic viñ. A d'a tic ol cham viñ. ¹⁴ Ol saclemcanb'at eb' soldado stañvan viñ yed' pax juntzañxo eb' soldado. A in ol vac' pechjoc eb' yed' q'uen espada. ¹⁵ Ayic toxo ix in saclemejb'at eb' d'a juntzañxo nación chi', ol nachajel yuj eb' to a in ton Jehová sDiosal in eb'. ¹⁶ Palta a in ol vac' colchajcanel jayvañocxo eb'

d'a scal oval, d'a scal vejel yed' d'a scal ilya, yic vach' a d'a juntzañxo nación b'aj ol b'atcan eb' chi', ol yal eb' yuj jantac tas yajb'entac sc'ulejnac. Ol yojtaquejpaxel eb' to a in ton Jehová sDiosal in eb', xchi Jehová.

Ol can val tz'inan Jerusalén

¹⁷ Ix yalanxi Jehová d'ayin icha tic: ¹⁸ Ach anima, luclonañq'ue yuj xivelal yed' ilc'olal ayic tzach va'i yed' ayic tzuc'an a'. ¹⁹ Al d'a masanil eb' etchoñab' chi' icha tic: Icha val tic yalan Jehová Cajalil d'a eb' cajan d'a Jerusalén yed' d'a masanil eb' cajan d'a smacb'en Israel chi': D'a scal ilc'olal ol va eb', d'a scal somc'olal ol yuq'uej a' eb', yujto a jun nación chi' ol lajvoquemoc. Ol can val tz'inan yuj masanil ixtoj anima sc'ulej eb' cajan d'ay. ²⁰ Masanil choñab' b'ajtac cajan anima ol laj emcan lañnajoc, ol can pax tz'inan lum smacb'en eb' chi'. Icha chi' ol aj snachajel eyuuj to a in ton Jehová e Diosal in, xchi d'ayin.

²¹ Ix yalanxi Jehová d'ayin icha tic: ²² Ach anima, ¿tas syalelc'och jun slolonel eb' israel syal icha tic? Toñej b'elb'on yec' tiempo, max elc'ochlaj tas syal eb' schecab' Dios, xchi eb'. ²³ Yuj chi' al d'a eb': Icha tic yalan Jehová Cajalil: A yuj tas ol in c'ulej, mañxo ol eyal-laj jun lolonel chi', yujto toxo ol c'och stiempoal yelc'och juntzañ tas in ch'oxnac yil eb' in checab', xchi Jehová, xa chi d'a eb'. ²⁴ Yujto mañxa mach ol stz'ac yala' to ay tas te vach' ix yil d'a svayich, ma snaanchañ junoc esal lolonel d'a e cal. ²⁵ Yujto a in Jehová in ol in lolonoc. Yalñej tas ol val chi' elañchamel ol elc'ochoc. A ex anima ex te pit ex tic, ol eyil val to a

in ol in lolonoc, ol vac'anelc'och tas sval chi', xchi d'ayin.

²⁶ Ix yalanxi Jehová d'ayin icha tic: ²⁷ Ach anima, a eb' etisraelal chi', syal eb' to a juntzañ ix in ch'ox ila' yed' juntzañ lolonel ix ala' to olto eb' yelc'ochi, ²⁸ yuj chi' al d'a eb' to a in Jehová in svala' to a tas svala' mañ ol ec' tiempo yelc'ochi, yovalil ol elc'och d'a elañchamel, xchi Jehová d'ayin.

13

Syaelal eb' syaloch sb'a schecab'oc Jehová

¹ Ix yalanxi Jehová d'ayin icha tic: ² Ach anima, al juntzañ in lolonel tic d'a juntzañ eb' syaloch sb'a in checab'oc d'a eb' etisraelal, aton eb' scomon lolon d'a yol yico'. Al d'a eb' to smaclej yab' in lolonel eb', a in Jehová e Yajal in tic sval icha tic: ³⁻⁴ Ex israel, ob'iltac val juntzañ eb' syaloch sb'a in checab'oc chi', malaj spensar eb', añej spensar eb' d'a yol yic syala', tocval ay tas sch'oxji yil eb'. Lajan val eb' icha noc' vaax cajan b'aj emnac lañnaj junoc choñab'. ⁵ Icha val muro max nipchaj spojelal ayic sjavi sc'ual oval, icha chi' yaj eb' yinñtilal Israel, mañ jab'oc sb'o sb'eyb'al eb' yuj eb' syaloch sb'a in checab'oc chi' yic max vac' syaelal eb' ayic ol in javoc in ch'olb'itan eb' a in Jehová in tic. ⁶ A tas tz'ac'ji yil eb' yalani, mañ yeloclej. A lolonel ayoc to syalancanel eb', es juntzañ chi'. Syal eb' to a in lolonel syalel eb', palta mañoc in tzin chec yal eb'. Vach'chom es juntzañ syal eb' chi', palta syac'och eb' yipoc sc'ool to ol elc'och yalan eb'. ⁷ Yuj chi' sval d'a eb' icha tic: A ex tic tzeyaloch e b'a in checab'oc. Tocval mañ esoc tas tzeyala' ayic tzeyalani to ay tas ix ch'oxji eyila',

tze naanel lolonel, ayic tzeyalani: Icha tic yalan Jehová xe chi, palta malaj tas sval d'ayex. ⁸ Yuj chi' a in Jehová in svala': Yujto a ex tic tzeyala' to ay tas tzin ch'ox eyila', palta mañ yeloclej, yuj chi' ay in och ajc'olal d'ayex. ⁹ Ol vic' val chaañ in c'ab' vac'anoch syaelal juntzañ eb' syaloch sb'a in checab'oc chi', yujto añej tas mañ yeloc syal eb'. Malaj yalan yic eb' sc'och b'aj smolb'ej sb'a eb' yetisraelal, max tz'ib'chajcan sb'i eb' d'a slistail eb' yetchoñab' chi', mañxo ol meltzajpax eb' d'a sluum. Icha chi' ol aj snachajel eyuuj to a in ton Jehová e Yajal in.

¹⁰ A juntzañ eb' syaloch sb'a in checab'oc chi', toñej syac' eb' in choñab' eb' musansatil, syalan eb' icha tic: A ticnaic mañxo e na' to ay tas ol ja d'a quib'añ, xchi eb', palta mañ yeloclej syal eb'. Lajan eb' icha junoc mach stzicanoch q'uen taañ d'a junoc yichtac pat chuclaj yaj sb'oi. ¹¹ Al d'a eb' stzicanoch q'uen taañ chi' to ol telvoc jun yich pat chi' ayic ol vac'ancot nivac yaxñab' ay yic'al, ay pax sach'atil, ¹² ol em lañnaj jun yich pat chi'. Ichato chi' b'ian ol sc'anb'an eb' anima: ¿Tas yopisio juntzañ q'uen taañ ix eyac'och chi'? xcham eb'. A jun yich pat chi', a Jerusalén yed' schucal, a sch'oxo'. ¹³ Yuj chi' a in Jehová Yajal in svala': A val yuj yoval in c'ool ichato ol vac'b'at nivac yaxñab' ay yic'al, ay pax sach'atil. Yed' val yoval in c'ool ol vac'anem lañnaj jun yichtac pat chi'. ¹⁴ Ol vaq'uem lañnaj choñab' Jerusalén chi', ol em lañnaj d'a sat luum, masanto ol checlaj yich aycanemi. Ayic ol em lañnaj jun choñab' chi', a d'a scal spojelal chi' ol ex chamoc. Icha chi' ol aj snachajel eyuuj to a in ton Jehová e Diosal in. ¹⁵ Ol

vac'valb'at yoval in c'ol d'a jun yichtac pat chi' yed' d'a eb' ix ac'anoch q'uen taañ d'ay, ol yalan eb' anima icha tic: Mañxa jab'oc jun yichtac pat chi' ix cani, mañxa pax eb' ix ac'anoch staañil ix cani, xcham eb'. ¹⁶ A eb' stz'ac yaloch sb'a in checab'oc chi', aton eb' tz'alan d'a eb' yetisraelal tas tz'ac'ji yil eb' yalani. Syalan eb' to malaj tas ol javoc d'a yib'añ Jerusalén, aton eb' tic yed' tas syal eb' chi' sch'ox eb' ix ac'anoch q'uen taañ d'a yichtac pat. Palta a in val Jehová Yajal in svala' to mañ ichoc syal eb' chi' svala', xchi Jehová.

Syaelal eb' ix ix syaloch sb'a schecab'oc Dios

¹⁷ Ix yalanxi Jehová icha tic: Ach anima, al d'a juntzañ eb' ix etisraelal syaloch sb'a in checab'oc, palta añej d'a yol yic eb' scomon loloni. ¹⁸ Icha tic tz'aj alan d'a eb' ix: Icha tic yalan Jehová Cajalil: Ob'iltac ex tze pixoch juntzañ c'apac d'a sc'ab' eb' anima, tze pixanpaxoch c'apac d'a sjolom eb', ato syal jantacxo yab'ilal eb'. Tze nib'ej tz'och tzac'an eb' eyuuj. Yic vach' yec' tiempo eyuuj, tzeyalani to syal e mac'anec' schamel eb', ma syal pax eyac'ancham eb'. ¹⁹ A ex tic, añej yuj jun jopoc ixim cebada, ma yuj jab'oc ti pan tzin e paticanel d'a yichañ eb' in choñab'. Tzeyac'cham eb' anima mañ smojoc schami, axo eb' anima mañxo smojoc pitzan, a eb' chi' max eyac'chamoc. Icha chi' tz'aj eyixtan eb' in choñab' scha yab' eyes chi'. ²⁰ Yuj chi' a in val Jehová Yajal in svala': Ayinoch ajc'olal d'ayex yuj juntzañ c'apac tze pixoch d'a eb' anima chi' yic tzeyac'an eb' musansatil icha tz'aj smacchaj noc' much. Ol in ñiq'uel juntzañ c'apac chi' d'a sc'ab' eb' anima chi'. Icha chi' ol aj yelcan

eb' d'a yol e c'ab'. ²¹ Ol in colel in choñab' d'a yol e c'ab' b'aj tzeyac' musansatil eb' yed' juntzañ c'apac tzeyac' och d'a sat eb' chi'. Mañixa b'aq'uiñ ol montaj eb' eyuj junelxo. Icha chi' ol aj snachajel eyuuj to a in ton Jehová e Diosal in. ²² A yuj eyes chi' tzeyac' chab'axq'ue sc'ol eb' vach' spensar, aton eb' malaj in gana svac' cus sc'ool, ix e cuchb'an eb' te chuc sc'ulej, yuj chi' max sna sb'a eb' d'a schucal chi' yic scolchaj eb'. ²³ Yuj chi' mañixalaj b'aj ol eyala' to ay tas tz'ac'ji eyila', ma olto e tz'ac e nael tas ol ujoc. A in ol in colel in choñab' d'a yol e c'ab'. Icha chi' ol aj snachajel eyuuj to a in ton Jehová e Diosal in, xchi Jehová, xa chi d'a eb' ix, xchi d'ayin.

14

Ay yoval sc'ol Jehová d'a eb' 'R'tz'och ejmelal d'a comon dios

¹ Ay eb' yichamtac vinaquil choñab' Israel ix javi d'ayin yic tzin c'anb'ej d'a Jehová yuj eb'. ² Yuj chi' ix yalan Jehová d'ayin icha tic: ³ Ach anima, a juntzañ anima tic toxo ix yac'och spensar eb' d'a comon dios, syac'anoch sb'a eb' d'a yol sc'ab' chucal yuj juntzañ chi'. ¿Tom olto in tac'voc d'a eb' ayic ol sc'anb'an junoc tas eb' d'ayin? ⁴ Al d'a eb' to a in Jehová Yajal in sval icha tic: Yalñej mach ex israelal ex tic tzeyac'och e pensar d'a comon dios, tzeyac'anoch e b'a d'a yol sc'ab' chucal yuj juntzañ chi', slajvi chi' tzex javi e c'anb'ej junoc tas d'a eb' in checab', a in ol vac' spac d'ayex icha val smojal, yujto tzijtum e diosal chi', xchi Jehová, xa chi d'a eb'.

⁵ Icha chi' ol aj vic'an meltzaj spensar eb' israel d'ayin, aton eb' ix yiq'uel sb'a d'ayin, axo d'a

comon dios ix och eb' ejmelal. ⁶ Yuj chi' al d'a eb' etisraelal chi' icha tic: Icha tic yalan Jehová Yajal: Meltzajañeccot d'ayin, actejeccan juntzañ comon dios yed' juntzañ e b'eyb'al yajb'entac tze c'ulej chi', xa chi d'a eb'. ⁷ Tato ay junoc eb' ma junoc ch'oc choñab'il ayec' d'a scal eb' tzin paticaneli, axo d'a comon dios tz'och ejmelal, syac'anoch sb'a d'a yol sc'ab' chucal yuj juntzañ chi', slajvi chi' sjavi d'a junoc in checab' yic sc'anb'an d'ayin yuuj, a in val ol vac' spac d'ay. ⁸ Ol in och ajc'olal d'ay, ol in satel d'a scal in choñab' yic tz'och ch'oxnab'il, yic sb'inaj yuj eb' anima. Icha chi' ol aj snachajel eyuuj to a in ton Jehová e Diosal in. ⁹ Palta tato ay junoc in checab' smontaj yuj junoc anima, syalan junoc tas d'a yol yico', a in Jehová in ol in vach' aq'uej montajoc. Ol in och ajc'olal d'a jun in checab' chi', ol in satel d'a scal eb' in choñab' Israel. ¹⁰ Yoalil ol javoc yaelal d'a yib'añ jun anima ix montan jun in checab' chi' yed' pax d'a yib'añ jun in checab' ix pacan d'a yol yic chi'. ¹¹ Yuj chi' a eb' in choñab' Israel mañxo ol in spatiquejel eb', mañxo ol b'at eb' d'a spatic chucal. A in val Jehová Yajal in svala' to in choñab' eb', a inxo sDiosal in eb', xchi Jehová.

A viñaj Noé, viñaj Daniel yed' viñaj Job

¹² Ix yalanxi Jehová d'ayin icha tic: ¹³ Ach anima, q'uinaloc ay junoc choñab' tz'ec' d'a yib'añ yoch smul d'ayin, svac'anoch syaelal, svic'anec' svael, yuj chi' scham eb' anima yed' noc' noc' yuj vejel. ¹⁴ Q'uinaloc a d'a scal eb' chi' cajan viñaj Noé, viñaj Daniel yed' viñaj Job, a in val Jehová Yajal in svala' to añej am oxvañ eb' viñ chi' scolchaji, yujto tojol

sb'eyb'al eb' viñ, malaj junocxo mach scolchaj yed' eb' viñ.

¹⁵ Q'uinaloc svac'b'at noc' chium noc' d'a jun choñab' chi' yic smiljicham masanil yuninal eb' cajan ta' yuj noc', scan tz'inan. Mañxa mach sb'eyec' ta' yuj xivc'olal d'a noc'. ¹⁶ Q'uinaloc a d'a jun choñab' chi' cajan eb' viñ oxvañ chi', añej am eb' viñ scolchaji. Malaj junoc mach syal scolanel eb' viñ, vach'chom yuninal eb' viñ mato yisil eb' viñ, max yal-laj scolchaj eb'. A in val Jehová in svala' to scan tz'inan jun choñab' chi'.

¹⁷ Q'uinaloc svac'b'at oval d'a yib'añ jun choñab' chi' yic scham eb' anima yed' noc' noc', ¹⁸ q'uinaloc ata' cajan eb' viñ oxvañ chi', añej am eb' viñ scolchajeli. A in val Jehová Yajal in svala' to maxtzac am yal scolchaj eb' yuninal eb' viñ yed' yisil eb' viñ yuuj.

¹⁹ Q'uinaloc svac'b'at ilya d'a yib'añ jun choñab' chi' yed' val yoval in c'ool svac'anb'at chamel d'a yib'añ eb' anima yed' d'a yib'añ noc' noc'. ²⁰ Q'uinaloc ata' cajan viñaj Noé, viñaj Daniel yed' viñaj Job chi', añej am eb' viñ scolchaji. A in val Jehová Yajal in svala', vach'chom tojol sb'eyb'al eb' viñ, palta max yal-laj scolan eb' yuninal eb' viñ, ma yisil eb' viñ.

²¹ A in val Jehová Yajal in svala': Te ayxo smay ol ujoc, ayic ol vac'anb'at chañe' yaelal d'a yib'añ Jerusalén chi': Aton oval, vejel, noc' chium noc' yed' ilya, scham anima yed' noc' noc' yuj juntzañ chi'. ²² Palta ay jayvañ eb' ol colchajcanel yed' yuninal yed' yisil. A eb' chi' ol ic'jocot eb' d'a tic, ol eyilanoch sb'eyb'al eb' yed' jantac chucal sc'ulej eb'. Icha chi' ol aj eyactan e cus yuj yaelal svac'b'at

d'a yib'añ Jerusalén chi'. ²³ A in val Jehová Yajal in svala' to icha chi' ol aj snachajel eyuuj to malaj tas mañ smojoc svac'b'at d'a yib'añ Jerusalén chi', xchi Jehová.

15

A Jerusalén lajan icha junoc ib' te' uva

- ¹ Ix yalanxi Jehová d'ayin icha tic:
- ² Ach anima, ¿tom ec'b'al yelc'och ste'al te' uva d'a yichañ junoc te te'?
- ³ A ste'al te' uva chi' malaj yopisio te', max yal-laj yoch te' loctéal, max yalpaxlaj sb'o junoc tas d'a te'.
- ⁴ Tato tz'och te' c'atzitzal, stz'ab'at te', a stzac'aq'uil te' chi', malaj tz'ochi.
- ⁵ Ayic manto tz'a te' chi', malaj tz'och te', ¿tom ato val yic stz'ab'at te', ichato chi' tz'och yopisio te'?
- ⁶ Yuj chi' a in Jehová in tic svala': Icha yaj te' uva tz'ic'jielta d'a scal te te' yic sñusjitz'a te', icha chi' ol aj vac'anoch syaelal eb' cajan d'a Jerusalén chi'.
- ⁷ A in val ay in och ajc'olal d'a eb'. Vach'chom ol el lemnaj eb' d'a jun yaelal chi', palta a yaelal chi' ol satanel eb'. Ayic ol in och ajc'olal d'a eb', ol nachajel eyuuj to a in ton Jehová e Diosal in.
- ⁸ A in val Jehová Yajal in svala' to ol vac'can tz'inan jun choñab' chi', yujto maj in sc'anab'ajej eb', xchi Jehová.

16

A tas ajnac yel yich Jerusalén

1 Ix yalanxi Jehová d'ayin icha tic: 2 Ach anima, al yab' eb' aj Jerusalén tastac te yajb'entac sc'ulej eb'. 3 Al d'a eb' to a in Jehová Yajal in, a in svala' to icha tic yaj yab'ixal Jerusalén chi': A Jerusalén chi', lajan icha junoc ix ix a d'a Canaán aljinac. Amorreo smam ix, axo snun ix, hetea. 4 Ayic yaljinac ix, maj poljiel-laj smuxuc ix, maj b'icchajel-laj jab'oc ix, maj ec' jab'oc yal atz'am d'a ix, maj pichchaj jab'oc ix yed' c'apac. 5 Mañxa mach ix oc' sc'ol sb'oan juntzañ chi' d'a ix. Ayic ix alji ix chi', ix can telan ix yuj eb' d'a sat luum, ix yajji ix yuj eb'. 6 Axo yic ix in ec' d'a stz'ey ix, ix vilani to miicmiic ix yuj schiq'uul, ix in naani to smoj sq'uib' ix. 7 Ix vac'an q'uib' ix icha junoc te' caltacte'al te' spac'q'ueta d'a yol luum. Ix q'uib'q'ue ix, ix cob'esax ix, ix elta yim ix, ix q'uib'pax xil sjolom ix. Palta junelñej te b'eranel ix.

8 Ix in ec'xi junelxo d'a slac'anil ix chi', ix vilani to smojxo yoch yetb'eyum ix. Yuj chi' ix vac'b'at jun c'apac d'a yib'añ ix. Icha val chi' ix aj in pichan ix, yujto b'erannñejel ix. A in Jehová in svala' to ix vac' in trato yed' ix yic tz'ochcan ix d'a yol in c'ab'. 9 Ix in b'iquel schiq'uul ix, ix in sacb'itej ix, ix vac'anoch perfume d'a ix. 10 Ix vac'anoch jun pichul te vach' yilji stz'ib'ul d'a ix. Ix vac'anoch xañab' tz'uum te vach' d'a ix yed' pax jun tzec'ul nab'a lino yed' pax jun spichul ix te vach' yaj sjalchaji. 11 Te vach' ix aj vac'anoch yelvanub' d'a ix. Ix vac'och q'uen brazalete d'a sjaj sc'ab' ix yed' pax jun toñ d'a sjaj ix. 12 Ix vac'anpaxoch jun q'uen icha colc'ab' d'a sñi' ix yed' yuchiquin ix yed' pax jun corona te vach' yilji d'a sjolom ix. 13 Pichichi

ix ajcan ix yed' q'uen oro yed' pax q'uen plata. A spichul ix chi', aton c'apac lino te vach', aton juntzañ c'apac te vach' yaj sjalchaji yed' c'apac te vach' yilji stz'ib'ul. Ix vac'an ixim pan te vach' d'a ix yic sva ix yed' yal chab' yed' pax yaceiteal sat te' olivo. Te vach'xoñej ix aj yilji ix, yuj chi' ix och ix reinail. ¹⁴Te b'inajnac ix aj ix d'a caltac nación yuj svach'il yilji chi'. A in Jehová in svala' to tz'acaqui ix aj in b'oanel ix yed' yelvanub'.

A yajmulal Jerusalén

¹⁵Yujto te b'inajnac ix aj ix, ix yac'anoch spensar ix d'a svach'il yilji chi', axo d'a ajmulal ix b'atcan ix, ix yac'an sb'a ix d'a yalñej mach tz'ec' ta'. ¹⁶A yed' spichul ix ix sb'oq'ue smantiado b'aj tz'och ejmelal d'a comon dios d'a tzalquixtac, ata' ix em ix ajmulal. A juntzañ tas ix sc'ulej ix chi', mañ smojoc ix sc'ulej ix. ¹⁷Ix yic'anel masanil q'uen q'uen ix te vach' yilji, q'uen oro yed' q'uen plata vac'nac d'a ix. A yed' q'ueen ix sb'oq'ue yechel vinac ix yic tz'och ix ajmulal yed'oc. ¹⁸A spichul ix te vach' yilji chi' yed' aceite yed' incienso ix vac' d'a ix, ix yac' ix d'a juntzañ comon dios chi'. ¹⁹A ixim pan b'ob'il d'a ixim harina te vach', aceite yed' noc' yal chab' ix vac' svaeloc ix, ix yac' ix silab'il te vach' sjab' d'a juntzañ yechel, aton juntzañ te vach' sjab'. Aton val juntzañ chi' sc'ulej ix d'a vichañ a in Jehová in tic.

²⁰Añejtona' a eb' vuninal yed' eb' visil ix vil sat yed' ix, ix snustz'a ix silab'il d'a juntzañ comon dios chi', icha vael ix aj eb' unin chi' d'a juntzañ yechel chi'. Mañ toñejoc ix em ix d'a ajmulal chi', ²¹palta ix yic'b'at eb' vuninal ix, ix ñusantz'a eb' ix

silab'il d'a juntzañ yechel chi'. ²² D'a scal juntzañ smul ix te yajb'entac sc'ulej chi', majxo snacot ix tas ix aj scotoch d'a uninal, majxo snacot ix tato b'eranel ix ayic aytoec' ix d'a scal schiq'uil. A jun ix ix chi', aton Jerusalén sch'oxo'.

²³ A in val Jehová Yajal in svala': Ob'iltac choñab' Jerusalén chi' yuj juntzañ chucal sc'ulej. ²⁴ Yalñej b'aj tzalquixtac, ata' ix sb'oq'ue b'aj tz'em ajmulal. ²⁵ A b'aj slajvicanc'och junjun calle ix sb'oq'ue juntzañ b'aj tz'em ajmulal chi'. A svach'il yilji, yajb'entac ix ajcani. Ix yac'b'at sb'a d'a yalxoñej mach tz'ec' ta'. ²⁶ Ix yac'anb'at sb'a d'a jun choñab' ay d'a slac'anil, aton Egipto te pec' d'a ajmulal. Yuj chi' ix stzuntzejcot yoval in c'ool yuj sq'uechañ d'a ajmulal chi'.

²⁷ Yuj chi' ay in och ajc'olal d'ay, ix vac'anoch yaelal d'a yib'añ. Ix vic'anemta svael, ix vac'anpaxoch d'a yol sc'ab' eb' ajc'ool, aton eb' filisteo. A eb' chi' ix sat sc'ol eb' yilan sb'eyb'al Jerusalén te q'uixveltac sc'ulej chi'. ²⁸ Palta ix yac'paxb'at sb'a d'a Asiria. Palta max c'och sc'ool. ²⁹ Ix yac'anpaxb'at sb'a d'a Babilonia, aton schoñab' eb' choñvajum, palta mañ yujoc chi' ix c'och sc'ool. ³⁰ A in val Jehová in svala': A Jerusalén te pec' d'a ajmulal chi', lajan val ix yutej sb'a icha junoc ix ajmul ix maxtzac q'uixvi yuj tas syutej sb'a. ³¹ Ix sb'oq'ue juntzañ b'aj tz'em ajmulal d'a b'ajtac slajvic'och calle yed' b'ajtac smolb'ej sb'a anima, ix yac'anb'at sb'a d'a ajmulal chi'. Palta nab'añej syac'b'at sb'a, mañ lajanoc syutej sb'a icha eb' ix ajmul ix sc'an stojol.

³² Icha juntzañ ix te chuc syutej sb'a d'a

yets'eyum, syac'b'at sb'a d'a junocxo ch'oc vinq'uil, icha chi' ix yutej sb'a Jerusalén chi'. ³³ A eb' ix ajmul ix stupchaj eb' ix, axo pax Jerusalén chi', a' ix ac'an silab' d'a eb' b'aj syaltej sb'a chi'. A ix tupan eb' yic yalñej b'aj scot eb' sc'ulan ajmulal chi' yed'oc. ³⁴ Yuj chi' ch'oc yel Jerusalén chi' d'a yichañ juntzañxo eb' ix ajmul ix. Malaj mach sayaneq'ui yic smulan yed'oc, max tupchajpaxi, palta to a stupan eb' sc'ulan ajmulal chi' yed'oc, yuj chi' ch'oc yel d'a yichañ eb' ix ajmul ix chi'.

³⁵ Yuj chi', ab'ec val tas sval yuj ix ajmul ix chi':
³⁶ A in Jehová Yajal in svala': Malaj sq'uixvelal, ix squichanel b'eran sb'a yic sc'ulan ajmulal yed' eb' xajanej sb'a yed'oc, ix em cuman d'a juntzañ comon dios yajb'entac. Ix stob'anem schiq'uil eb' yune' yic syac'an silab'il. ³⁷ Yuj chi' ol in molb'ej masanil juntzañ eb' xajanab'il chi' yuuj, aton eb' ix yac' sgana yed'oc, juntzañ eb' xajan yuuj yed' juntzañ eb' ix schaqueli. Ol in molb'ejoch oyan eb' d'a spatic, val d'a yichañ eb' ol in quichel b'eran yic vach' ol yil eb' to b'eraneli. ³⁸ Ol vac' syaelal d'a smojal, icha tz'utaj junoc ix ajmul ix yed' pax junoc ix mac'umcham anima. Yed' val yoval in c'ool yed' in chichonc'olal ol vac'och d'a yol sc'ab' chamel. ³⁹ Ol vac'och Jerusalén chi' d'a yol sc'ab' juntzañ nación chi' yic ol satel juntzañ tzalquixtac eb' b'aj ix em ajmulal yed' b'aj ix och ejmelal d'a juntzañ comon dios chi'. Ol yiq'uel spichul eb' yed' juntzañ yelvanub' ayoch d'ay, toxoñej ol can b'eran. ⁴⁰ Mañxo b'ischajb'enoc anima ol q'ue vaan d'a spatic Jerusalén chi', ol sjulq'uenancham eb', ol smilancham eb' yed'

q'uen espada. ⁴¹ Ol yac'och sc'ac'al choñab' chi' eb', d'a yichañ juntzañxo nación ol javoc yaelal d'a yib'añ. Icha chi' ol aj vac'an lajvoc yajmulal chi', mañxa b'aq'uiñ ol stup eb' b'aj ay sgana chi'. ⁴² Icha chi' ol aj sicb'i yoval in c'ol d'a yib'añ, mañxo ol chichon in c'ol d'ay. Mañxo ol cot yoval in c'ol d'ay. ⁴³ Ix b'at satc'olal yuuj chajtil yaji ayic uninto, yuj chi' ix stzuntzej val cot yoval in c'ool yuj sb'eyb'al te yajb'entac chi'. Yuj chi' a in val Jehová in svala' to ol vac'och yaelal d'a yib'añ yuj sb'eyb'al chi'.

Icha ix nunab'il icha chi' ix uneab'il

⁴⁴ Masanil eb' anima ol alan jun lolonel tic d'a spatic Jerusalén chi'. Ol yalan eb': Icha val ix nunab'il, icha pax chi' ix uneab'il, xcham eb'. ⁴⁵ A Jerusalén chi', lajan icha junoc ix yune' junoc ix ix schacanel viñ yetb'eyum yed' eb' yune'. Icha pax chi' eb' ix snulej, schacpaxel eb' viñ yetb'eyum eb' ix yed' eb' yune' eb' ix, yujto a ix snun eb' ix chi', hitita ton ix, axo smam eb' ix, amorreo viñ. ⁴⁶ A d'a stojolal norte, ata' ay ix snulej ix b'ab'el ix, aton Samaria yed' yaldeail. Axo d'a stojolal sur, ata' ay ix snulej ix tzac'an, aton Sodoma yed' yaldeail. ⁴⁷ Mañocñej sb'eyb'al juntzañ choñab' chi' ix sb'eyb'alej Jerusalén chi', mañocñej pax juntzañ tas yajb'entac ix sc'ulej juntzañ choñab' chi' ix sc'ulej, palta ec'b'al tas te yajb'entac ix sc'ulej, yujto mañ c'ocb'iloc juntzañ chi' ix yab'i. ⁴⁸ A in Jehová Yajal in svala': A Sodoma yed' yaldeail, mañ sc'ulejnacoc tas te chuc icha val tas sc'ulej Jerusalén chi' yed' yaldeail. ⁴⁹ Aton val juntzañ smul Sodoma chi' yed' masanil

yaldeail: Yic'nac val chaañ sb'a, mañxo jantacoc tas yab'lejnac, vach'ñej yaji, palta maj colvajlaj d'a eb' meb'a', maj colvajpax d'a eb' ay stzapan majan. ⁵⁰ A snaani to añej te nivan yelc'ochi, ochnacpax ijan sb'eyb'alan juntzañ tas tzin yaja', yuj chi' in satnaqueli, icha val tz'aj eyilanoch ticnaic. ⁵¹ Axo pax Samaria yed' yaldeail, ix sc'ulej chucal, palta max tzac'van d'a tas te chuc sc'ulej Jerusalén chi'. Mañ jantacoc tas yelxo val te yajb'entac sc'ulej Jerusalén chi'. A juntzañxo choñab' d'a slac'anil, vach'tacto val tas sc'ulej. ⁵² A ticnaic, a Jerusalén chi' yovalil ol yac' techaj q'uixvelal, yujto a schucalil yelxo te chuc d'a yichañ yic Sodoma yed' d'a yichañ yic Samaria. A chab' choñab' chi', ayic sco lajb'an schucal yed' yic Jerusalén, vach'tacto val.

⁵³ A Sodoma yed' yaldeail vach' ol ajxoc vuuj. A Samaria yed' yaldeail vach' ol aj paxoc. Icha pax chi' Jerusalén vach' ol ajxoc vuuj. ⁵⁴ Palta a Jerusalén chi' yovalil ol yac' techaj emnaquikal yed' q'uixvelal yuj tas te chuc ix sc'ulej. A Sodoma yed' Samaria ol snivanej sb'a sc'ool ayic ol yilani to ix vac' syaelal Jerusalén chi'. ⁵⁵ Ayic ol vac'an ajxoc Sodoma yed' yaldeail, Samaria yed' yaldeail icha yaj d'a yalañtaxo, ol vac'pax ajxoc Jerusalén yed' yaldeail icha d'a yalañtaxo. ⁵⁶⁻⁵⁷ Ayic ix yic'anchari sb'a Jerusalén, aton yic manto ilchajelta schucalil, ix b'uchvaj d'a Sodoma. Palta a ticnaic, a Edom, Filistea yed' masanil nación, ol b'uchvaj d'a Jerusalén chi'. Masanil anima d'a yolyib'añq'uinal tic ol paticaneloc. ⁵⁸ A ticnaic, a in Jehová in svala' to a Jerusalén chi' yovalil ol yab' syail yuj sb'eyb'al te yajb'entac.

⁵⁹ A in Jehová Yajal in svala': Ol vac' spac icha val smojalil d'a Jerusalén chi', yujto maj sc'anab'ajej sc'ulan icha ix aj yac'an strato ved'oc. ⁶⁰ Palta a in tic, ol in nacot in trato vac'nac yed'oc ayic uninto, ol in b'oanxi in trato chi' yed'oc, malaj b'aq'uiñ ol lajvoc. ⁶¹ A Jerusalén chi', ol snacot schuc b'eyb'al, ol q'uixvocpaxi ayic ol vac'anoch chavañ snulej chi' d'a yol smacb'en, aton Samaria yed' Sodoma. Ichato nunab'il ol ajcan d'a chab' choñab' chi'. Vach'chom malaj yalan yic chab' choñab' chi' d'a in trato in b'onac yed' Jerusalén chi', ⁶² palta yuj in trato ol in b'oxi yed' Jerusalén chi' icha chi' ol ajoc. Icha val chi' ol aj snachajel yuj Jerusalén to a inton Jehová sDiosal in. ⁶³ Ol vac' nivanc'olal masanil tas ix sc'ulej Jerusalén chi', palta yovalil ol snacot juntzañ sb'eyb'al chi', ol q'uixvoc yuuj, yuj chi' mañxa b'aq'uiñ ol yic'chañ sb'a, a in Jehová in svala', xchi Jehová, xa chi d'a eb', xchi d'ayin.

17

A sc'ab' jun te te' yed' jun noc' ch'acb'a

¹ Ix yalanxi Jehová d'ayin icha tic: ² Ach anima, al jun ab'ix tic d'a eb' etisraelal d'a ch'oxnab'ilal.

³ Icha tic tz'aj alani:

Icha tic yalan Jehová Cajalil: Ay val jun noc' nivan ch'acb'a ix c'och d'a Líbano, a sc'axil noc' te nivac, te najatto sc'och jeñan, tz'ib'ib'i yilji xiil noc'. A d'a sc'ab' jun te' c'ute' ix c'och noc'.

⁴ Ix yic'anel schon te' noc', ix b'at noc'. Axo d'a jun choñab' d'a smacb'en eb' choñvajum ix c'och noc' yed' te'.

- ⁵ Ix lajvi chi' ix yic'anq'ue jun yiñatil te' noc', axo b'aj ay slumal ix yavejem te' noc', b'aj sb'o munlajel d'a stitac a a' icha tz'aj yavchaj te' b'acmam.
- ⁶ Axo yic ix volan te', te nivaquil ix aj te', te tzijtum ix aj xiil te', pejanñej ix aj steel te'. Ix sd'iñb'ejb'at sb'a sc'ab'tac te' b'aj ayec' noc' nivan ch'acb'a chi', ix b'eyñejb'at sch'añal yib' te' d'a yol luum. Mañ jantacoc svol te' yed' sc'ab'tac ix q'uib'i.
- ⁷ Palta ay junxo noc' nivan ch'acb'a, te nivac sc'axiil, mañxo jantacoc xiil. Ix b'at jun te te' chi', ix b'eyñejb'at sch'añal yib' te' yed' sc'ab'tac d'a stojolal junxo noc' nivan ch'acb'a chi', yic vach' nivan a a' syac' noc' d'a te'.
- ⁸ Palta toton te vach' lum b'aj avab'ilem te' chi'. Te ayñej a a' chi', yuj chi' syal sb'eyñejb'at sc'ab'tac te', syac'anpax sat te' d'a stiem-poal, yic te vach' tz'aj yilji te', xchi Jehová, xa chi.
- ⁹ Al d'a eb' etchoñab' icha tic: Icha val tic yalan Jehová: A jun te' chi', mañ ol te q'uib'laj te'. A noc' nivan ch'acb'a d'a sb'ab'elal, a noc' ol toc'anq'ueta sch'añal yib' te', icha val chi' ol aj sc'ael b'ulnaj sat te' yed' xiil. Ol tacjoc pax juntzañ svol te' toto ix q'ueuli. Mañ yovaliloc yed' nivac ip, ma yed' tzijtumoc anima ol toc'anq'ueta te' d'a yol luum yic stacji.
- ¹⁰ Vach'chom ol q'uexchaj b'aj tz'avchaj te', palta mañxo ol q'ueulaj svol te'. Ayic ol ec' ic' scot d'a stojolal b'aj sjavi c'u d'a te', ol tacjoc te'.

Ol tacjoc te' b'aj avab'il chi', xchi Jehová, xa chi, xchi d'ayin.

¹¹ Ix yalanxi Jehová d'ayin icha tic: ¹² C'anb'ej d'a juntzañ anima te pit tic, tato snachajel jun ab'ix tic yuj eb'. Tzalan d'a eb' icha tic: A noc' b'ab'el nivan ch'acb'a chi', aton viñ sreyal Babilonia sch'oxo'. A viñ ix c'och d'a Jerusalén, ix b'at yic'ancot eb' yajal yed' viñ sreyal Judá viñ preso d'a Babilonia tic. ¹³ Ix lajvi chi', axo jun viñ yiñtilal eb' rey ix yac'och viñ reyal d'a Judá. A viñ sreyal Babilonia chi' ix ac'an pural viñ yac'an sti' to c'anab'ajum ol yutej sb'a viñ d'a viñ. Ix yic'ancot eb' nivac vinac yaj d'a Jerusalén chi' viñ preso ¹⁴ yic mañalaj tz'aj yelc'och smacb'en Judá chi', yic maxtzac yal yic'anq'ue vaan sb'a, vach'ñej yajeq'ui yacb'an sc'anab'ajej jun sti' ix yac' chi'. ¹⁵ Palta a viñ rey chi' te pit ix yutej sb'a viñ d'a viñ sreyal Babilonia tic. Ix yac'b'at schecab' viñ d'a viñ sreyal Egipto ^{17.15} yic sc'anancot noc' chej viñ yed' jantacoc soldado. ¿Tzam e na' to ol yal scolanel sb'a viñ yed' jun spensar chi'? ¿Tom ol yal scolanel sb'a junoc mach max c'anab'ajan junoc strato? ¹⁶ A in Jehová Yajal in svac' in ti': A d'a Babilonia tic ol cham viñ sreyal Judá chi', yujto malaj yelc'och b'aj ix yac' sti' viñ, maj sc'anab'ajej strato viñ ix sb'o yed' viñ rey ix ac'an yopisio. ¹⁷ A viñ sreyal Egipto chi', vach'chom te tzijtum soldado viñ te tec'an, palta mañ ol yal-laj scolvaj viñ d'a oval ayic ol sb'oanq'ue stec'nub' eb' soldado aj Babilonia yed' muro d'a spatictac choñab' Jerusalén yic smilancham anima. ¹⁸ Maj sc'anab'ajej b'aj ix yac' sti' viñ

17.15 **17:15** A noc' schab'il nivan ch'acb'a chi', a viñ sreyal Egipto sch'oxo'.

sreyal Judá chi', maj elc'och tas syal strato viñ ix sb'o chi', yuj chi' mañ ol yal-laj scolan sb'a viñ.

¹⁹ A in Jehová Yajal in svac' in ti': Maj sc'anab'ajej viñ rey b'aj ix yac' sti' d'a vichañ, aton jun trato ix yac' viñ b'aj ix in yac' b'inajoc, yuj chi' ol vac'och yaelal d'a yib'añ viñ. ²⁰ Ichato ol vac'b'at junoc ch'añ yaal d'a yib'añ viñ, ol can viñ d'a yol ch'añ, ol vac' ic'jocot viñ d'a Babilonia tic. Ol vac'och yaelal d'a yib'añ viñ, yujto te pit ix yutej sb'a viñ d'ayin. ²¹ A eb' soldado viñ te jelan, ol cham eb' d'a oval, axo eb' olto canoc, ol saclemcanb'at eb'. Icha chi' ol aj snachajel eyuuj to a in ton Jehová in ix val jun tic.

²²⁻²³ A in Jehová Yajal in svala': A in ol viq'uel schon te' c'ute' chi'. A junoc yuninal schon te' ol viq'ueli, ol vavanem d'a junoc jolom vitz te chaañ yajq'ue d'a Israel. Ol q'uib'q'ue sc'ab'tac te', nivan c'ute' ol aj te', te vach' pax ol aj te'. A d'a yich te' chi', ol cajnaj masanil macañil noc' noc', axo d'a sc'ab'tac te' ol sb'o so' masanil macañil noc' much. ²⁴ Icha chi' ol aj yojtacanel masanil te te' to a in ton Jehová in syal in ch'acanel te' nivac te' syic'chaañ sb'a, syal vac'an q'uib' te' cotac steel. A in svac' tacjoc te te' te yaax, svac'an pax yaxb'oc te' taquiñ. A in Jehová in svala', ol vac'paxelc'ochoc, xchi Jehová, xa chi d'a eb', xchi d'ayin.^{17.24}

18

A mach tz'och smul a' schami

¹ Ix yalanxi Jehová d'ayin icha tic: ² ¿Tas yuj añaña' eyalub'tañan jun lolonel d'a spatic choñab'

^{17.24} **17:24** A te te' sb'inaj chi' d'a tic, a eb' yajal d'a yolyib'anq'uinal tic sch'oxcoti.

Israel: A eb' mamab'il slo pajal uva eb', axo eb' uninab'il jululixořej sb'at spajil chi' d'a yichtac ye eb'? ³ A in Jehová Yajal in svala' to a jun lolonel chi' mařixa b'aq'uiř ol eyalub'tařej a ex aj Israel ex tic. ⁴ Yujto vic yaj masanil anima, eb' mamab'il yed' pax eb' uninab'il. A mach tz'och smul, a' schami.

⁵ Q'uinaloc ay junoc viř vinac tojol spensar, vach'řej tas sc'ulej viř. ⁶ Max och viř yed' eb' tz'ac'anoch q'uiř d'a jolomtac vitz yic tz'och eb' ejmelal d'a juntzař comon dios. Max yac'och juntzař scomon diosal eb' yetisraelal viř chi' yipoc sc'ool. Max mulan viř yed' ix yetb'eyum junoc yetanimail, max yil-laj sb'a viř yed' ix yetb'eyum ayic ayoch ix d'a sb'islab' uj. ⁷ Max yixtej junoc yetanimail viř, palta to syac' meltzaj tas aycan d'a viř yuj junoc anima ay sb'oc d'ay. Max elc'anvi viř. Syac' svael eb' ay svejel viř, syac'an spichul eb' malaj yico'. ⁸ Max yac' q'uen tumin viř d'a majanil yic sc'ananel nivan yune' q'uen viř. Max yixtej junoc yetanimail viř, palta vach' tz'aj sb'oan yaj junoc lolonel viř d'a yib'ař chavařoc ay oval d'a scal. ⁹ Sb'eyb'alan in checnab'il viř yed' in c'ayb'ub'al. A junoc viř vinac icha chi', val yel tojol ton sb'eyb'al viř, ol najatb'oc sq'uinal viř, a in val Jehová in svala'.

¹⁰ Q'uinaloc ay junoc yuninal jun viř vinac chi' te elc'um, mato mac'umcham anima tz'aji. Sb'eyb'alej juntzař tastac ¹¹ maj sb'eyb'alej smam, palta to syac'och q'uiř d'a jolomtac vitz, tz'och ejmelal d'a yechel comon dios, smulan pax yed' ix yetb'eyum junoc yetanimail, ¹² syixtan eb' anima ilb'ajc'ol yuj smeb'ail, tz'elc'anvi, max yac' meltzaj

tas aycan d'ay yuj eb' ay sb'oc d'ay, añej juntzañ comon dios chi' syac'och yipoc sc'ool, sc'ulan tas te yajb'entac d'a vichañ. ¹³ A stumin syac' majanil te nivan yune' sc'ana'. A junoc anima icha chi' sb'eyb'al, ol tzapanb'oc sq'uinal. Yujto ix sc'ulej juntzañ tastac tzin yaj chi', mañ ol ec'b'atlaj schami. A schamel chi', a d'a yib'añ scani.

¹⁴ Q'uinaloc ay junoc yuninal jun vinac chuc sb'eyb'al chi', syila' tastac juntzañ chuc sc'ulej smam chi', palta mañoc juntzañ chi' sc'ulej. ¹⁵ Max yac'och q'uiñ d'a jolomtac vitz yic tz'och ejmelal d'a yechel comon dios. Max yac'och son d'a juntzañ scomon diosal eb' yetisraelal. Max mulan yed' ix yetb'eyum junoc yetanimail. ¹⁶ Max yixtej junoc yetanimail, max elc'anvi, max canlaj tas aycan d'ay yuj eb' ay sb'oc d'ay. Syac' svael eb' malaj svael, syac'an spichul eb' malaj yico'. ¹⁷ Malaj junoc mach syixtej yujto a stumin syac' majanil mañ nivanoc yune' sc'ana'. Sb'eyb'alan in checnab'il yed' in c'ayb'ub'al. A jun anima icha chi', mañ ol cham yuj smul smam chi', palta to ol najatb'oc sq'uinal.

¹⁸ Axo smam chi' ol cham yuj smul chi', yujto ixtum anima, elc'um, te chuc tas ix sc'ulej d'a yol schoñab'. ¹⁹ Tato ayex ol e c'anb'ej icha tic: ¿Tas yuj max cotcan d'a yib'añ eb' uninab'il yuj smul smam? tato xe chi. Tato a yuninal chi' añej tas vach' yed' tojolal sc'ulej, sc'anab'ajan in c'ayb'ub'al, ol najatb'oc sq'uinal. ²⁰ A mach tz'och smul, a ol chamoc. Mañoc eb' uninab'il ol tupanel smul smam, mañoc pax eb' mamab'il chi' ol tupanel smul eb' yuninal chi'. A mach vach'

sb'eyb'al, vach' spac ol scha'a, axo pax mach chuc sb'eyb'al, a chucal ol scha spacoc schucal chi'.

*A Jehová tojol syutej sch'olb'itan anima
(Ez 33.10-20)*

²¹ Tato ay junoc anima chuc sb'eyb'al tz'actancan schucal chi', sb'eyb'alan masanil in checnab'il, sb'eyb'alanpax tojolal, val yel a jun anima chi' mañ ol pet chamoc. ²² A in tic, mañxo ol in nacot juntzañ chucal ix sc'ulej chi', ol najatb'oc sq'uinal yujto a tojolal sc'ulej. ²³ A in Jehová in svala': Malaj in gana scham eb' chuc sb'eyb'al, palta in gana to sq'uex sb'eyb'al eb' yic snajatb'i sq'uinal eb'.

²⁴ Tato a junoc anima vach' sb'eyb'al, palta syactejean sc'ulan vach'il chi', axo juntzañ tas yajb'entac sc'ulej eb' chuc, a chi' sc'ulej, ¿tom ol vac' najatb'oc sq'uinal jun anima chi' tze na'a? Mañxo ol in nacot tastac vach' ix sc'ulej chi'. Ol cham yuj chucal sc'ulej chi'. ²⁵ A ex tic tzeyala' to mañ tojoloc tas tzin c'ulej, yuj chi' ab'ec ex aj Israel: ¿Yel am val to mañ tojoloc tas tzin c'ulej chi'? ¿Tom mañoc ex tze c'ulej tas mañ tojoloc chi' jun? ²⁶ Tato a junoc anima vach' sb'eyb'al, syactejean sc'ulan vach'il chi', axo chucal sc'ulej, ol cham yuj chucal sc'ulej chi'. ²⁷ Palta tato a junoc anima chuc sb'eyb'al, syactejean schucal chi', axo vach'il yed' tojolal sc'ulej, ol colchaj d'a yol sc'ab' chamel. ²⁸ Yujto ix nachajel yuuj ix yactancan schucal sc'ulej chi', val yel mañ ol chamlaj, ol najatb'oc sq'uinal.

²⁹ A exxo aj Israel ex tic, añejtona' tzeyala' to mañ tojoloc tas tzin c'ulej. ¿Tom mañoc ex mañ

tojoloc tas tze c'ulej chi' jun? ³⁰ A in Jehová Yajal in svala': Ol ex in ch'olb'itej junjun ex icha tas tze c'ulej. Yuj chi' naec e b'a, actejeccan e chuc b'eyb'al chi' d'a junelñej. Tato maay, yuj e chuc b'eyb'alil chi' ol ex sateloc. ³¹ Ex israel, ¿tom tze nib'ej cham e b'a yuj chi' max e q'uex e pensar yed' e b'eyb'al? Palta actejeccan masanil chucal tze c'ulej chi' yic mañ ol ex chamoc. ³² A in Jehová in svala', malaj in gana to ay mach schami. Actejeccan chucal chi' yic ol najatb'oc e q'uinal, xchi Jehová.

19

B'it yic cusc'olal yuj eb' sreyal Israel

- 1 Ach anima, b'itej jun b'it yic cusc'olal yuj eb' sreyal Israel, tzalan icha tic:
- 2 Ay jun noc' nun choj te b'inajnac, cajan noc' d'a scal juntzañ noc' mam choj. A d'a scal noc' chi' ix sq'uib'tzitej yune' noc'.
- 3 Ay jun yune' noc' ix yil q'uib'oc. Ix sc'ayb'anq'ue syaman schib'ej, axo eb' anima ix chijib'at yuuj.
- 4 Ix yab' specal juntzañ nación tas sc'ulej noc' yune' chi'. Ix yamji noc' yuj eb' d'a jun yaal, ix yac'anoch jun gancho eb' d'a noc', ix sñieranb'at noc' eb' d'a Egipto.
- 5 Ayic ix yilan jun noc' nun choj chi' to maj elc'och tas ayoch yipoc sc'ol noc', ix yilan q'uib' junxo yune' noc'.
- 6 Axo ix quelemax noc' yune' chi', junñej ix ec' noc' yed' noc' mam choj chi'. Ix sc'ayb'an sb'a noc' syaman schib'ej, axo eb' anima ix chijib'at yuj noc'.

- 7 Mañxo jantacoc anima smil noc' d'a yoltac cuartel. Tzijtum nivac choñab' syixtejb'at noc'. Tz'ib'xiq'ue yolyib'añq'uinal tic ayic tz'el yav noc'.
- 8 Yuj chi' ix och juntzañ nación ay d'a slac'anil chi' ajc'olal d'a noc'. Ix sb'oanem yaal eb' d'a noc', ix yamchaj noc' yuj eb'.
- 9 Yed' q'uen gancho ix yac'anoch noc' eb' d'a yol jaula, ix yic'anb'at eb' d'a viñ sreyal Babilonia. Ix macchajcan noc' ta' yic mañxa mach tz'ab'an yel yav noc' d'a jolomtac vitz d'a yol yic Israel. (A jun noc' nun choj chi', a ix snun eb' sreyal Judá sch'oxo'.)
- 10 A e nun chi' ex rey, lajan pax icha junoc ib' te' uva avab'il d'a stitac junoc a a', te nivan ix aji, mañxo jantacoc sat ix yac'a', tzijtum svol ix q'uib'i yujto ayñejoch yalil.
- 11 Ay juntzañ sc'ab' te', q'uenal te' ix aji, a ix och sc'ocochoc eb' rey. Te chaañ ix aj steel te' sq'uib'i, ix ec'b'at te' d'a yib'añ juntzañxo te' nivac te'. Ch'oc ix aj yel te' d'a scal juntzañxo te te' yujto te chaañ steel te', te tzijtum pax sc'ab'tac te'.
- 12 Palta ix toc'jiq'ueta te' uva chi' yuj yoval sc'ol Dios. Yuj ic' ix cot d'a stojolal b'aj sjavi c'u ix tacjiel te' yed' sat. Ix jecjiel sc'ab'tac te', ix tacji. Ix ñusjipaxtz'a jun sc'ab' te' q'uenal te' ix aj chi'.
- 13 Axo ticnaic, a d'a tz'inan luum avab'il te' nunal uva chi'.
- 14 A d'a jun te' sc'ab' chi' ix elta c'ac', yuj jun c'ac' chi' ix tz'ab'at juntzañxo sc'ab' te', ix tz'apaxb'at sat te'. Mañxalaj sc'ab' te'

q'uenal te' tzato yal yoch sc'ocochoc eb' rey,
xchi jun b'it chi', xchi Jehová. (Aton jun b'it
tic yic cusc'olal, yuj chi' ol b'itajoc.)

20

A svach'c'olal Dios yed' spital choñab' Israel

¹ Ayic lajuñe' c'ual yoch yoil uj, ayic yuquil
ab'ilxo ayon ec' d'a Babilonia tic, ay tas ix
snib'ej juntzañ yichamtac vinaquil choñab' Israel
sc'anb'ej d'a Jehová, yuj chi' ix em c'ojan eb' d'a
vichañ. ² Ix yalan Jehová d'ayin icha tic: ³ Ach
anima, al d'a eb' yichamtac vinaquil choñab'
Israel tic: Icha tic yalan Jehová Cajal: ¿Tom tzex
javi d'ayin ul e c'anb'an eyab'i? Val yel a in val
svac' in ti' to mañ ol in tac'voc d'ayex, xchi Jehová,
xa chi d'a eb'.

⁴ Ach anima al d'a eb' tas syaelal eb' ol vac'a'.
Scham val ac'an yojtaquejel eb' tas te yajb'entac
sc'ulejñac eb' smam yicham eb'. ⁵ Al d'a eb' icha
tic: A Jehová Cajal tz'alan icha tic: Ayic in sic'anel
eb' e mam eyicham chi', vac'annac in ti' d'a eb', in
ch'oxannac in b'a d'a eb' d'a Egipto. Ata' vac'nac
in ti' d'a eb', valannac: A in ton Jehová e Diosal in.
⁶ A d'a jun tiempoal chi' vac' in ti' vic'anelta eb' d'a
Egipto chi', yic svc' anb'at eb' d'a jun luum to a in
val ix in saya', aton d'a jun lum luum te yax sat,
yelxo te vach' d'a yichañ masanil lum luum. ⁷ Val
d'a eb' icha tic: Junjun ex tzeyactejan juntzañ e
diosal te yajb'entac, mañ eyixtejel e b'a yuj sdiosal
eb' aj Egipto tic, yujto a in Jehová e Diosal in, xin
chi d'a eb'.

⁸ Palta spitej sb'a eb' d'ayin. Maj yal sc'ol eb' scha
yab' tas vala'. Maj satel-laj sdiosal eb' yajb'entac

chi', maj yactejpaxcan juntzañ sdiosal eb' aj Egipto chi' eb'. Yuj chi' in na vac' syaelal eb' yed' masanil yoval in c'ol d'a yol smacb'en Egipto chi'. ⁹ Palta maj in c'ulejlaj icha in na chi' yic mañ chucoc syal juntzañ nación b'aj cajan ec' eb' chi' d'a in patic, yuj chi' in ch'ox snivanil velc'och d'a eb' d'a yichañ eb' ch'oc nacional chi', ayic vic'anelta eb' d'a Egipto chi'.

¹⁰ Vic'anelta eb' d'a nación chi', vic'ancanb'at eb' d'a tz'inan lum. ¹¹ Ata' vac' in c'ayb'ub'al yed' in checnab'il yojtaquejel eb', tato sb'eyb'alej eb' vach'ñej tz'ec' eb'. ¹² Vac'an jun sc'ual ic'oj ip vic yaj d'a eb' yic sc'anab'ajej eb', yic tz'ochcan sch'oxnab'iloc in trato vac'can yed' eb', yic snaan-paxcot eb' to a in Jehová in tic in sic'canel eb'.

¹³ Palta spitej sb'a eb' d'ayin d'a tz'inan lum chi', maj sc'anab'ajej in c'ayb'ub'al eb', spatiquejel in checnab'il eb', aton juntzañ vac' d'a eb' yic vach'ñej tz'ec' eb'. Maj sc'anab'ajej pax sc'ual ic'oj ip val d'a eb'. Yuj chi' in na in satel eb' yed' yoval in c'ol d'a tz'inan lum chi'. ¹⁴ Palta yic max in yal juntzañ nación ilan vic'anelta eb' d'a Egipto chi' chucal, yuj chi' maj in satel-laj eb'.

¹⁵ Añejtona' d'a tz'inan lum chi' vac' in ti' to mañ ol vac'och eb' d'a jun lum vac' in ti' vac'an d'a eb', aton jun lum te yax sat, te vach' d'a yichañ masanil lum lum, ¹⁶ yujto maj sc'anab'ajej in c'ayb'ub'al eb', spatiquejel in checnab'il eb', maj sc'anab'ajej jun sc'ual ic'oj ip eb', aton jun c'u vic yaji. Añej d'a juntzañ comon dios yajb'entac ayoch spensar eb', ¹⁷ palta oc' in c'ol d'a eb', yuj chi' maj in satel-laj eb' d'a tz'inan lum chi'.

¹⁸ Ata' val d'a eb' yuninal eb' to max sc'ulej

eb' icha sb'eyb'al smam eb' chi', max yixtej-paxel sb'a eb' yuj juntzañ comon dios yajb'entac chi'. ¹⁹ Valani to a in Jehová in sDiosal in eb' to sc'anab'ajej val in checnab'il eb' yed' in c'ayb'ub'al. ²⁰ Nivanocab'yelc'och sc'ual ic'oj ip vic yaj d'a yol sat eb'. A jun chi' ch'oxnab'il yaj d'a jun trato in b'o yed' eb' yic syojtaquejel eb' to a in ton Jehová sDiosal in eb'.

²¹ Palta añaña' spitejpax sb'a eb' yuninal eb' chi' d'ayin. Maj sc'anab'ajejlaj in c'ayb'ub'al eb', maj sb'eyb'alej pax in checnab'il eb', aton yuj juntzañ chi' vach'ñej tz'ec' eb' sc'anab'ajani. Añañtona' yixtejel sc'ual ic'oj ip eb', aton jun c'u vic yaji. Yuj chi' in na' in satel eb' yed' yoval in c'ol d'a tz'inan lum chi'. ²² Palta yic max in yal juntzañ nación ilan vic'anelta eb' d'a Egipto chi' chucal, yuj chi' maj in satel-laj eb'. ²³ Palta yacb'an ay-toec' eb' d'a tz'inan lum chi', vac'an in ti' to ol in saclemejb'at eb' d'a scaltac nación d'a masanil yolyib'añq'uinal tic, ²⁴ yujto maj sc'anab'ajej in c'ayb'ub'al eb', spatiquejpaxel in checnab'il eb', maj sc'anab'ajej sc'ual ic'oj ip eb', aton jun vic yaji. Añañ d'a juntzañ dios yajb'entac b'aj yac'och spensar eb', aton sdiosal eb' smam yicham eb'. ²⁵ Yuj chi' vac'an juntzañ c'ayb'ub'al yed' checnab'il mañ vach'oc d'a eb', juntzañ max yal vach' tz'ec' eb' anima yuj. ²⁶ Vac'an yixtejel sb'a eb' yuj silab' to a sb'ab'el yuninal eb' srustz'a silab'il. A juntzañ chi' vac' sc'ulej eb' yic vach' mañxo animaoc tz'aj eb' yic syojtaquejel eb' to a in ton Jehová in sDiosal in eb'.

²⁷ Yuj chi' ach anima, al d'a eb' etisraelal to a in Jehová Yajal in sval icha tic: A eb' e mam

eyicham stzuntzejnac val cot yoval in c'ol eb', in spaticannaquel eb' ayic sb'oannac juntzañxo tic eb': ²⁸ Ayic toxo ix vic'och eb' d'a sat lum lum vac'nac in ti' vac'an d'a eb', yilanoch juntzañ tza-lquixtac eb' yed' juntzañ te te' te c'ayum xiil, ata' sñus silab' eb', ofrenda eb', incienso eb' sumumi sjab', stob'anpaxem vino eb' ofrendail d'a juntzañ comon dios, yuj juntzañ chi' stzuntzejcot yoval in c'ol eb'. ²⁹ In c'anb'an d'a eb' icha tic: ¿Tas yaj juntzañ chaañ b'aj tzex b'at chi'? xin chi d'a eb'. Yuj chi' Chaañ Yajq'uei, icha chi' sb'iejnaccani, xchi Jehová, xa chi d'a eb'.

³⁰ Al d'a eb' etisraelal to a in Jehová Yajal in sval icha tic: A ex tic tze jub'at e b'a icha ajnac sjuanb'at sb'a eb' e mam eyicham chi'. Tze tec'b'ej val e b'a eyoch ejmelal d'a juntzañ comon dios te yajb'entac chi'. ³¹ Slajvi e juanel e b'a yuj b'aj tze ñustz'a eb' eyuninal silab'il d'a juntzañ comon dios chi', tzex javi pax e c'anb'ej d'ayin tas snib'ej e c'ool. Val yel, a in Jehová Yajal in svac' in ti' to mañ ol in tac'voc d'ayex. ³² A ex tic ix e na eyoch ejmelal d'a te te' yed' d'a q'uen q'ueen, icha syutej sb'a juntzañxo nación. Palta malaj b'aq'uiñ ol in cha e c'ulej juntzañ chi'. ³³ Yuj chi' a in Jehová Yajal in svac' in ti' to a in ol vac' yajalil d'a eyib'añ yed' in poder yed' pax yoval in c'ool. ³⁴ Ol ex vic'anelta d'a juntzañ nación, ol ex in molb'an b'aj sacleminac eyajcanb'at vuuj, ol in ch'ox val in poder yed' yoval in c'ol d'ayex, ³⁵⁻³⁶ ol ex in molb'an d'a jun tz'inan luum d'a scal juntzañ nación. A in Jehová in svala' to a in val ol ex in ch'olb'itej, ol vac'anoch yaelal d'a eyib'añ, icha ajnac vac'anoch yaelal d'a yib'añ eb' e mam eyicham d'a tz'inan lum d'a yol

yic Egipto. ³⁷ Icha syutej viñ tañvum calnel sic'lan noc' scalnel ayic sb'isan noc' viñ, icha chi' ol ex vutej. Ol ex in siq'uelta mach ex ol ex och d'a in trato ol in b'o eyed'oc. ³⁸ A eb' te pit tz'och ajc'olal d'ayin, ol viq'uelta eb' b'aj sacleminac eyaj ticnaic, ol in satel eb' d'a e cal, mañ ol ochlaj eb' d'a smach'en eb' eyetisraelal. Icha val chi' ol aj eyojtacaneli to a in ton Jehová e Diosal in.

³⁹ Ex aj Israel, a in Jehová Yajal in sval icha tic: Yujto te pit tzeyutej e b'a d'ayin, yuj chi' ixiquec, ochañec ejmelal d'a juntzañ comon dios yajb'entac chi'. Palta ol c'och sc'ual axo d'ayin ol eyal e b'a. Mañxo ol eyixtejel snivanil velc'ochi, yujto mañxo ol eyac' juntzañ eyofrenda d'a juntzañ comon dios chí'. ⁴⁰ A d'a jun tzalan vic yaji, aton jun vitz te chaañ d'a smach'en Israel, ata' ol ex och ejmelal d'ayin e masanil ex israel. A in Jehová Yajal in svala' to ata' ol ex in cha yed' smasanil in c'ool. Ata' ol in c'an d'ayex to ol eyac' eyofrenda d'ayin yed' pax b'ab'el sat eyavb'en yed' masanil tas victaxon yaji. ⁴¹ Ayic toxo ix ex viq'uelta d'a scaltac juntzañ nación yed' b'ajtac sacleminac eyajcanb'at chi' ticnaic, d'a tzalajc'olal ol ex in cha icha incienso sumumi sjab'. Ol in ch'ox val snivanil velc'och d'ayex d'a yichañ masanil nación.

⁴² Ayic ol ex vic'anxib'at d'a lum luum vac'nac in ti' vac'an d'a eb' e mam eyicham, aton lum Israel, ata' ol nachajel eyuuj to a in ton Jehová e Diosal in. ⁴³ Ata' ol e nacot juntzañ e b'eyb'al malaj svach'il yed' jantac chucal tze c'ulej ticnaic. Ayic ol e naancot juntzañ e chucal chi' ol ex te q'uixvoc. ⁴⁴ Ex israel, ayic ol eyilani to max vac' eyaelal icha

val smojal yuj jantac chucal tze c'ulej chi', palta to tz'oc' in c'ol d'ayex yuj snivanil velc'ochi, ata' ol eyojtaquejeli to a in ton Jehová e Diosal in, xchi Jehová, xa chi d'a eb' etisraelal chi'.

A syaelal eb' cajan d'a stojolal sur

⁴⁵ Ix yalanxi Jehová d'ayin icha tic:

⁴⁶ Ach anima, b'atañ q'uelan d'a stojolal sur, tzalanb'at juntzañ lolonel tic d'a lum nivac yax lum ay d'a smac'b'en sur chi'. ⁴⁷ Tzalan icha tic: A Jehová Yajal tz'alan icha tic: A in ol vac'och jun c'ac' yic ol tz'ab'at masanil lum yax luum, aton te te' yaax xiil yed' te' taquiñ. Masanil tas ay d'a sat lum lum chi' ol tz'ab'atoc, schab'at d'a sur masanto sc'och d'a norte. Malaj mach ol yal smac'an tup jun c'ac' chi'. ⁴⁸ Masanil yolyib'añq'uinal tic ol ojtacaneloc to a in ix vac'och jun c'ac' chi', yujto a jun c'ac' chi', mañ ol tuplaj, xchi Jehová d'ayin.

⁴⁹ Ix lajvi chi' ix in tac'vi icha tic: Ay Mamin Jehová, a eb' anima syal eb' to añej d'a q'uexañ lolonelal tzin loloni, xin chi d'a Jehová chi'.

21

A yespada Jehová

¹ Ix lajvi chi', ix yalanxi Jehová d'ayin icha tic:

² Ach anima, b'atañ q'uelan d'a stojolal Jerusalén, tzalanb'at juntzañ lolonel tic d'a yib'añ juntzañ stemplo eb' comon dios. Alcanel in lolonel tic d'a choñab' Israel. ³ Tzalani: A Jehová tz'alan icha tic: A in ol in och ajc'olal d'ayex. Ol vic'q'ueta vespada ol in milanham eb' vach' sb'eyb'al yed' eb' chuc sb'eyb'al. ⁴ Ol vic'q'ueta vespada, junlajan ol aj in milanham masanil anima. Ol cham eb' vach' yed'

eb' chuc, ol schael yich scham eb' d'a sur masanto ol c'och d'a norte. ⁵ Masanil yolyib'añq'uinal tic ol ojtacaneloc to a in ix vic'q'ueta vespada, mañ ol vac'xiem d'a yol yatut, xchi Jehová.

⁶ Ach anima, sic'sic'anañ val oq'ui, yab'ocab' val syail a pixan, tzach oc' d'a yichañ eb' etchoñab'.

⁷ Tato sc'anb'ej eb' d'ayach tas yuj tzach oq'ui, tzalan d'a eb' icha tic: A yuj yab'ixal jun tas toxo ol ujoc tzin oq'ui. Masanil anima d'a yolyib'añq'uinal tic, mañxo animaoc ol ajcan eb', toxoñej ol emcan ñojan eb'. Mañxalaj mach olto yal stec'b'an sb'a. Masanil eb' ol luclonq'ue yoc yuj xivelal, xa chi d'a eb'. A in Jehová in svala' to van sjavi stiempoal, yovalil ol elc'ochoc, xchi Jehová.

⁸ Ix yalanxi Jehová d'ayin icha tic: ⁹ Ach anima, lolonañ d'a in b'i, tzalani to a in Jehová in sval icha tic:

Ilec nab' val q'uen espada van sjavi. A q'uen espada te jayxo yaj ye q'ueen. Toxoñej copopi yilji q'ueen.

¹⁰ Jayxo yaj q'ueen yic xicjicham anima. Nich'ilel q'ueen yic tz'el copnaj sc'ac'al q'ueen. Mañxalaj tzalajc'olal yujto a viñ e reyal max xivlaj viñ d'a yaelal yed' d'a scachnab'il.

¹¹ Copopi ix aj q'uen espada chi' sñicjieli yic sc'anchaji. Toxo ix ac'jioch ye q'ueen yic tz'ac'jioch q'uen d'a yol sc'ab' jun mach ol xicanham anima yed' q'ueen, xa chi.

¹² Ach anima, elocab' av, yujto ol xicjoccham eb' aj Israel yed' masanil eb' yajal d'a scal eb'. A eb' yajal chi', junñej ol aj scham eb' yed' eb' comon anima. Yuj chi' tañub'tañej sñi' a c'ol yuj cuselal.

- 13 Val yel ol ujoc jun yaelal chi'. ¿Tas ol ex ajcan a ex tic ayic mañxalaj ol aj yelc'och viñ e reyal d'a q'uen espada chi'? A in Jehová in svala' to mañxalaj ol aj yelc'och viñ e reyal chi'.
- 14 Ach anima, tz'it a c'ab' tzalan d'a eb' etchoñab' chi' icha tic: D'ab'jocab'ñejoch q'uen espada d'a anima. Xicjocab'cham anima d'a q'uen. Masanil anima scham yuj xivelal, yujto yalñej b'aj smilji anima yuj q'ueen.
- 15 Yuj q'uen espada chi' ste sat sc'ol eb' anima yuj xivelal. A d'a masanil choñab' ayxoec' q'uen vuuj yic xicjicham anima. Toxoñej copopi yilji q'ueen, te jay yajq'ue ye q'ueen yic xicjicham anima.
- 16 Xiqueccham anima d'a q'uen espada d'a e vach' yed' d'a e q'uexañ. Yalñej b'aj chamocab' anima yuj sjayil ye q'ueen.
- 17 A in Jehová in svala' to ol in tz'it pax in c'ab', masanto ol sicb'oc yoval in c'ol d'a in choñab' tic, xchi Jehová d'ayin.
- 18 Ix yalanxi Jehová d'ayin icha tic: 19 Ach anima, b'o yechel chab'oc b'e b'aj ol b'at viñ sreyal Babilonia yed' q'uen espada. A chab' b'e chi' junñej choñab' b'aj ol eloc, axo b'aj spoj sb'a, ol a b'ooch chab'oc yechel ol ch'oxanoc tas choñab'il b'aj ol c'och junjun. 20 Tzac'och yechel junoc b'e b'aj ol b'at viñ rey chi' yed' q'uen espada d'a choñab' Rabá, d'a yol yic Amón. Tza b'oan yechel junocxo b'e chi' sc'och d'a Jerusalén, aton jun choñab' vach' yajoch smuroal d'a yol yic Judá. 21 A viñ sreyal Babilonia chi', ol och vaan viñ b'aj spoj sb'a chab' b'e chi', ol sc'anb'an viñ mach junoc b'e chi' syic'a'. Ol scalej sjul-lab' viñ, ol sc'anb'ej pax viñ d'a sdiosal,

ol sayan yil seyub' junoc noc' noc' viř. ^{21.21} ²² A d'a svach' c'ab' viř, ata' ol elul sjul-lab' sch'oxan d'a stojolal Jerusalén, syalelc'ochi to tz'och oval d'a Jerusalén chi'. Ol miljoccham anima ta'. Ol el av yic oval. Ol b'ochaj mac'lab' poj puerta. Ol b'ochajq'ue tec'nub' d'a spatictac chořab' chi', ol oymaj eb' soldado d'a spatictac smasanil. ²³ Palta axo eb' anima d'a Jerusalén chi', ol sna eb' to a jun lolonel tz'alchaj tic to mař ol ujoc yuj juntzař trato toxo ix yac' eb'. Palta a viřaj Nabucodonosor chi' ol ac'an snacot jantac schucal eb', yuj chi' ol ic'jocot eb' d'a Babilonia tic yuj viř.

²⁴ Yuj chi' a in Jehová Yajal in svala': A val e chucal yed' e pital, te chequel yaji. Masanil e mul yed' jantac chucal tze c'ulej, te jacan yaji, yuj chi' ol ex yamchajoc. ²⁵ A ach val tic ach sreyal Israel, te chuc ach, yajb'il ach eli, lac'anxo sjavi stiempoal a chaan slajvub' yaelal. ²⁶ A in Jehová Yajal in svala': Ol ic'chajel sc'ox viř sat sacerdote, ol ic'chajpaxel scorona viř rey. Masanil ol q'uexchajoc. A eb' emnaquil, ol ic'jocchař eb', axo eb' nivac yelc'ochi, emnaquil ol ajcan eb'. ²⁷ Ol satel smasanil. A in ol in satel yopisio eb' sreyal Israel. Mařxo ol yic' yip ichataxon yaji, masanto ol javoc jun mach ay yalan yic d'ay, a d'a jun chi' ol vac' opisio chi'.

Yaelal d'a yib'ař eb' amonita

²⁸ Ach anima, al d'a in b'i icha tic: Icha tic yalan Jehová Yajal d'a eb' amonita, aton eb' sb'uchvaj d'a in chořab': Ilec val q'uen espada van sjavi, vach'xo yaj q'uen yic smiljicham anima, toxořej

21.21 **21:21** A juntzař tas sb'inaj d'a tic, aton tas tz'aj snaanel eb' tas yovalil sc'ulej eb'.

copopi yilji q'ueen, toxoñej tz'el copnaj sc'ac'al q'ueen icha leb'lon yic satel anima. ²⁹ A tas syil eb' naumel lolonel yed' juntzañ lolonel tz'alchaj d'a e patic, mañ yeloc. Ol och q'uen espada d'a sjaj eb' chuc. Toxo ix javi sc'ual yac'ji slajvub' syaelal eb'.

³⁰ ¿Am e naani to ol vac'xiem q'uen espada chi' d'a yol yatut? Maay, palta to ol ex in ch'olb'itej b'aj aljinac ex, aton b'aj cajan ex. ³¹ Icha val junoc c'ac' tz'eli, icha val chi' ol aj vac'anb'at yoval in c'ol d'a eyib'añ. Ol ex vac'och d'a yol sc'ab' eb' anima chuc spensar, aton eb' te jelan smilvaji. ³² Ol ex sateloc, ol ex tz'ab'atoc, ol tob'canb'at e chiq'uil d'a masanil yol e choñab'. A in Jehová in svala' to mañxa mach ol ex naancotoc, xchi Jehová.

22

A schucalil choñab' Jerusalén

¹ Ix yalanxi Jehová d'ayin icha tic: ² Ach anima, al jantac yaelal ol och d'a yib'añ jun choñab' smilancham anima. A yuj jantac tas yajb'entac ix sc'ulej, ³ al d'ay icha tic: A Jehová Yajal tz'alan icha tic: Ex aj Jerusalén, ex tze milcham eb' cajan d'a e cal, tze b'oanq'ue juntzañ yechel sjuanb'at e pensar, yuj chi' a ex tzeyic'cot yaelal d'a eyib'añ. ⁴ Yuj jantac anima ix e milchamoc, ol javoc d'a eyib'añ ticnaic. Yuj juntzañ yechel ix e b'oq'uei ix ixtaxel e pensar, yuj chi' toxo ix javi slajvub' c'ual d'a eyib'añ. Yuj chi' a in svac' sc'ulej masanil nación tzex b'ajani, tzex sb'uchanpaxi. ⁵ Tz'el val eyav eyac'an chucal d'a eb' eyetanimail, yuj chi' masanil nación ol b'uchvaj d'ayex, eb' ay d'a e lac'anil yed' eb' ay d'a najat. ⁶ A jantac eb' yajal

cajan d'a e cal chi', smilcham anima eb', yujto ay yopisio eb'. ⁷ Mañxa yelc'och e mam e nun d'a e sat. Tzeyixtej eb' ch'oc choñab'il. Tze toc'anec' tastac ay d'a eb' mañxa smam yed' pax d'a eb' ix ix chamnacxo viñ yetb'eyum. ⁸ Mañxa yelc'och in cajnub' d'a e sat yed' sc'ual ic'oj ip vic yaji. ⁹ A d'a e cal ay mach snaanq'ue lolonel d'a spatic yetanimail yic smiljichamoc. Tzex b'atpax d'a q'uiñ tz'och d'a jolomtac vitz yic tzex och ejmelal d'a comon dios. Te q'uixvelal tas tze c'ulej ta'. ¹⁰ Ayex tzex mulan yed' ix yetb'eyum e mam, ayex tzex mulan yed' eb' ix ix ayic ayoch eb' ix d'a sb'islab' uj. ¹¹ Ayex tzex mulan yed' ix yetb'eyum eb' eyetanimail, ayex pax tzex mulan yed' eb' ix eyalib', ayex pax tzex mulan yed' eb' ix eyanab' yisil e mam. ¹² A in Jehová in svala', ay eb' eyajalil schaan tumin yic syac'anoch chamel eb' d'a yib'añ eb' malaj smul. Tzeyixtej eb' eyetanimail, yujto a q'uen e tumin tzeyac' smajnej eb', nivan yune' q'uen tze c'aneli. Comonñej tzeyac'och d'a yib'añ eb' eyetanimail yic tzex och b'eyumal, a inxo tic tzin b'atcan satc'olal eyuuj.

¹³ Te aycot voval yuj b'aj tzeyixtej eb' anima chi', yuj pax b'aj tze milcham eb'. ¹⁴ ¿Tzam e nalaj to ol yal e tec'b'an e b'a d'a vichañ ayic ol vac'an eyaelal? A tas toxo ix val a in Jehová in tic, yovalil ol vaq'uelc'ochi. ¹⁵ Ol ex in saclemejb'at d'a scaltac nación yed' d'a scaltac masanil choñab', icha val chi' ol aj vic'anel e chucal chi'. ¹⁶ Q'uixvelal ol eyutejcan e b'a d'a yichañ masanil nación. Icha chi' ol aj snachajel eyuuj to a in Jehová e Diosal in, xchi Jehová, xa chi, xchi d'ayin.

¹⁷ Ix yalanxi Jehová d'ayin icha tic: ¹⁸ Ach anima, a eb' etisraelal mañxalaj tz'och eb' vuuj. Lajan val eb' icha smical q'uen plata tz'eli ayic sñusji q'ueen d'a horno, syalelc'ochi aton q'uen cobre, q'uen estaño, q'uen hierro yed' q'uen plomo. ¹⁹ Yuj chi' a in Jehová Yajal in sval icha tic: A ex tic, lajan ex icha smical q'uen plata chi', malaj yopisio, yuj chi' ol ex in molb'ej d'a yol choñab' Jerusalén chi'. ²⁰⁻²² Icha tz'aj q'uen plata, q'uen cobre, q'uen hierro, q'uen plomo yed' q'uen estaño, junxoñej tz'aj yac'chajb'at q'uen d'a yol junoc horno, tz'ulaxb'at q'uen d'a scal c'ac' chi', icha val chi' ol ex vutej yed' yoval in c'ool. Ol ex in molb'ej, ol vac'anoch yaelal d'a eyib'añ d'a yol choñab' chi'. Icha val chi' ol aj snachajel eyuuj to a in ton Jehová in ix vac'cot yoval in c'ol d'a eyib'añ, xchi Jehová.

²³ Ix yalanxi Jehová d'ayin icha tic: ²⁴ Ach anima, al d'a eb' etisraelal icha tic: A e choñab', mañ vach'oc yaj d'a vichañ, yuj val yoval in c'ool malaj jab'oc ñab' syac'a'. ²⁵ A eb' syaloch sb'a in checab'oc ayec' d'a e cal, junlajan tz'aj smilvicham anima eb'. Lajan val eb' icha noc' choj tz'el yav, scotac tzilchitanb'at schib'ej. Syelc'anb'at sb'eyumal yed' tastac vach' ay d'a eb' anima chi' eb'. Tzijtum eb' ix ix scham yetb'eyum d'a e cal yuj eb'. ²⁶ A eb' sacerdote, a in c'ayb'ub'al yed' juntzañ tas vic yaji ix yixtejb'at eb'. A tas vach' yed' tas mañ vach'oc d'a yichañ ley, malaj sq'uexañil d'a sat eb'. Max c'ayb'aj eb' anima yuj eb' yic syojtaquejel eb' tas vach' yed' tas mañ vach'oc. Añejtona' max sc'anab'ajej in c'ual ic'oj ip eb'. Yuj chi' chequel to malaj velc'och d'a sat eb'. ²⁷ A eb' yajal yaj d'a e choñab' chi', smilcham anima eb', yujto snib'ej val

eb' tz'och b'eyumal, lajan val eb' icha noc' oques scotac tzilchitejb'at schib'ej. ²⁸ A eb' syaloch sb'a in checab'oc, a tas mañ vach'oc sc'ub'ejel eb', icha tz'aj yoch q'uen taañ d'a junoc c'a pat. Syalan eb' to ay tas svac' yil eb', syalanel esal lolonel eb'. Syal eb' to a in svac' juntzañ lolonel chi' yal eb', palta val yel malaj tas tzin chec yalel eb'. ²⁹ A eb' anima sq'ue val chaañ eb' yixtan yetanimail yed' elc'al. A val eb' meb'a' malaj tas ay d'ay, a eb' syixtej eb'. Yelxo val mañ tojoloc tas sc'ulej eb' d'a eb' ch'oc choñab'il cajan d'a scal eb'. ³⁰ A in tic, ix in sayec' d'a scal e choñab' chi', talaj ay junoc mach vach'tacto val spensar, stevi d'ayin yuj schoñab' yic vach' max in sateli, palta malaj junoc mach ix ilchaj vuuj. ³¹ Yuj chi' a in Jehová in svac'b'at yaelal d'a yib'añ eb', ol in satel eb' yed' in c'ac'alc'olal. Icha chi' ol aj sjavi d'a yib'añ eb' yuj chucal sc'ulej, xchi Jehová, xa chi d'a eb', xchi d'ayin.

23

A yab'ixal Samaria yed' Jerusalén

¹ Ix yalanxi Jehová d'ayin icha tic: ² Ach anima, ay jun ab'ix ol val ab'i: A d'a junel, ay chavañ eb' ix ix snulej sb'a, junñej snun eb' ix. ³ Yictax cob'es unin eb' ix, ix yac'anoch sb'a eb' ix ajmulal d'a Egipto. Ata' ix b'anji yim eb' ix, yuj chi' mañxo cob'estacoc ix ajcan eb' ix. ⁴ A ix b'ab'el, Ahola sb'i ix, aton Samaria sch'oxcot ix. Axo ix schab'il chi', Aholiba sb'i ix, aton Jerusalén sch'oxcot ix. A in ix vac'och eb' ix vetb'eyumoc, ix aj vuninal yed'

visil yed' eb' ix.^{23.4} ⁵ Te chuc ix yutej sb'a ix Ahola chi', ix mulan ix d'a yol in c'ab' yed' eb' aj Asiria b'aj te ay sgana ix, aton eb' soldado ⁶ ayoch c'apac yaax pichul yuj. Masanil eb' yajal, eb' capitán, eb' quelemtac te vach' yilji, masanil eb' ayq'ue d'a yib'añ chej ix mulan yed' ix. ⁷ A yed' eb' te vach' yilji d'a scal eb' aj Asiria chi' ix mulan ix Ahola chi'. Ix yac'anpaxb'at spensar ix d'a sdiosal eb', ix och ix ejmelal d'a juntzañ chi'. ⁸ Atax yic ayec' ix d'a Egipto chi' ix ochcan ix ajmulal, maxtzac yactejlaj ix. Yixtax scob'esal ix tzijtum mach ix mulan yed' ix, ix laj b'anji yim ix yuj eb'. Mañixo cob'esocla j ix ajcan ix, palta to ix ochcan ix ajmul ixal. ⁹ Yuj chi' ix vac'och ix d'a yol sc'ab' eb' b'aj ay sgana chi', aton eb' aj Asiria, eb' ix snib'ejb'at ix. ¹⁰ Axo ix aji, ix el b'eran ix yuj eb', ix ic'jiec' eb' yune' ix yuj eb', ix xicjicham ix yuj eb'. Icha chi' ix aj yac'anoch yaelal eb' d'a yib'añ ix. A tas ix utaj ix chi', te nivan ix aj sb'inaj d'a scal eb' ix ix.

¹¹ Axo pax ix Aholiba, snulej ix chi', ix yil val juntzañ chi' ix, palta ix ec' ix d'a yib'añ yac'anoch sb'a ajmulal d'a yichañ ix Ahola chi'. ¹² Ix yac'anpaxoch sb'a ix d'a yol sc'ab' eb' aj Asiria chi', aton d'a masanil eb' yajal, eb' soldado te vach' yilji spichul ayochi, eb' quelemtac te vach' yilji ayq'ue d'a yib'añ chej. ¹³ Ix vilani to ix yixtejpaxb'at sb'a ix yed' eb' chi', lajan ix yutej sb'a ix icha val ix yutej sb'a ix snulej chi'. ¹⁴ Palta yelxo val ix ec' ix d'a yib'añ sc'ulan ajmulal chi'. Ix yilan juntzañ yechel ix tz'ib'ab'ilocho d'a sattac pat, aton yechel eb' caldeo chacchac yilji spichul, ¹⁵ ayoch stzec'ul

23.4 **23:4** Ahola syalelc'ochi “a scajnub”. Aholiba syalelc'ochi “in cajnub' ayec' d'ay”.

snañal eb', aypaxoch c'apac stzec'ul sjolom eb' tziytum yelav, icha val to yajalil soldado eb', aj Caldea eb'. ¹⁶ Ayic ix yilanoch juntzañ yechel eb' aj Babilonia chi' ix, ix ste nib'ejoch ix, yuj chi' ix yac'b'at schecab' ix d'a Babilonia chi'. ¹⁷ Ix lajvi chi', ix javi eb' aj Babilonia chi', ix ul mulan eb' yed' ix. Tziytum tas ix yutej sb'a eb' yed' ix, masanto ix yajjiq'ue eb' yuj ix. ¹⁸ Icha chi' ix aj yac'anoch sb'a ix ajmulal d'a yichañ choñab'. Ix sch'oxanel b'eran snivanil ix, masanto ix in yajel ix, icha ix in c'ulej yed' ix snulej ix. ¹⁹ Palta yelc'olal ix och ix ajmulal chi'. Ix snaancot scob'esal ix d'a peca', ayic smulannac ix d'a Egipto, ²⁰ yictax yac'annacoch sb'a ix d'a yol sc'ab' eb' ste nib'ej val sb'a ix yed'oc, aton juntzañ vinac lajan syutej sb'a icha noc' b'uru ma noc' chej d'a junoc noc' nun chej.

²¹ A ach val tic ach Aholiba, tza nacot ajmulal a c'ulejnac ayic cob'es achto, ayic sb'anannac im eb' aj Egipto, tza nib'ej tza c'ulejxi icha chi'. ²² Yuj chi' a in Dios Yajal in sval icha tic: A juntzañ eb' ix a nib'ej chi', aton eb' yajb'ilxo uuj ticnaic, a in ol vac'och eb' ajc'olal d'ayach, yalxoñej b'aj ol cot eb', ²³ aton eb' aj Babilonia yed' eb' aj Caldea, eb' aj Pecod, eb' aj Soa yed' eb' aj Coa yed' masanil eb' aj Asiria. Masanil juntzañ quelemtac te vach' yilji, eb' yajal yed' eb' nivac yopisio yed' eb' soldado ayq'ue d'a yib'añ chej. ²⁴ Ol cot eb' chi' d'ayach yed' jantac carruaje yed' eb' soldado. Toxoñej ol oymaj eb' d'a a patic, yed'nac syamc'ab' eb' yic oval yed' sq'uen xumpil, yed'nac pax smaclab' jul-lab' eb'. A in ol vac' yopisio eb' yic syac'an a yaelal, icha yalan sley eb'. ²⁵ Yed' val in c'ac'alc'olal ol vac'b'at yoval

in c'ol d'a ib'añ. A eb' chi' ol ach ixtan sic'lab'il. Ol spolet a ñi' eb' yed' a chiquin. A eb' ol canoc, ol xicjoccham eb' d'a q'uen espada. Ol ic'joquec' eb' une', eb' vinac unin yed' eb' ix. Axo d'a slajvub'al, ol ñuschajtz'a eb' olto canoc. ²⁶ Ol yiq'uel a pichul eb' yed' pax masanil q'uen q'ueen ayoch elvanub'oc. ²⁷ Icha val chi' ol aj slajvicanc'och ajmulal a c'ulejnac d'a Egipto chi', mañxa b'aq'uirñ ol a nib'ejxib'at juntzañ chi'. Mañxo pax ol a nacot Egipto chi'.

²⁸ Aton val juntzañ tic sval a in Jehová Yajal in tic: A in ol ach vac'och d'a yol sc'ab' juntzañ nación tza chaqueli, aton juntzañ yajb'il uuj. ²⁹ Ol yac' val chucal eb' d'ayach. A eb' chi' ol icancan tas ix ic' d'a a munlajel, toxoñej ol ach elcan b'eran yuj eb'. Ol checlaj juntzañ schucal a nivanil b'aj ix a c'ulej ajmulal chi'. ³⁰ Icha chi' ol aj sjavi d'a ib'añ, yujto ix ach tzalaj a c'ulan ajmulal yed' juntzañ nación chi', a na ix ach och pax ejmelal d'a juntzañ sdiosal eb'. ³¹ Yujto icha sb'eyb'al ix a nulej chi' ix a b'eyb'alej, yuj chi' a yaelal ix vac'och d'a yib'añ ix, a ol vac'paxoch d'a ib'añ a ach tic, icha val to lajan tas ayem d'a yol junoc nivan vaso svac' eyuq'uej.

³² A in Jehová Yajal in svala': A tas ix yuc' ix a nulej chi', a' ol uc'paxi. A jun vaso te nivan yool, a ol uc'lab'ej. Masanil nación ol ach b'uchanoc, ol ach szetzan pax yuj jun nivan vaso tzuc'lab'ej chi'.

³³ Ol oyb'oc a sat yuj tas ay d'a yol vaso chi', ol ach cuspaq'ue yuuj. Ol ach xiv val q'uei yujto chuc tas ol yic'cot d'a ib'añ. Aton jun vaso chi' ix yuc'lab'ej ix a nulej ix Samaria.

³⁴ A in Jehová Yajal in svala': Ol uc'lab'ej jun vaso chi', mañxa tas ol can d'a yool. Ol lajvoc chi' ol a mac'anpojoc, axo yed' spojelal chi' ol a jotz' lajvoc im.

³⁵ Yujto ix in b'atcan satc'olal uuj, ix ach el mican d'ayin, yuj chi' yovalil ol ab' val syail yuj ajmulal chi', xchi Jehová.

³⁶ Ix yalanxi Jehová d'ayin icha tic: Ach anima, alel jantac yaelal ol javoc d'a yib'añ ix Ahola yed' d'a yib'añ ix Aholiba chi'. Vach' tzutej alanoch d'a sat eb' ix jantac tas yajb'entac ix sc'ulej eb' ix.

³⁷ A eb' ix chi', ix mulan eb' ix d'a yol in c'ab', chic'tac sc'ab' eb' ix yuj b'aj smilcham yune'. Ix in yactejan eb' ix, axo d'a comon dios ix och eb' ix ejmelal. Ix sñusantz'a yune' eb' ix silab'il d'a juntzañ comon dios chi', aton juntzañ vuninal ix vil sat yed' eb' ix. ³⁸ Añejtona' ix sc'ulej pax juntzañ tic eb' ix: A in templo yed' sc'ual ic'oj ip vic yaji, junñej c'ual ix aj yixtanb'at eb' ix. ³⁹ Aton d'a jun c'ual ayic ix sñusantz'a vuninal eb' ix silab'il yic syic'anchari sdiosal eb' ix chi'. Ix javi pax eb' ix ul yixtejb'at in templo, aton val juntzañ chi' ix sb'eyb'alej eb' ix d'a yol in pat.

⁴⁰ Ix yac'b'at schecab' eb' ix yic tz'avtaj eb' viñ vinac cajan d'a najat. Axo ix Aholiba ix sb'ic sb'a ix, ix yac'an uc' sat ix, ix yac'anpaxoch q'uen q'ueen ix d'ay yelvanub'oc, yic schaji sjavi eb' viñ chi' yuj ix. ⁴¹ Ix em c'ojan ix d'a jun ch'at mañxo jantac svach'il yilji, vach'xo pax yajem vael d'a sat mexa. Ix yac'anpaxem incienso ix yed' aceite to vic yaj d'a sat mexa chi'. ⁴² Toxoñej sñilñilan juntzañ comon anima yic syac'anoch q'uiñ eb' yed' ix, aton juntzañ uc'um añ scot d'a tz'inan

luum, ix yac'anoch yelvanub' eb' d'a ix, ix yac'och q'uen brazalete eb' d'a sc'ab' ix, ix yac'anpaxq'ue corona eb' mañixo jantac svach'il d'a sjolom ix. ⁴³ Ix lajvi chi' ix in naan d'a yib'añ eb' ix mañixalaj svach'il yuj yajmulal chi': Sc'ulejocab' ajmulal chi' eb' viñ vinac yed' eb' ix yujto ichañej chi' sc'ulej eb' ix. ⁴⁴ Ix javi eb' viñ, ix vay eb' viñ yed' eb' ix chucal ix chi', aton ix Ahola yed' ix Aholiba, icha val tz'aj svay eb' viñ vinac yed' eb' ix ajmul ix. ⁴⁵ Palta a eb' viñ vinac vach' sb'eyb'al, a eb' viñ ol ac'anoch yaelal d'a yib'añ eb' ix, icha val smojalil yajmulal eb' ix, yuj pax b'aj smilcham anima eb' ix.

⁴⁶ Yuj chi' a in Jehová Yajal in svala': Smolocab' sb'a masanil nación d'a spatic eb' ix chi' yic tz'ac'jioch eb' ix d'a nivan xivc'olal, yic tz'elc'ajpaxb'at tastac ay d'a eb' ix. ⁴⁷ Masanil nación chi' ol julq'uenancham eb' ix, ol xicjocpaxcham eb' ix d'a q'uen espada. Ol mac'joccham svinac unin eb' ix yed' yix unin eb' ix, ol ñusjocpaxtz'a spat eb' ix. ⁴⁸ Icha chi' ol aj vac'an satel jun b'eyb'al chi' d'a smacb'en Israel. Icha chi' ol aj snachajel yuj masanil eb' ix ix to max yal-laj sb'eyb'alan ajmulal eb' ix. ⁴⁹ A chavañ eb' ix chi', ol vac' syaelal eb' ix yuj yajmulal, yuj pax smul eb' ix b'aj tz'och ejmelal d'a comon dios. Icha chi' ol aj snachajel yuj eb' ix to a in ton Dios Yajal in, xchi Jehová, xa chi d'a eb'.

24

Jun q'uen chen ayq'ue d'a yib'añ c'ac'

¹ A d'a slajuñil c'ual yic slajuñil uj, ayic sb'aluñilxo ab'il quic'jicot d'a Babilonia tic, ata' ix

lolon Jehová d'ayin, ix yalan icha tic: ² Ach anima, tz'ib'ejcani tas c'ual yed' jantac yoch uj ticnaic, yujto a d'a jun c'ual tic ix och viñ sreyal Babilonia yac' oval d'a Jerusalén. ³ Alcanel jun ab'ix tic d'a ch'oxnab'ilal d'a jun choñab' te pit chi'. Tzalan icha tic: A Jehová Yajal tz'alan icha tic:

Ac'jocab'q'ue junoc q'uen chen d'a yib'añ c'ac', ac'jocab'paxem a a' d'a yool.

⁴ Ac'jocab'em noc' chib'ej d'a yool, aton noc' nib'ab'il, c'olquixtac tz'aj noc'. Aocab' noc' xub' yed' noc' sb'ac'chil yich spatic tz'emí yed' pax noc' sb'aquil te vach'.

⁵ Ic'jocab'b'at junoc noc' calnel te vach', nivanocab' c'atzitz tz'ac'chajoch d'a yalañ jun chen chi' yic vach' xej sic'lab'il, masanto stajib'at noc' b'ac chi'.

⁶ Yujto a in Jehová Yajal in sval icha tic: Ob'iltac jun choñab' milumcham anima. Lajan icha junoc chen c'ustacxo. A sc'ustaquil chi' maxtzac el-laj. D'a junjunal tz'aj ic'anq'ueta noc' chib'ej chi', mañ a sic'lejlaj noc'.^{24.6}

⁷ B'ud'jinacxoel jun choñab' chi' yuj schiq'uil eb' anima smiljicham d'ay. Mañoc d'a sat lum tz'em chic' chi' yic smucchaj yuj lum pococ, palta to d'a yib'añ q'uen q'ueen malaj tas ay d'a yib'añ, ata' stob'emi.

⁸ Ol canñej schiq'uil eb' anima chi' d'a yib'añ q'uen q'ueen chi' vuuj yic chequelñej yaji, yuj chi'

24.6 24:6 A d'a tic a Jerusalén, aton sch'oxcot jun chen, axo noc' chib'ej, aton eb' anima cajan d'ay sch'oxcoti. Ayic ix c'och yaelal d'a yib'añ eb', junlajan ix aj scham masanil anima.

ol cot yoval in c'ool, ol vac'an spac icha d'a smojal.

⁹ A in Jehová Yajal in sval icha tic: Ob'iltac val jun choñab' te milumcham anima chi'. Ichato ol vac'och jun nivan c'ac' d'a yalañ.

¹⁰ Cotocab' nivanoc te' c'atzitz, ochocab' sc'ac'al te'. Icha chi' tz'aj staji noc' chib'ej chi', masanto ol yal stupxex masanil yaal, yic stz'ab'at noc' b'ac ayem d'a yol chen chi'.

¹¹ Canocab' jun q'uen chen malaj tas ayem d'a yool d'a yib'añ c'ac' chi', masanto schacb'iel stz'ai. Icha chi' ol aj sach'i yel smictaquil, masanto tz'el sc'ustaquil chi'.

¹² Nab'añej ix in c'unb'i vic'anel sc'ustaquil jun chen chi', palta maj el-laj, vach'chom d'a te' c'ac', palta max el-laj.

¹³ A jun sc'ustaquil chi' sch'oxanel yajmulal choñab' Jerusalén. Ix vac' vip in b'icanel schucal chi', palta mañ jab'oc ix eli. A ticnaic, mañxa tas syal yic'aneli, masanto ol lajvoc vac'anb'at yoval in c'ol d'a yib'añ, ichato chi' ol sach'occaneloc.

¹⁴ A in Jehová in svala': Toxo ix javi stiempoal vac'anoch syaelal, mañxo ol in yamoch vaan in b'a. Mañxalaj voq'uelc'olal, mañ ol in na in b'a. A in svala' to ol vac' val och syaelal icha val smojalil yuj sb'eyb'al, xchi Jehová d'ayin.

A schamel ix yetb'eyum viñaj Ezequiel

¹⁵ Ix yalanxi Jehová d'ayin icha tic: ¹⁶ Ach anima, a ix etb'eyum te xajanab'il uuj, elañchamel ol cham ix, a in ol viq'uec' sq'uinal ix chi'. Palta mañ ol a ch'oxel-laj a cusc'olal yuj ix, mañ ol ach oc'paxlaj. ¹⁷ D'a elc'altac ol ab' syail, palta mañ ol

a ch'oxel-laj a cusc'olal chi' icha sc'ulej juntzañxo anima. Ayñejq'ue smusil a jolom, ayñejoch a xañab' ol ach ec'oc. Mañ ol a musej a sat yuj a ch'oxanel a cusc'olal, mañ ol a va vael svaji ayic ay chamel, xchi d'ayin.

¹⁸ A d'a q'uiñib'alil ix in lolon yed' eb' anima, axo d'a yemc'ualil ix cham ix vetb'eyum. Axo d'a junxo q'uiñib'alil ix in c'ulan icha ix yal Jehová d'ayin.

¹⁹ Axo masanil eb' anima d'a choñab' tic ix alan d'ayin: Al d'ayoñ tas syalelc'och juntzañ tas tza c'ulej chi', xchi eb' d'ayin.

²⁰ Ix valan d'a eb' to a Jehová ix lolon d'ayin, ix yalan icha tic: ²¹ Al d'a eb' etisraelal to a in Dios Yajal in sval icha tic: Ol vac' ixtaxb'at in templo scham e c'ol eyilani, tze te nib'ej paxi, ay val och snivaniloc eyelc'ochi yed' eyipumaloc. A eb' eyuninal yed' eb' eyisil ix can d'a Jerusalén, ol miljoccham eb' d'a oval, xchi Jehová. ²² Palta ol e c'ulej pax a ex tic icha tas tzin c'ulej tic. Mañ ol e musej e sat yuj e ch'oxanel eyaelal, mañ ol e va pax vael svaji ayic ay chamel. ²³ Mañ ol eyiq'uel-laj smusil e jolom, mañ ol eyic'paxel-laj e xañab'. Mañ ol e ch'oxel-laj e cusc'olal, mañ ol ex oc'paxlaj. Ol te el eyip yuj e chucalil, junjun ex ol ex te cusoc. ²⁴ A in Ezequiel in tic, a in tzin och ch'oxnab'ilal d'ayex. Masanil tas tzin c'ulej tic, a' ol e c'ulej pax a ex tic. Ayic ol ujoc masanil juntzañ tic, ol nachajel eyuuj to a Dios Yajal toni, xin chi d'a eb'.

²⁵ Ix yalanxi Jehová d'ayin icha tic: A d'a jun c'ual ayic ol vic'anel yipumal Israel, aton in templo, yelxo val ste tzalaj eb' yuj svach'il yilji, ayoch spensar eb' d'ay, snib'ej val eb', ol vac'pax satel yalyuninal eb'. ²⁶ A d'a jun c'ual chi' ay jun mach

ol elcan ta', ol ul yal yab'ixal d'ayach. ²⁷ A d'a jun c'u chi' ol yal a lolonxi, yuj chi' ol ach lolon yed' jun mach ol elcan chi'. Icha val chi' ol aj och d'a ch'oxnab'ilal d'a eb' etisraelal, yuj chi' ol nachajel yuj eb' to a in ton Jehová sDiosal in eb', xchi Jehová d'ayin.

25

A tas alb'ilcan d'a yib'añ choñab' Amón

¹ Ix lolonxi Jehová d'ayin, ix yalan icha tic:
² Ach anima, meltzajañb'at q'uelan d'a stojolal smacb'en eb' amonita, tzalanel in lolonel d'a yib'añ eb'. ³ Tzalan d'a eb' icha tic: Ab'ec slolonel Dios Yajal, icha val tic yalani: A ex tic, ix ex q'ue val umnajoc, ix el eyav e tzevaji ayic ix eyilani to van yixtajb'at in templo, ayic ix ic'jib'at eb' aj Judá d'a ch'oc choñab'il, masanto ix can tz'inan sluum eb', aton smacb'en Israel. ⁴ Yuj chi' ol ex vac'och d'a yol sc'ab' eb' anima ay b'aj sjavi c'u yic vach' a eb' ol ac'an yajalil d'a e mach'en, ol sb'oanq'ue scampamento eb' d'a e cal. Masanil sat eyavb'en ol smol eb', ol yuc'an pax lech eb' syac' noc' e vacax.
⁵ A d'a choñab' Rabá axoñej noc' camello ol va d'ay. Masanil e mach'en ex aj Amón, axoñej noc' calnel ol va d'ay. Icha chi' ol aj snachajel eyuuj to a in ton Jehová in tzex vutej icha chi'.

⁶ A in Dios Yajal in svala': A ex val tic ex amonita ix e tz'it val e c'ab', ix ex q'ue cheneljoc, ix te tzalajpax e c'ool yic tzex b'uchvaj d'a eb' israel yuj yaelal ix javi d'a yib'añ eb'. ⁷ Yuj chi', ol vic'chaañ in c'ab', ol vac'anoch yaelal d'a eyib'añ, ol ex vac'och d'a yol sc'ab' juntzañxo nación yic ol ic'chajec' masanil tastac ay d'ayex. Ol ex in satanel

d'a scaltac choñab', ol ex satel d'a junelñej. Icha chi' ol aj eyojtacaneli to a in ton Jehová in tzex vutej icha chi', xchi Jehová.

A tas alb'ilcan d'a yib'añ choñab' Moab

⁸ A in Dios Yajal in svala': A eb' aj Moab yed' eb' aj Seir syal eb' to lajan Judá yed' juntzañxo nación. ⁹ Yuj chi' ol in cha ac'joc satel juntzañ choñab' macan d'a smojonal Moab chi', aton juntzañ te vach' yilji: Bet-jesimot, Baal-meón yed' Quiri-ataim. ¹⁰ Ol vac'an sc'ulej eb' anima cajan b'aj sjavi c'u to a' eb' ol icancan smach'en eb' aj Moab yed' yic eb' aj Amón. Mañxa junoc nación olto naancot Amón chi'. ¹¹ Ol vac'och yaelal d'a yib'añ eb' aj Moab. Icha chi' ol aj snachajel yuj eb' to a in ton Jehová in svutej eb' icha chi'.

A tas alb'ilcan d'a yib'añ choñab' Edom

¹² A in Dios Yajal in svala': A eb' aj Edom, te chuc tas ix sc'ulej eb', ix ec' yib'añ spacan sb'a eb' d'a eb' aj Judá, yuj chi' te nivan smul eb' ix och d'a vichañ. ¹³ Yuj chi' svala' to ol vic'chaañ in c'ab', ol vac'anoch yaelal d'a yib'añ eb' aj Edom chi'. Ol vac' satel masanil anima yed' noc' noc'. Ol vac' val juvocanb'atoc, ol schael d'a Temán masanto d'a Dedán. Masanil anima ol cham d'a oval. ¹⁴ A in Dios Yajal in svala' to a in choñab' Israel ol vac'lab'ej ayic ol in pacan in b'a d'a Edom chi'. Ol ac'jococh syaelal eb' aj Edom chi' yuj eb' icha val yaj yoval in c'ool. Icha chi' ol aj yab'an eb' tas ol vutej in pacan in b'a.

A tas alb'ilcan d'a yib'añ eb' filisteo

¹⁵ A in Dios Yajal in svala': A eb' filisteo te chuc tas ix sc'ulej eb' yuj b'aj ix spac sb'a d'a eb' aj Judá. Maj oc'laj jab'oc sc'ol eb' d'a eb', yed' val jantac schucal sc'ol eb' ix satel eb' aj Judá chi', yuj b'aj yajc'ol sb'a eb' atax d'a peca'. ¹⁶ Yuj chi' a in svala' to ol vic'chaañ in c'ab', ol vac'anoch yaelal d'a yib'añ eb' filisteo chi'. Ol in satel eb' quereleo d'a junelñej yed' eb' aytocan d'a stitac a' mar. ¹⁷ Te ayxo smay ol vutej vac'an spac d'a eb'. Ol vac'och yaelal d'a yib'añ eb' yed' val yoval in c'ool. Ayic ol in c'ulan icha chi', ol yojtaquejel eb' to a in ton Jehová in svutej eb' icha chi', xchi Jehová.

26

A tas alb'ilcan d'a yib'añ choñab' Tiro

¹ A d'a b'ab'el c'ual yoch uj yic yuxluchil ab'il quic'jicot d'a Babilonia tic, ata' ix lolon Jehová d'ayin, ix yalan icha tic: ² Ach anima, icha tic ix yal eb' aj Tiro yuj Jerusalén:

A Jerusalén ix sateli. A d'a yalañtaxo sb'e eb' choñvajum yaji. Ata' stupcan eb' yic vach' tz'ec' eb' yed' schoñ chi'. A ticnaic vach'xo quec' yed' co choñ chi'. Te nivan co b'eyumal ol quic'a', yach'an a jun choñab' chi' toxo ix satjieli, xchi eb'.

³ Yuj chi' a in Dios Yajal in tic svala': Toxo ix in och ajc'olal d'a Tiro chi', tzijtum nación ol vic'q'ue vaan yic tz'och ajc'olal d'ay, icha val tz'aj sq'ue vaan sat a' mar.

⁴ Ol smaqu'em vecnaj smuroal eb', ol spojan-paxem storreal eb'. A spococal lum lum

mesesi ol yutej eb', axoñej q'uen nivac q'ueen ol canoc.

- ⁵ A b'aj ec'nac jun choñab' chi', ol can d'a snañal a' mar. Ata' ol yac' tacjoc ch'añ schimpa eb' yamum chay. A in Dios Yajal in svala', a Tiro chi' ol ic'chajb'at tastac ay d'ay yuj juntzañxo nación.
- ⁶ A eb' cajan d'a junjun choñab' ay d'a stitac a' mar, ol laj miljoccham eb' d'a oval. Icha val chi' ol aj snachajel yuj eb' to a in Jehová in svutej eb' icha chi'.
- ⁷ A in Jehová Yajal in svala': A d'a norte ol vic'b'at viñaj Nabucodonosor sreyal Babilonia, aton viñ te nivan yopisio. A viñ ol ac'an oval d'a Tiro chi'. Ol c'och viñ yed' eb' soldado ayq'ue d'a yib'añ chej yed' pax carruaje yed' jantacxo eb' soldado.
- ⁸ A yed' q'uen espada ol miljoccham masanil eb' cajan d'a juntzañ choñab' d'a stitac a' mar. Ol b'ochajq'ue junoc muro d'a spatictac Tiro chi'. Ol sb'opaxq'ue sb'achnub' eb' yic tz'och eb' yac' oval d'ay. Yed'nacpax smaclab' jul-lab' eb' ol och eb'.
- ⁹ Ol yac' oval eb' yed' mac'lab' poj muro, yed' q'uen hierro ol smac'poj torre eb'.
- ¹⁰ Mañxo jantacoc noc' chej yed'nac viñ rey chi', ol b'ud'joquel choñab' yuj pococ ol stec'q'ue vaan noc'. Ayic ol och viñ sreyal Babilonia d'a spuertail choñab' chi', ol te ib'xocq'ue smuroal yuj sc'añ carreta, carruaje, yuj pax sc'añ yem yoc noc' chej chi', icha tz'aj junoc choñab' toxo ix ac'ji ganar.

- 11 Pilan ol stec' yoltac calle noc' chej chi'. Pilan ol miljoccham eb' anima d'a q'uen espada. Ol jecchajem juntzañ q'uen nivac oy te vach' yilji.
- 12 Mañxa jab'oc sb'eyumal eb' ol can yuj eb'. Masanil choñ ol yic'b'at eb'. Ol smac'anpoj smuroal choñab' chi' eb'. A juntzañ nivac pat vach' yilji ticnaic ol smac'canpoj eb', ato d'a yol a' mar ol yumchajcanb'at q'uen q'ueen, spatzab'il yed' masanil spojelañ.
- 13 Icha chi' ol aj vac'an satel sb'it eb'. Mañxa b'aj ol ab'chaj sc'an te' yarpa eb'.
- 14 A jun choñab' chi', axoñej q'uen samq'ueen ol can d'ay vuuj. Mañxalaj tas ol q'uib' d'a yib'añ, ata' ol yac' tacjoc schimpa eb' yamum chay. Mañxa b'aq'uiñ ol b'ochajxiq'ue choñab' Tiro chi'. A in Jehová in svala', ol vac'anpaxelc'ochi, xchi Dios Yajal.
- 15 A in Dios Yajal in sval yuj Tiro icha tic: Masanil choñab' d'a stitac a' mar, ol ib'xocq'ue yuj xivelal ayic ol b'at yolax Tiro, ayic ol el pax yav eb' ol lajvoc yed' eb' van schami. 16 Masanil eb' sreyal juntzañ choñab' d'a stitac a' mar chi', ol emta eb' d'a yoltac sc'ojnub', ol yiq'uel sxotil eb' yed' spichul eb' ayoch yelvanub'. Ol te och eb' d'a nivan xivc'olal, ol em c'ojan eb' d'a sat luum. Junjun c'u ol ib'xoc eb' yuj xivelal yuj tas ol javoc d'a yib'añ Tiro chi'. 17 Ol sb'itej jun b'it eb' yic cusc'olal yuuj icha tic:
A choñab' Tiro te nivan yelc'ochi, masanil eb' anima ay d'a stitac a a', ste xiv eb' d'ay. Te b'inajnac d'a scal eb' tz'ec' d'a yib'añ a' mar, palta a ticnaic toxo ix satjieli.

¹⁸ A ticnaic toxo ix ac'chajoch juntzañ choñab' ay d'a sti' a' mar chi' d'a xivc'olal, yujto ix ac'ji ganar Tiro chi'. A eb' cajan d'a sat lum lum ay d'a snañal a a', te ayoch eb' d'a xivc'olal yujto ix satjieli, xcham eb' d'a jun sb'it chi'.

¹⁹ Yuj chi' sval a in Dios Yajal in tic icha tic: Ol vac' ac'joc satel Tiro chi', icha juntzañxo choñab' mañxa junoc anima cajan d'ay. Ol vac' mucchajcanem d'a yich a' mar. ²⁰ Ol vac'paxcanem eb' cajan d'ay masanto b'aj ayec' eb' chamnac, eb' anima ec'nac d'a peca'. Ol vac'canem eb' d'a snañatil sjulal yich lum lum d'a scal eb' anima ec'nac d'a juntzañ choñab' satjinaquel d'a junelñej. Icha chi' ol aj yajec' eb' d'a scal eb' chamnacxo chi'. Mañxa b'aq'uiñ ol cajnajxoc anima d'a Tiro chi', mañxa b'aq'uiñ ol checlaj snivanil yelc'och d'a scal nación. ²¹ A in Jehová Yajal in svala' to ayxo smay ol ajcan vuuj, vach'chom ol saychajec'oc, palta mañxa b'aj ol ilchajoc, xchi Dios.

27

B'it yic chamel yuj choñab' Tiro

¹ Ix yalanxi Jehová d'ayin icha tic: ² Ach anima, b'itej jun b'it yic chamel yuj choñab' Tiro, ³ aton jun choñab' ay d'a sti' a' mar, jun schoñvaj yed' juntzañxo choñab' ay d'a stitac a' chi'. Tzal icha tic: A Dios Yajal tz'alan icha tic:

A eb' aj choñab' Tiro syic'chaañ sb'a eb'. A snaan eb' to añej schoñab' eb' vach' yilji.

⁴ A smojonal b'aj tz'ec' eb' ato d'a stitac a' mar sc'ochi. Te vach' ix yutej eb' sb'oan te sbarco.

- ⁵ Vach' ix aj sb'o'och schemteal te', aton te' chemte' nab'a c'ub'taj tz'ic'jicot d'a jolom vitz Senir. Ix b'ochaj yoyal d'a te' c'ute' scot d'a Líbano.
- ⁶ A te' mac'lab' b'ey barco chi', b'ob'il te' d'a te' ji scot d'a Basán. Axo yib'añ te' b'ob'il d'a te' tzicap scot d'a stitac a a' d'a Chipre. Ayoch q'uen marfil yelvanub'oc te' barco chi'.
- ⁷ A c'apac c'apac ayq'ue d'a chaañ yic tz'ic'jib'ey te' yuj ic', nab'a lino b'ob'il d'a Egipto, aypaxoch yelvanub' c'apac, añeja' c'apac chi' ayoch sbanderailoc te'. A c'apac c'apac ayq'ue yeñuloc eb' anima, a añ ch'al q'uic'mutz'inac yed' añ yax ch'al ayoch d'a c'apac, aton añ scot d'a choñab' Elisa, d'a sti' a' mar.
- ⁸ A eb' smac'an b'ey te' barco chi', a d'a Sidón yed' d'a Arvad cajan eb'. Axo eb' sch'uman te' barco chi' aj Tiro eb', aton eb' te' ñican spensar.
- ⁹ Ajun eb' viñ ichamtac vinac aj Gebal sb'oan b'aj tz'ixtax te' barco chi', yujto te' jelan eb' viñ. Masanil eb' tz'ec' d'a yol te' barco chi', sc'och eb' manval ma choñval d'a choñab' Tiro chi'.
- ¹⁰ A eb' viñ aj Persia, eb' viñ aj Lidia yed' eb' viñ aj Libia, a eb' viñ ayoch soldadooc, a eb' viñ tz'ac'an oval. A smaclab' jul-lab' eb' viñ yed' sq'uen xumpil, sloch'ejq'ue eb' viñ d'a sattac smuroal choñab', ichato yelvanub' yaji, te vach' yilji yuuj.
- ¹¹ A eb' viñ aj Arvad, junñej yajec' eb' viñ yed' eb' viñ soldado aj Tiro, oyanoch eb' viñ d'a spatic smuroal choñab' chi'. Axo d'a torre, ay eb' viñ

aj Gamad. Slocb'ejq'ue smaclab' jul-lab' eb' viñ d'a sattac muro chi' yic te vach' tz'aj yilji choñab' chi'. ¹² A eb' aj Tarsis syac' q'uen plata eb', q'uen hierro, q'uen estaño yed' q'uen plomo sq'uexuloc tastac sman ta'. ¹³ Yed' pax eb' aj Grecia, eb' aj Tubal yed' eb' aj Mesec smanvaj eb' ta'. A tas syac' eb' stojoloc tas sman chi', aton eb' checab' yed' juntzañ yamc'ab' nab'a bronce. ¹⁴ Yed' pax eb' aj Bet-togarma, a tas sman eb' d'a Tiro chi', a noc' chej sc'anchaj d'a munlajel, noc' sc'anchaj d'a oval yed' noc' mula yic icatz, a noc' syac'can eb' stojoloc tas sman chi'. ¹⁵ A eb' aj Dedán yed' d'a juntzañxo choñab' d'a stitac a' mar, a tas sman eb', stup eb' yed' marfil yed' te' ébano. ¹⁶ A eb' aj Edom, tzijtum tas sman eb' ta', stup eb' yed' q'uen granate, c'apac c'apac chacchac yilji, c'apac c'apac ayoch yelvanub', c'apac lino, q'uen coral yed' q'uen rubí. ¹⁷ A eb' aj Judá yed' eb' aj Israel smanvaj eb' ta'. A yed' ixim trigo tz'el d'a Minit yed' te' higo spet eluli, noc' yalchab', aceite yed' pax bálsamo syac' eb' stojoloc. ¹⁸ A eb' aj Damasco, te nivan tas sman eb' ta'. A tas man eb' chi', stup eb' yed' vino sb'o d'a Helbón yed' noc' saccac lana. ¹⁹ A eb' aj Dan yed' eb' aj Grecia, a tas sman eb', stup eb' yed' q'uen hierro b'ob'ilxo scot d'a yol smach'en Uzal, jun macañ te' vale' sumumi sjab' yed' pax te' canela. ²⁰ Ato d'a Dedán scot juntzañ c'apac c'apac caro stojol tz'och d'a yib'añ silla noc' chej. ²¹ A eb' aj Arabia yed' masanil eb' yajal yaj d'a Cedar, a tas sman eb' stup eb' yed' noc' yunetac calnel, noc' ch'ac calnel yed' pax noc' chiva. ²² A eb' choñvajum aj Sabá yed' eb' aj

Raama, a tas sman eb', stup eb' yed' perfume te vach', q'uen q'ueen te vach' yilji yed' q'uen oro.

²³ A eb' aj Harán, eb' aj Cane, eb' aj Edén, eb' aj Sabá, eb' aj Asiria yed' masanil eb' aj Media, aton eb' chi' smanvaj ta'. ²⁴ A tas sman eb' chi', stup eb' yed' pichul vach' yilji, c'apac q'uic'mutz'inac yed' c'apac tz'ib'ab'ilocho yelvanub' yed' alfombra tziytum stz'ib'ul yed' ch'añ lasu te vach' yaj sch'umchaji. ²⁵ A tas sman eb' yed' tas schoñ eb' chi', a te' nivac barco scuchanec' d'a sat a' mar.

A Tiro chi' lajan icha junoc te' barco te al yicatz tz'ec' d'a yib'añ a' mar.

²⁶ A eb' smac'an b'ey te' barco chi', najatto syic'b'at te' eb' d'a yib'añ a', axo pax ic' scot d'a stojolal b'aj sjavi c'u, a' smac'an poj te' d'a yib'añ a'.

²⁷ Ayic tz'ixtaxb'at te', sb'atcan jantac b'eyumal, choñ yed' masanil tas yed'nac te' d'a yich a' mar chi'. Sb'atpaxcan eb' tz'ic'an b'ey te', eb' tz'ac'anoch snipul te', eb' choñvajum, eb' soldado yed' juntzañ eb' ayec' d'a yol te' d'a yich a' chi'.

²⁸ A eb' ayec' d'a stitac a' chi', syab' eb' yel yav eb' smunlaj d'a te' barco van sb'atcan d'a yich a' chi'.

²⁹ A eb' smac'an b'ey juntzañixo te' barco, tz'emta eb' d'a yol sbarco chi'. A eb' tz'ic'an b'ey te' chi', tz'och vaan eb' d'a sti' a' mar.

³⁰ Ol syamanoch eb' anima sq'ue sjaj yoc' yuj cuselal yuj Tiro chi'. Ol yac'anq'ue pococ eb' d'a sjolom, ol ec' b'alb'on eb' d'a scal q'uen tic'aq'uil taañ.

- 31 Ol stzucanel xil sjolom eb', ol yac'anoch pichul eb' ya sva'i, ol oc' eb' yuj cusc'olal.
- 32 Ol b'itaj b'it yic chamel d'a yib'añ Tiro chi'. Ol alchaj yuj cusc'olal icha tic: Tasto val choñab'il ix yal slajb'an sb'a yed' Tiro, palta a ticnaic toxo satjiel d'a snañal a' mar.
- 33 A val yic ix b'at choñ d'a yib'añ a' mar, ix yic'b'at tastac ay yopisio yuj juntzañxo nación. Ix te och eb' sreyal yolyib'añq'uinal tic b'eyumal yuuj.
- 34 A ticnaic toxo ol satjoqueloc, ol b'atcan d'a yol a' mar. Ato d'a yich a' ol b'atcanoc. Masanil tastac ay d'ay, eb' smunlaj d'ay, ol b'atcan eb' smasanil d'a yich a'.
- 35 Masanil anima d'a juntzañ nación d'a stitac a' mar, toxoñej ol sat sc'ol eb' yuuj. Eb' sreyal eb', toxoñej ol xiv eb', ol checlaj xivelal chi' d'a sat eb'.
- 36 A eb' choñvajum d'a junjun nación, ayic ol yilanoch eb', ol b'uchvaj eb' d'ay. Masanil anima ol xiv yilan tas ol aj satjieli, mañxa b'aq'uiñ ol b'ochajxoc, xa chi, xchi Jehová.

28

Lolonel alb'ilcan d'a yib'añ viñ sreyal Tiro

¹ Ix yalanxi Jehová d'ayin icha tic: ² Ach anima, al d'a viñ sreyal Tiro icha tic:

A Jehová Yajal tz'alan icha tic: Ach rey tzic'chañ a b'a tzalani: A in tic dios in, ay vopisio d'a yib'añ a' mar icha junoc dios, xa chi. Palta a ach tic anima ach, mañ ach diosoc, vach'chom tza na' to jelan ach icha junoc dios.

- 3 ¿Tocval ec'b'al a jelanil d'a yichañ viñaj Daniel?
¿Tocval malaj junoc tas c'ub'eltac d'ayach?
- 4 Yuj a jelanil yed' aj pensaril, ix ach te och b'eyumal. Ix ac' b'ud'joc a caxa yed' q'uen oro yed' q'uen plata.
- 5 Yuj a jelanil d'a choñ, ix q'uechaañ a b'eyumal. Yuj a b'eyumal chi' te ac'umtac ach aji.
- 6 Yuj chi' a in Jehová Yajal in svala': Yujto tza na' to lajan a pensar yed' junoc dios,
- 7 yuj chi' ol vic'cot eb' ch'oc nacional d'ayach, eb' anima malaj jab'oc yoq'uelc'olal, ol yic'q'ueta yespada eb' d'ayach. Ol satjoquel snivanil elc'ochi yed' masanil tastac te vach' yilji ix ic' yed' a jelanil chi'.
- 8 Ato d'a yoltac xab' olan ol ach b'atcanoc. Ob'iltac ol aj a cham d'a sjulal yich a' mar.
- 9 ¿Tocval ol to al d'a yichañ eb' ol ach milan cham chi' to dios ach? A d'a yol sc'ab' eb' ol ach milan cham chi', lajan ach icha junoc comon anima.
- 10 A in Jehová in sval juntzañ lolonel tic to d'a yol sc'ab' eb' ch'oc nacional ol ach chamoc, icha tz'aj scham eb' chuc, xchi Jehová, xa chi d'a viñ sreyal Tiro chi', xchi d'ayin.

B'it yuj schamel viñ sreyal Tiro

11 Ix yalanxi Jehová d'ayin icha tic: 12 Ach anima, b'itej junoc b'it yic chamel yuj viñ sreyal Tiro, tzalan icha tic:

Icha val tic yalan Jehová Yajal: A achñej te vach' ix aj a b'oi, te jelan a pensar, te vach' pax ilji.

13 A d'a Edén, d'a jun avb'en yic Dios, ata' ach eq'ui. Elvanub' yaj q'uen q'ueen mañxo jantacoc svach'il yilji: Aton q'uen rubí, q'uen

crisolito, q'uen jade, q'uen topacio, q'uen cornalina, q'uen jaspe, q'uen zafiro, q'uen granate yed' q'uen esmeralda. A q'uen syamnub'al q'uen chi' nab'a oro, b'ob'il yic tz'och yopisio uj d'a jun c'ual ayic ix ach b'oi.

- 14 Ach querube, a in ix vac' opisio och a tarivej jun tzalan to vic yaji, a in ach vac'q'ue ta'. D'a scaltac q'uen q'ueen copopi yilji ix ach b'eyeq'ui.
- 15 Te vach' a b'eyb'al yictax d'a jun c'ual ix ach b'oi, masanto ix checlaj chucal d'ayach.
- 16 Yujto ix te q'uib'xopax a choñ, yuj chi' ix ac' val chucal d'a eb' anima, ix och a mul. Yuj chi' ix ach in yumel d'a vichañ, ix ach in pechanel d'a in tzalan. Ach querube tarivum ach, ix ach in pechel d'a scal q'uen q'ueen copopi yilji.
- 17 A yuj svach'il ilji ix ic'chaañ a b'a. A yuj svach'il ilji chi' ix ixtaxel a jelanil. A in ix ach in yumem d'a sat luum, ix ach vac'anoch d'a ch'oxnab'ilal d'a yichañ eb' rey.
- 18 Tzijtum a mul ix ac'ochi, ix ixtej mach schoñvaji yed' mach smanvaj d'ayach. Ix ixtejb'at juntzañ templo, yuj chi' ix vaq'uelta jun c'ac' d'ayach, ix ach tz'ab'ati. Taañxoñej ix ach vutejcan d'a sat luum d'a yichañ mach tzach ilani.
- 19 Masanil nación ojtannac ach, ol te sat sc'ol ach yilani. Masanil anima ol xivoc ayic ol ach yilani. Mañxa b'aq'uiñ ol ach ajxoc ec'oc, xchi Jehovah, xa chi d'a viñ sreyal Tiro chi', xchi d'ayin.

A tas alb'ilcan d'a yib'añ choñab' Sidón

²⁰ Ix yalanxi Jehová d'ayin icha tic: ²¹ Ach anima, ixic q'uelan d'a stojolal choñab' Sidón, tzalanel in lolonel d'a spatic. ²² Tzalan icha tic:

A Dios Yajal tz'alan icha tic: A in svala' to ay in och ajc'olal d'a choñab' Sidón. Ol laj in ic'jocchaañ d'a scaltac nación yuj tas ol in c'ulej d'ay. Ayic ol vac'anoch syaelal chi', ol checlaj snivanil vel'och d'a scal eb', ol ojtacajeloc to a inñej Jehová Dios in.

²³ Ol vac'cot ilya d'a yib'añ, ol b'ey chic' d'a yoltac scalleal. Masanil eb' cajan d'ay ol chamoc. Yalxoñej b'aj ol cot q'uen espada ol xican-cham eb'. Icha val chi' ol aj yojtacanel eb' aj Sidón chi' to a in ton Jehová in svutej icha chi'.

²⁴ A juntzañ nación d'a slac'anil Israel, icha yaj te' q'uiix yaji. Syab' syail Israel chi' yuj b'aj schacjiel yuj juntzañ nación chi', palta a ticnaic mañxa b'aq'uiñ ol yab' syail Israel chi', icha chi' ol aj yojtacajeli to a inñej Dios Yajal in, xchi Jehová, xa chi.

²⁵ A in Dios Yajal in svala': Ayic ol in molb'anxicot eb' yiñtilalcan Israel d'a scaltac nación b'aj saclemnac yajcanb'ati, ol in ch'oxel snivanil vel'och d'a eb' d'a yichañ juntzañ nación chi'. A eb' yiñtilalcan Israel chi', ol cajnajxoc eb' d'a lum smacb'en, aton lum vac'naccan d'a viñ in checab' aj Jacob. ²⁶ Mañxalaj tas ol ic'an eb' ta', junc'olalxoñej ol aj scajnaj eb'. Ol sb'oq'ue spat eb', ol yavan yuva eb'. A in ol vac'och yaelal d'a yib'añ juntzañ nación ix ixtan eb'. Icha chi' ol aj

yojtacanel eb' to a in ton Jehová sDiosal in eb', xchi Jehová.

29

A tas alb'ilcanel d'a yib'añ Egipto

¹ Ayic slajchavil c'ual, d'a slajuñil uj yic slajuñil ab'il quic'jicot d'a Babilonia tic, ix lolon Jehová d'ayin, ix yalan icha tic: ² A ticnaic ach anima, ixic q'uclan d'a stojolal Egipto, tzalanel in lolonel d'a yib'añ yed' d'a yib'añ viñ sreyal. ³ Icha tic tz'aj alani:

A Dios Yajal tz'alan icha tic: Ach sreyal Egipto, lajan ach icha junoc noc' noc' te nivan cutzanec' d'a yol a a'. Ix ala' to ic a' Nilo, a in ix in b'o a', xa chi. Palta a ticnaic ajc'ol vajoch d'ayach.

⁴ Ol vac'och junoc gancho d'a yol a ti', axo noc' chay ayec' d'a a a' b'aj ayach ec' chi', ol och lotzjab' noc' d'a a tz'umal. A d'a yol a a' b'aj ayach ec' chi', ata' ol ach vic'q'ueta yed' noc' chay lotzlumb'a yajoch d'a a tz'umal chi'.

⁵ Ol ach in yumcanb'at d'a taquiñ luum yed' noc' chay ix q'ueta ed'oc d'a yol a a' chi'. Ol ach telvoc b'aj taquiñ lum chi'. Mañxa mach ol ach sic'anq'ue vaan, mañxa pax mach ol ach mucanoc. Ol ach vac' schib'at noc' caltacte'al noc' yed' noc' ostoc tz'ec' d'a satchaañ.

⁶ Icha val chi' ol aj yojtacanel masanil eb' cajan d'a Egipto to a in ton Jehová in svutej icha chi'. A choñab' Israel ix sc'an a colval, palta lajan ach d'ay icha junoc te' aj tz'och c'ocochoc.

⁷ Ichato ix ach syam icha te' c'ococh, palta ach pojb'ati, ach b'at vecnaj d'a yol sc'ab', yuj chi' ix lajvi sc'ab' chi', ix telvi paxi. Icha chi' ix utej a b'a d'a Israel chi'.

⁸ Yuj chi' a in Dios Yajal in svala' to ol ach miljoccham d'a q'uen espada. Axo eb' anima cajan d'a Egipto chi', ol miljocpaxcham eb' yed' masanil noc' noc'. ⁹ Junelñej ol can tz'inan Egipto chi'. Icha val chi' ol aj yojtacanel eb' to a in Jehová in svutej icha chi'. A ach tic ach rey ix ala': A a' Nilo vic a', a in ix in b'o a', xa chi. ¹⁰ Yuj chi' a in svala' to ajc'ol in d'ayach yed' d'a a a' b'aj ayach ec' chi'. Ol vac'can tz'inan Egipto chi', ayxo smay ol ajcanoc, icha taquiñ luum ol ajcanoc, ol schael d'a Migdol, ol ec' d'a Asuán, masanto d'a smojonal Etiopía. ¹¹ Mañxa anima, mañxa pax noc' noc' olto ec' ta'. 40 ab'il mañxa mach ol cajnaj ta'. ¹² Ol vac'can tz'inan Egipto chi', icha ix vutejcan juntzañxo nación. 40 ab'il ol laj can tz'inan juntzañ choñab' d'a yol smach'en. Yelxo te ec'b'al ol aj sjuchajb'at d'a yichañ juntzañxo choñab' jub'ilxob'ati. Ol in saclemanb'at eb' cajan ta' d'a scal juntzañxo nación.

¹³ A in Dios Yajal in svala': Ayic toxo ix ec'b'at 40 ab'il chi', ol in molb'anxicot eb' aj Egipto d'a juntzañ nación b'aj sacleminac yajcanb'at eb' chi'. ¹⁴ A eb' aj Egipto sacleminac yajcanb'at chi', ol c'ochxoc eb' d'a Patros, aton ay d'a sur yic Egipto, b'aj aljinac eb' smam yicham eb'. Ata' ol cajnajxoc eb', palta mañxalaj ol aj yelc'och eb'. ¹⁵ A jun nación chi', yelxo val emnaquil ol aj d'a yichañ masanil nación. Mañxalaj b'aq'uiñ ol yic'xichañ sb'a d'a yib'añ juntzañxo nación.

Yunexorñej ol ajcan vuuj, mañxa b'aq'uiñ ol ac'chaj ganar juntzañxo nación yuuj. ¹⁶ Mañxa b'aq'uiñ ol yac'och Egipto chi' eb' aj Israel yipoc sc'ool. A yuj tas ol javoc d'a yib'añ Egipto chi', ol nachajel yuj eb' aj Israel to te chuc ix sc'ulej eb' ayic ix sc'anan scolval Egipto chi' eb'. Icha chi' ol aj snachajel yuj eb' to a in ton Jehová Yajal in, xchi Jehová, xa chi.

¹⁷ A d'a b'ab'el c'u, d'a b'ab'el uj, ayic 27 ab'ilxo quic'jicot d'a Babilonia tic, ix yalan Jehová d'ayin icha tic: ¹⁸ Ach anima, a viñaj Nabucodonosor sreyal Babilonia tic, te nivan munlajel ix yac'och viñ d'a yib'añ eb' soldado yic syac'an oval eb' d'a choñab' Tiro. Ix c'ajb'anel xil sjolom eb' soldado chi', ix lajvi sjolom sjeñjab' eb' yuj icatz, palta malaj tas ix yic' viñ yed' eb' soldado d'a Tiro chi'. ¹⁹ Yuj chi' a in Jehová Yajal in svala': A in ol vac'och Egipto chi' d'a yol sc'ab' viñaj Nabucodonosor chi'. Masanil sb'eyumal yed' masanil tastac ay d'ay ol yiq'uec' viñ. A d'a tas ol yiq'uec' viñ chi', ata' ol tupchaj eb' soldado b'aj ix te munlaji. ²⁰ A in Jehová Yajal in svala', yuj b'aj ix te munlaj viñ yed' eb' soldado d'a Tiro chi', ol vac'och Egipto chi' d'a yol sc'ab' viñ, yujto a d'ayin ix munlaj eb'.

²¹ A d'a jun tiempoal chi', ol vac' stec'anil choñab' Israel. Ichato chi' ach Ezequiel, ol yalñej alanel in lolonel. Icha chi' ol aj yojtacanel eb' to a in ton Jehová sDiosal in eb', xchi Jehová d'ayin.

30

A yaelal d'a yib'añ Egipto

¹ Ix yalanxi Jehová d'ayin icha tic: ² Ach anima, alal in lolonel icha tic:

Icha val tic yalan Jehová Yajal: Elocab' eyav yuj jun c'ual chi'. ³ A sc'ual yoval sc'ol Jehová lac'anxo ay. A d'a jun c'ual chi' ol q'uic'b'oc q'uinal. Ata' ol ac'joc syaelal juntzañ nación.

⁴ Ol javoc oval d'a Egipto. Axo Etiopía ol ib'xocq'ue yuj xivelal. A d'a jun c'ual chi', tziytum eb' aj Egipto chi' ol miljocchamoc, ol ic'jocb'at sb'eyumal eb'. Ol mac'joquem vecnaj Egipto chi' masanto d'a yipumal yich.

⁵ A eb' aj Etiopía, eb' aj Fut, eb' aj Lud, eb' aj Arabia yed' eb' aj Libia, junñej ol aj smiljicham eb' yed' eb' aj Egipto d'a jun oval chi'. Ol champax eb' ay d'a juntzañxo choñab' ay strato yed' Egipto chi'.

⁶ A in Jehová in svala': A juntzañ nación scolvaj yed' Egipto chi', ol cham yed'oc d'a scal oval chi', ol schael yich d'a Migdol masanto d'a Asuán. Mañxo ol yic'chañ sb'a Egipto chi', palta to emnaquil ol ajcanoc.

⁷ A Egipto chi', ol vac'can tz'inan icha ix ajcan juntzañxo nación. A juntzañ choñab' ay d'a yol smacb'en, ol can tz'inan icha juntzañxo choñab'.

⁸ Ayic ol vac'anoch sc'ac'al Egipto chi', ol satpaxel juntzañ nación scolvaj yed'oc. Icha chi' ol aj yojta-cajeli to a in ton Jehová in svutej icha chi'.

⁹ Ayic ol c'och yaelal d'a yib'añ Egipto chi', ol in checb'at checab' d'a yib'añ a' mar yic tz'alchaj yab' eb' anima malaj jab'oc tas sna d'a Etiopía, yic ol te xivchañ eb'. A jun c'ual chi', vanxo sjavi.

¹⁰ A in Dios Yajal in svala': A in ol in chec sc'u lej viñaj Nabucodonosor sreyal Babilonia, yic satel

masanil sb'eyumal choñab' Egipto chi' viñ. ¹¹ A viñ rey chi', ol b'at viñ yed' eb' soldado, mañxo ol oc'laj sc'ol eb' d'a Egipto chi'. Ol satel jun nación chi' viñ smasanil. A yed' q'uen espada ol och eb' soldado d'a Egipto chi'. Ol majel jun choñab' chi' yuj snivanil eb' chamnac. ¹² Ol vac'angepax tup a' Nilo. A d'a yol sc'ab' eb' anima te chuc, ata' ol vac'och jun nación chi'. A in Jehová in svala': Ol satcanel jun nación chi' yuj eb' ch'oc choñab'il. Masanil tas ay d'ay ol in cha satjoqueloc.

¹³ A in Dios Yajal in svala': Ol vac' satel juntzañ yechel comon dios, ol in satanpaxel masanil juntzañ comon dios ay d'a choñab' Menfis. Mañxa mach olto ac'an yajalil d'a Egipto chi'. Axoñej xivelal ol vac'och d'a masanil anima d'a nación chi'.

¹⁴ Ol in satel choñab' Patros, ol vac'anoch sc'ac'al choñab' Zoán, ol vac'anoch yaelal d'a yib'añ choñab' Tebas.

¹⁵ Ol vac'valb'at yoval in c'ol d'a yib'añ choñab' Sin, aton yipumal Egipto. Ol vac'pax satel jantac sb'eyumal Tebas chi'. ¹⁶ Ol vac'och sc'ac'al Egipto, axo eb' aj Sin chi' toxoñej ol ec' quetcon eb' yab'an syail. Ol cotac olchaj smuroal choñab' Tebas chi'. Axo choñab' Menfis ol ochñejcan yaelal d'a yib'añ.

¹⁷ A eb' quelemtac aj choñab' Avén yed' eb' aj Pibeset, ol cham eb' d'a scal oval. Axo jantacto eb' cajan ta', ol ic'chajb'at eb' d'a ch'oc nacional.

¹⁸ Ayic ol vac'an satel snivanil yelc'och Egipto chi', aton yipalil yed' yic'ojchañb'ail, ol q'uic'b'oc yoc c'u d'a yib'añ choñab' Tafnes, ol q'uic'b'oc q'uinal yuj asun d'a Egipto chi'. Axo masanil eb' cajan ta', ol ic'joccanb'at eb' d'a ch'oc nacional yuj eb'

ajc'ool. ¹⁹ A in val ol vac'och yaelal d'a yib'añ Egipto chi'. Icha val chi' ol aj yojtacanel eb' to a in ton Jehová in svutej icha chi', xchi Jehová.

²⁰ Ayic yuquil c'ual yoch b'ab'el uj, ayic yuxluchilxo ab'il quic'jicot d'a Babilonia tic, ix yalanxi Jehová d'ayin icha tic: ²¹ Ach anima, ichato ix in mac'q'uichaj sc'ab' viñ sreyal Egipto. Malaj mach tz'añtani, malaj pax junoc mach stzec'ani yic sb'oxi yic syal syamanxi q'uen yespada viñ. ²² Yuj chi' sval a in Jehová Yajal in tic: Ayinoch ajc'olal d'a viñ sreyal Egipto chi'. Ol in mac'q'uichaj junxo sc'ab' viñ vach'to, yujto a junxo q'uichajnacxo, yuj chi' ol yactejel q'uen yespada viñ. ²³ Ol in saclemejb'at eb' aj Egipto chi' d'a scal juntzañxo nación. Sacleminac ol ajcanb'at eb'. ²⁴ Ol vac' val yip sc'ab' viñ sreyal Babilonia chi'. Ol vac'och q'uen vespada d'a yol sc'ab' viñ. Palta ol in mac'q'uichaj sc'ab' viñ sreyal Egipto chi' schab'il. Ol el yav viñ sc'acvi d'a yichañ viñ yajc'ol chi', icha sc'acvi junoc mach vanxo schami. ²⁵ Ol vac' yip sc'ab' viñ sreyal Babilonia chi', ol vac'anoch q'uen vespada d'a yol sc'ab' viñ, a viñ ol och ajc'olal d'a Egipto chi', axo viñ sreyal Egipto chi' ol viq'uel yip sc'ab' viñ, icha chi' ol aj yojtacanel eb' aj Egipto chi' to a in Jehová in svutej icha chi'. ²⁶ Ol in saclemejb'at masanil eb' aj Egipto d'a scaltac choñab' yed' d'a scaltac nación. Icha chi' ol aj snachajel yuj eb' to a in ton Jehová in svutej icha chi', xchi Jehová.

31

A viñ sreyal Egipto lajan viñ icha te' c'ute'

¹ Ayic b'ab'el c'u yic yoxil uj, ayic yuxluchil ab'il quic'jicot d'a Babilonia tic, ata' ix yal Jehová d'ayin icha tic: ² Ach anima, al d'a viñ sreyal Egipto yed' d'a masanil eb' anima ay d'a yol smacb'en Egipto chi' icha tic:

¿Mach val yed' syal co lajb'an snivanil elc'ochi?

³ Ol ach in lajb'ej yed' viñ sreyal Asiria: A viñ chi' lajan ix aj viñ yed' junoc te' tzicap, ma icha junoc te' c'ute' ay d'a Líbano, a sc'ab'tac te', te vach' yeñul d'a caltac te', chaañ steel te', tzato ec'b'at te' d'a yib'añ juntzañxo te' te' te chaañ steel.

⁴ Te vach' sq'uib' te' yuj ñab' yed' yuj yal sat lum lum chi'. Tz'el yoc a a' d'a yich te'. Icha chi' tz'aj yoch yal juntzañxo te' te' ay ta'.

⁵ Yujto mañ jantacoc a a', yuj chi' te chaañ ix aj steel te' d'a yichañ masanil te' te' ay d'a caltac te'. Te nivan ix ajel mayan sc'ab'tac te'.

⁶ Masanil macañil noc' much ix sb'o so' d'a sc'ab'tac te'. Masanil noc' noc' ay d'a caltac te', a d'a yich te' ix cajnaj noc', ata' pax ix aj yune' noc'. A d'a yalañ yeñul sc'ab'tac te' chi', ix yal yajec' tzijtumoc nación.

⁷ Añeja' jun te' chi' mañ jantacoc svach'il ix aj yilji te', te najat ix ajel sc'ab' te', yujto ay jun nivan a' tz'ec' d'a scal sch'añal yib' te'.

⁸ Malaj junoc te' c'ute' d'a scal te yavb'en te' Dios ix yal slajb'an sb'a yed' te'. Malaj junoc te' taj lajan ix aj sc'ab'tac yed' te'. Malaj pax junoc te' castaño lajan ix aj xil yed' te'. Malaj junoc te' te' d'a Edén yavb'en Dios ix yal slajb'an sb'a yed' svach'il yilji te'.

⁹ A Dios ix utan icha chi', yuj chi' tzijtum ix aj sc'ab'tac te', te vach' ix aj yilji te' d'a yichañ juntzañxo te te' d'a yavb'en Dios chi'.

¹⁰ Yuj chi' a in Jehová Yajal in sval icha tic: A jun te te' chi', te chaañ ix aj steel te'. Ix ec'b'at steel te' chi' d'a juntzañxo te te' te chaañ steel, aton viñ sreyal Asiria sch'oxcot te te' tic, ix yic' val chaañ sb'a viñ. ¹¹ Yuj chi' a in ix vac' satjoquel viñ. Ix vac'och viñ d'a yol sc'ab' jun viñ yajal ch'oc choñab'il, ix ac'ji syaelal viñ icha val jantac schucal. ¹² A juntzañ eb' ch'oc choñab'il chi' malaj yoq'uelc'olal eb', a eb' ix ch'acanel te', toxoñej ix can telan te'. A sc'ab'tac te' ix cañchajb'ati, yujto ix telvi te' d'a scaltac te te' d'a jolomtac vitz yed' d'a ch'olquixtac d'a yol nación chi'. Masanil anima cajan d'a yeñul te' ix b'at eb' elelal, ix actajcan te'.

¹³ Masanil macañil noc' much, ix javi noc' d'a sc'ab'tac te' toxo ix telvi chi' yed' masanil noc' caltacte'al noc', ix aj noc' ta'. ¹⁴ Icha chi' ix aji yic mañxa junoc te te' te chaañ ol aj steel. Vach'chom te ay a a' tz'ec' d'a yich te', palta mañxa junoc te' ol ec'b'at d'a juntzañxo te te' te chaañ steel, yujto masanil te' ol ch'acchajeloc. A jun tic syalelc'ochi to masanil eb' nivac yajal d'a yolyib'añq'uinal tic, ol cham eb' icha tz'aj scham comon anima. Ichañej chi' ol aj sb'atcan eb' d'a yed'tal eb' chamnac.

¹⁵ A in Dios Yajal in svala': Ayic ix em jun te te' chi' d'a yed'tal eb' chamnac, ix vac' tup a a' ay d'a yol luum, ix in yamanoch vaan a a' tz'el yoc. Yuj chi' a jolom vitz Líbano, ix cusq'uei, axo masanil te te' ix tacji te'. ¹⁶ Ix vaq'uem te' d'a yed'tal eb' chamnac, ix c'ochcan te' yed' juntzañ chamnacxo

ayxo ec' ta'. Ayic ix c'añ yem te' chi', ix ib'xiq'ue juntzañ naci6n. Yuj chi' toxoñej ix te tzalaj te te' ayñejoch yal d'a yalañtaxo, axo ticnaic ayxoec' te' b'aj sb'atcan eb' chamnac, aton te' ay d'a Edén yed' pax te' te vach' ay d'a Líbano. ¹⁷ A mach ix ec' cajan d'a yalañ yeñul te', aton juntzañ naci6n ayoch yed'oc, ajun pax eb' ix c'och yed'oc b'aj ayec' eb' chamnac yuj oval.

¹⁸ A ach tic ach sreyal Egipto, ¿mach junoc eb' rey ec'nacxo tza nib'ej tza lajb'ej a b'a yed'oc? A ach tic te vach' ilji, te nivan elc'ochi, palta ol ach c'och b'aj ay eb' nivac yajal chamnacxo chi'. Junñej b'aj ol ach can yed' eb' ayec' chi' ta'. A syalelc'ochi, aton eb' anima chamnac yuj oval, eb' malaj yelc'och Dios d'ay. Ach sreyal Egipto, aton jun tic ol javoc d'a ib'añ yed' eb' a soldado, xchi Jehová Yajal, xa chi, xchi d'ayin.

32

Lajan viñ sreyal Egipto icha junoc'R'noc' ni-vaquil noc'

¹ A d'a b'ab'el c'u, d'a slajchavil uj, ayic slajchavil ab'il quic'jicot d'a Babilonia tic, ix yalanxi Jehová d'ayin icha tic: ² Ach anima, b'itej jun b'it yic chamel yuj viñ sreyal Egipto, tzalan icha tic:

Ach rey, tza lajb'ej a b'a yed' junoc noc' choj d'a scaltac naci6n, palta lajan ach icha junoc noc' nivan noc' ay d'a yol a' mar. Tzach ec' chuc'uljoc d'a yol a', yuj chi' statb'i a' uu.

³ Yuj chi' a Jehová Yajal tz'alan icha tic: Ol in molb'ej juntzañ naci6n, ol och eb' ajc'olal d'ayach, ichato ol ach in yam yed' in chimpa. A d'a yol

in chimpa chi' ol ach canoc, axo eb' chi' ol ach ic'anqueta d'a sti' a'. ⁴ Ol ach in ñerel d'a sti' a', ol ach vac'anb'at pac'jab' b'aj te chequel. Ol javoc noc' ostoc yed' noc' caltacte'al noc' d'ayach, a noc' ol ach chianb'atoc. ⁵ Ol vac' b'ud'joquel jolomtac vitz yed' ch'olquixtac yuj a nivanil ol c'ab'at chi'. ⁶ Ol vac' uc' sat lum lum tic yuj a chiq'uul, masanto ol c'och d'a yichtac lum vitz. A yed' a chiq'uul chi' ol b'ud'joc el a a'. ⁷ Ayic ol ach vac'an sateloc, ol vac' q'uic'b'oc satchaari, ol tup yoc q'uen c'anal, ol q'uic'b'oc yoc c'u. Ol tuppaxel yoc q'uen uj. ⁸ A in Dios Yajal in svala', uuj ol vac' tup masanil saquilq'uinal scopoljub' yoc ay d'a satchaari. Ol vac' q'uic'b'oc q'uinal d'a yib'ari masanil a choñab'.

⁹ Ayic ol ach satel chi', ol c'och yab'ixal d'a juntzarixo naci3n to mañ ojtacoc. Ol vac' ib'xocq'ue choñab' yuj xivelal ayic ol yab'an yab'ixal a yaelal chi' eb'. ¹⁰ Uj val ol vac'b'at yaelal d'a yib'ari tzijtumoc naci3n. Ol vac' val xivq'ue eb' sreyal naci3n chi' ayic ol vac'anec' copnaj yoc vespada d'a yichari eb'. A val yic ol ach satel chi', ol te xiv eb' yujto sna eb' to ol champax eb'.

¹¹ A in Jehov3 Yajal in sval icha tic: A viñ sreyal Babilonia ol javoc d'ayach yed' q'uen yespada yic ol ul yac' oval. ¹² A eb' a soldado mañ jantacoc sb'isul chi', ol xicjoccham eb' yuj yespada juntzarixo eb' soldado malaj yoq'ucl'olal. Ol satjoquel masanil eb' a soldado yuj eb' yed' pax masanil ic'ojcharib'ail ol satjoquel yuj eb'. ¹³ Ol in satel masanil noc' a molb'etzal noc' sva d'a stitac a a'. Mañxa b'aq'uiñ ol tatb'oc a' stec'an eb' anima, ma noc' noc' chi'. ¹⁴ A in val Jehov3 Yajal in svala'

to icha chi' ol aj syaxb'ixi a', melexoñej ol aj sb'ey a'. ¹⁵ Ayic ol vac'ancan tz'inan Egipto chi', ol cham eb' anima yed' noc' noc', cuseltaxoñej ol ajcanoc. Icha chi' ol aj yojtacanel eb' to a in ton Jehová in svutej icha chi'.

¹⁶ A in Jehová Yajal in svala' to a jun b'it yic chamel tic ol sb'itej eb' ix ix d'a junjun nación ayic ol oc' eb' ix yuj Egipto chi', yuj pax jantac sb'isul anima ol chamoc, xchi Jehová.

Ayoch Egipto d'ayol sc'ab' chamel

¹⁷ Ayic 15 c'ual yoch slajuñil uj, d'a slajchavil ab'il quic'jicot d'a Babilonia tic, ix yalanxi Jehová d'ayin icha tic: ¹⁸ Ach anima, b'itej jun b'it yic chamel, yujto mañ jantacoc eb' soldado yic Egipto ol chamoc, tzalan icha tic:

A eb' jelan, ol cham eb', ol emcan eb' d'a yalañ lum luum tic. Ol emc'och eb' b'aj ayec' juntzañxo eb' ayxoec' ta'.

¹⁹ Ach yajal, te vach'ton ilji a naani, palta ol ach emc'och telan d'a scal eb' mañ schoñab'oc Dios, xa chi.

²⁰ Ol cham eb' aj Egipto chi', icha ajnac eb' chamnac d'a oval. Ijanxooch q'uen espada d'a masanil eb' anima chi'. ²¹ A eb' yajalil eb' soldado nivac yelc'ochi, ayxoec' eb' b'aj ayec' eb' chamnac, ol yalan eb' yuj eb' aj Egipto yed' eb' ayoch yed' eb': E... a eb' ix cham d'a scal oval, toxo ix emul eb' d'a tic. Toxo ix ec' jichan eb' qued'oc a oñ mañ oñ schoñab'oc Dios tic, xcham eb'.

²² Ata' ayec' viñ ec'nac sreyaloc Asiria yed' masanil eb' soldado, oyanoch eb' d'a spatic viñ b'aj ayec' eb' chamnac chi', aton d'a oval chamnac eb' smasanil. ²³ Ato d'a sjulal yich jun xab' olan chi'

ayec' viñ, oyanoch eb' soldado d'a spatic viñ. A eb' soldado chi', yac'nacoch xivc'olal eb' d'a scal eb' anima d'a yolyib'añq'uinal tic, palta d'a scal oval chi' chamnac eb' smasanil. ²⁴⁻²⁵ Ata' aypaxec' viñ ec'nac sreyaloc Elam, ayec' viñ d'a scal eb' chamnac d'a scal oval. Axo d'a spatic yichañ viñ oyanoch eb' soldado, eb' mañ schoñab'oc Dios. Masanil eb' chi', a d'a scal oval chamnac eb'. Ayic pitzanto eb', te xivnac eb' anima d'a yolyib'añq'uinal tic yuj eb', palta q'uixvelal ajnac scham eb' d'a scal oval, ayxoec' eb' d'a scal eb' chamnac ticnaic.

²⁶ Ata' ayec' viñ ec'nac sreyaloc Mesec yed' viñ ec'nac sreyaloc Tubal. A d'a spatictac eb' viñ, oyanoch masanil eb' soldado eb' viñ. Vach'chom xivnac eb' anima cajan d'a yolyib'añq'uinal tic d'a eb' ayic pitzanto eb', palta chamnac eb' mañ schoñab'oc Dios chi' d'a scal oval. ²⁷ Mañ lajanoc ajnac smucji eb' icha ajnac smucji eb' soldado te jelan ec'nac d'a peca'. A eb' chi' mucb'il eb' yed' syamc'ab' yic oval. Aycanoch yespada eb' d'a yalañ sjolom. Yuj schucal eb' ayoch yaelal d'a yib'añ eb', yujto a juntzañ eb' chi' xib'tejnac eb' anima eb' d'a yolyib'añq'uinal tic.

²⁸ Ach sreyal Egipto, ol ach satjoqueloc. Ol ach c'och d'a scal eb' mañ schoñab'oc Dios, eb' milb'ilcham d'a oval.

²⁹ Ata' ayec' viñ ec'nac sreyaloc Edom yed' pax eb' yajal. Vach'chom te nivan ajnac yelc'och eb', palta ata' ayec' eb' d'a scal eb' chamnac d'a oval. Ata' ayec' eb' d'a scal eb' mañ schoñab'oc Dios b'aj sc'ochcan eb' chamnac.

³⁰ Ata' ayec' masanil eb' ac'jinac yajalil d'a norte yed' pax eb' aj Sidón. Vach'chom te nivan ajnac yelc'och eb', yac'nac val och xivc'olal eb' d'a scal eb' yetanimail, palta q'uixvelal ajnac scham eb'. Emnaxoc'och eb' d'a scal eb' chamnac, aton eb' chamnac d'a oval, eb' mañ schoñab'oc Dios emnaxo b'aj sc'ochcan eb' chamnac, xa chi.

³¹ A in Jehová Yajal in svala' to ayic ol yilan juntarixo eb' rey viñ sreyal Egipto yed' masanil eb' soldado, ol snivanan sb'a sc'ol viñ yuj schamel eb' yetchoñab', yujto ix cham viñ yed' masanil eb' soldado d'a oval. ³² A in ix vac' yac'och xivc'olal viñ sreyal Egipto chi' d'a scal eb' anima d'a yolyib'añq'uinal tic, palta a in Jehová Yajal in svala' to ol c'ochcan viñ yed' eb' soldado viñ tzijtum sb'isul d'a scal eb' mañ in choñab'oc, aton eb' chamnac d'a oval, xchi Jehová.

33

A tas yovalil sc'ulej eb' stañvumal choñab' (Ez 3.16-21)

¹ Ix yalanxi Jehová d'ayin icha tic: ² Ach anima, al d'a eb' etisraelal to a in sval icha tic: Ayic svac'ancot oval d'a junoc nación, a eb' anima ta', say eb' mach junoc tz'och yilumaloc eb'. ³ Ayic syilan viñ yilumal chi' to van sjavi eb' soldado ajc'ool, spu'an strompeta viñ yic scol sb'a eb' anima chi'. ⁴ Tato ay mach max scol sb'a ayic tz'oc' q'uen trompeta chi', axo tz'aji smiljicham yuj eb' ajc'ool chi', munil a' tz'ic'ancot chamel chi' d'a yib'añ. ⁵ Yujto syab' yoc' q'uen trompeta chi', palta max sc'anab'ajej scolan sb'a. Yuj chi' munil a' tz'ic'ancot chamel chi' d'a yib'añ. Q'uinaloc

scol sb'a jun, max am chamlaj. ⁶ Palta tato a viñ yilumal choñab' chi', syil viñ scot eb' ajc'ool chi', max spulaj q'uen strompeta viñ chi', axo eb' anima max scol sb'a eb', axo sjavi eb' ajc'ol chi' smilancham eb' anima eb', a eb' scham chi', scham eb' yuj smul, palta a schamel eb' chi' scan d'a yib'añ viñ stañvan chi', xchi Jehová, xa chi.

⁷ Ach anima, a ach ix ach vac'och stañvumaloc eb' etchoñab' Israel. Ayic ol vac'an in cachnab'il d'ayach, a achxo ol a cach eb' anima tic in q'uexuloc. ⁸ Tato ol val d'ayach yuj eb' chuc sb'eyb'al to ol cham eb' yuj smul, palta tato a ach tic mañ ol al d'a eb', mañ ol a cach eb' yic syactejean chucal sc'ulej eb' chi', yic max cham eb', q'uinaloc scham eb' yuj smul chi', a d'a ib'añ scan schamel eb' chi' vuuj. ⁹ Palta tato tzal d'a eb' jun, yic sna sb'a eb' syactancan schucal eb' chi', palta max yactejean eb' sb'eyb'alan chucal chi', scham eb' yuj smul chi', a schamel eb' chi' max canlaj d'a ib'añ, xchi Jehová d'ayin.

*A Jehová tojol syutej sch'olb'itan anima
(Ez 18.21-32)*

¹⁰ Ix yalanxi Jehová d'ayin icha tic: Ach anima, al d'a eb' etisraelal chi' icha tic: A ex tic tzeyal icha tic: A val co pitalil yed' co chucal tz'ec'xo val yib'añ, ijan val tzoñ lajviel yuuj scab'i. ¿Tom olto yal co colchaji? xe chi. ¹¹ Palta al d'a eb' to a in Dios Yajal in svala' to malaj in gana scham eb' chuc sb'eyb'al. Palta in gana sq'uex sb'eyb'al eb' yic snajatb'i sq'uinal eb'. Ex israel, actejeccan e chuc b'eyb'al chi', ¿tas yuj ol ex chamoc? xchi Jehová, xa chi d'a eb'.

¹² Ach anima, al d'a eb' etchoñab' chi' icha tic: Tato ay eb' vach'taxon sb'eyb'al, axo tz'aji sc'ulan chucal eb', mañ ol colchajlaj eb' yuj sb'eyb'al vach'taxon chi'. Tato ay eb' te chuctaxon sb'eyb'al, snaan sb'a eb', axo vach'il sb'eyb'alej eb', mañ ol chamlaj eb' yuj schucal d'a yalañtax chi'. A pax eb' sb'eyb'alan tojolal, axo tz'aji axo mañ tojoloc sb'eyb'alej eb', mañ ol colchajlaj eb' yuj stojolal d'a yalañtax chi'. ¹³ Vach'chom ix vac' in ti' vac'an sq'uinal eb' tojol sb'eyb'al chi', a stojol b'eyb'al eb' chi' syac'och yipoc sc'ool, axo tz'aji sc'ulanxi chucal eb', mañxalaj yelc'och b'aj tojol yutejnac sb'eyb'al eb' chi', ol chamñej eb' yuj smul chi'. ¹⁴ Vach'chom ayoch chamel d'a yib'añ eb' chuc sc'ulej vuuj, palta tato sna sb'a sc'ol eb', syactan eb' sc'ulan masanil chucal sc'ulej chi': ¹⁵ Syac'an meltzaj eb' tas aycan d'ay yuj q'uen majan tumin, syac'anxi meltzaj tastac yelq'uejnac eb', sc'anab'ajan in c'ayb'ub'al eb', aton yuj vach' tz'ec' eb' anima, val yel a eb' chi' ol scha sq'uinal eb', mañ ol chamlaj eb'. ¹⁶ Yujto vach'xo tas sc'ulej eb', ayxo sq'uinal eb', mañxo ol in nacot schucal eb' sc'ulejnac d'a yalañtax chi'. ¹⁷ A eb' etchoñab' chi' syal eb' to mañ tojoloc svutej in ch'olb'itan eb', palta val yel a eb' mañ tojoloc syutej sb'a. ¹⁸ Tato ay eb' syactejan sc'ulan vach'il, axo chucal sc'ulej eb', ol cham eb' yuj tas sc'ulej chi'. ¹⁹ Tato a eb' chuc sb'eyb'al sna sb'a sc'ool, syactancan schucal eb' chi', axo vach'il sc'ulej eb' yed' tojolal, ol scha sq'uinal eb' yuj vach'il sc'ulej chi'. ²⁰ Tzeyalanxi icha tic: A Jehová mañ tojoloc syutej sch'olb'itani, xe chi. Palta a in tic, junjunal tzex in ch'olb'itej, ato syal tas tze c'ulej, xchi Jehová, xa chi d'a eb'.

Ix ac'ji ganar Jerusalén

²¹ Ayic oye' c'ual yoch slajuñil uj, ayic slajchavil ab'ilxo quic'jicot d'a Babilonia tic, ay jun viñ vinac ix el elelal d'a Jerusalén, ix javi viñ d'ayin, ix ul yalan viñ to toxo ix ac'ji ganar choñab' chi' yuj eb' ajc'ool. ²² A d'a q'uic'b'alil yic manto ja viñ chi', ix yac'anem spoder Jehová d'a vib'añ. Axo d'a q'uiñib'alil ayic ix javi jun viñ chi', ix yalxi in loloni.

A smul eb' anima

²³ Ix yalanxi Jehová d'ayin icha tic: ²⁴ Ach anima, a eb' anima cajan d'a juntzañ choñab' mac'b'ilem lañnaj d'a yol yic eb' etisraelal, syal eb' icha tic: A viñaj Abraham junñej patil viñ, palta schanac jun luum tic viñ smacb'enoc. A oñxo pax tic jun, tzijtum co b'eyi, smoj quic'an luum, xchi eb'. ²⁵ Uyj chi' al d'a eb' to a in Dios Yajal in sval d'a eb' icha tic: A ex tic tze chi noc' chib'ej yed' schiq'uil. Tzex och ejmelal d'a yechel comon dios, tze milancham anima, tze comon nib'an eyic'an jun luum tic. ²⁶ Tzeyixtan eb' eyetanimail yed' eyespada. Tze c'ulan tas yajb'entac, tzex mulan yed' eb' ix ix ay yetb'eyum. Slajvi chi' tze comon nib'an eyiquej jun lum luum chi', xchi Jehová, xa chi d'a eb'.

²⁷ Tzalanpax d'a eb' to a in Jehová Yajal in sval icha tic d'a yib'añ eb': A eb' cajan d'a juntzañ choñab' mac'b'ilem lañnajoc, ol miljocpaxcham eb'. Axo eb' cajan b'aj mañxalaj te' pat, a noc' caltacte'al noc' ol chianb'at eb'. Axo eb' cajan d'a yoltac q'uen ñaq'ueen, a ilya ol ic'an scham eb'. ²⁸ Ol canñej tz'inan lum luum chi', cuseltac ol ajcan luum. Ol vac'an lajvoc yac'umtaquil

eb'. Cuseltac ol ajcan lum tzalquixtac yic choñab' Israel. Mañxa junoc anima ol ec' ta'. ²⁹ Ayic ol vac'ancan tz'inan jun lum chi' yuj smul eb' yajb'entac sc'ulej, ichato chi' ol yojtacanel eb' to a in Jehová in svutej icha chi', xchi Jehová, xa chi d'a eb'.

³⁰ Ix yalanxi icha tic: Ach anima, a eb' etchoñab' chi', ayic schalan sb'a eb' b'aj ay smuroal choñab' chi' yed' d'a stitac spat eb', tzach sb'uchan eb', stz'acan yal eb' d'ay junjun icha tic: Coyec, b'at cab'ec slolonel Jehová, xchi eb'. ³¹ Icha chi' tz'aj yic'lancot sb'a eb' in choñab' chi', ol javoc eb', ol em c'ojan eb' d'a ichañ yab'an tas ol ala'. Palta max sb'eyb'alej eb' tas tzal chi'. Toñej stz'ac yal eb', axo spensar eb', añej chucal ayec' d'ay. ³² A ach tic lajan ach d'a eb' icha junoc mach te vach' sb'itani, te vach' yoch sjaj, te vach' schalan te' arpa. Scha yab' eb' tas tzala', palta max sb'eyb'alej eb' tas tzal chi'. ³³ Palta ayic ol elc'och masanil tas tzal chi', ichato chi' ol snaancot eb' to in checab' aj d'a scal eb', xchi Jehová.

34

A tas alb'ilcan d'a yib'añ eb'R'stañvumal choñab' Israel

¹ Ix yalanxi Jehová d'ayin icha tic: ² Ach anima, al d'a eb' stañvumal choñab' Israel to a in Dios Yajal in sval d'a eb' icha tic: Ay, ex stañvumal Israel, ob'iltac ex, a exñej tze tañvej e b'a. Mañoc eb' in choñab' tze tañvej icha smojal. ³ A ex tic lajan ex icha eb' tañvum calnel chuc. Añej yal yim noc' snib'ej eb' syuq'uej, sb'oan spichul eb' yed' xil noc', smilancham noc' te b'aq'uech eb' schia, palta

max stañvej noc' eb' d'a smojalil. ⁴ Max sya'ilej noc' malaj yip eb', max yil-laj noc' ay syab'il eb', max yañtej noc' lajvinac eb' yed' noc' q'uiich. Max smolb'ej noc' saclemb'at eb', max say noc' satb'at eb'. Max yal sc'ol eb' stañvej noc', añej to smac' noc' eb'. ⁵ A noc' calnel chi' toñej satec' noc' yujto malaj stañvumal noc', yuj chi' axo noc' chium noc' schianb'at noc'. ⁶ Toñej spuccanb'at noc' elelal d'a jolomtac vitz yed' d'a tzalquixtac. Saclemcanb'at noc' d'a sat lum luum tic. Mañxalaj mach tz'och ilc'olal b'at sayanec' noc', ma sc'anb'an noc'. Icha chi' tzeyutej eb' in choñab' tic.

⁷ Yuj chi' ex stañvumal in choñab', scham val eyab'an tas svala'. ⁸ A in Dios Yajal in sval icha tic: A in choñab' tic, eyuuj lajan ix aj eb' icha noc' calnel malaj stañvumal tz'elc'ajb'ati, schijib'at noc' yuj noc' chium noc', a exxo tze tz'ac eyil in choñab' tic, max e tañvej eb', a exñej tze tañvej e b'a. ⁹ Yuj chi', ex stañvumal in choñab', ab'ec val juntzañ in lolonel tic. ¹⁰ A in Jehová Yajal in svala': Aycot voval, ol vac' yovalil in choñab' tic d'ayex. Ol ex viq'uel d'a eyopisio chi', yic mañxo ol e tz'ac eyil in choñab' tic, yujto a exñej tze tañvej e b'a. Ol viq'uel eb' in choñab' tic d'a yol e c'ab' yic mañxo ol ex va d'a spatic eb'.

Jun tañvum calnel vach'

¹¹ A in Dios Yajal in svala' to a in val ol in molb'ejxi eb' in choñab' tic, ol in tañvan eb'. ¹² Icha eb' tañvum calnel tz'och val ilc'olal yuj noc' scalnel ayic saclemb'at noc', icha chi' ol aj voch ilc'olal yuj in choñab' tic. Ol in molb'ejxicot eb' b'aj sacleminac yajcanb'at chi', ol vic'anelta eb' d'a

cal q'uic'alq'uinal b'aj aycanb'at chi'. ¹³ A in ol vic'xicot eb' d'a scal juntzañ nación b'aj saclem-inac yajcanb'ati, ol vic'anxib'at eb' d'a sat sluum. Ol c'ochxoc cajan eb' d'a lum tzalquixtac yed' d'a lum ch'olquixtac b'aj ay sjajtac a a' d'a yol smacb'en Israel chi', aton lum b'aj syal scajnaj anima. ¹⁴ Ol vic'b'at eb' d'a lum te yax sat, aton lum tzalquixtac d'a yol yic Israel chi'. Ata' ol vac' yic' yip eb', ol vac'an tas te vach' sva eb' ta'. ¹⁵ A in Jehová Yajal in svala' to ol in tañvej in choñab', ol vac'an yic' yip eb' ta'. ¹⁶ Ol in sayec' eb' satnaccanb'ati, ol vac'an meltzaj eb' saclem-inac yajcanb'ati, ol vañtan eb' lajvinac yed' eb' q'uichajnac, ol vac'an stec'anil eb' malaj stec'anil. Palta ol in satel eb' yajal yaj d'a scal eb', aton eb' tz'ixtan eb'. Te vach' ol vutej in tañvan in choñab' chi'.

¹⁷ A in Jehová Yajal in sval d'ayex in choñab' ex tic: Ol ex in ch'olb'itej junjun ex, ex to lajan ex icha noc' calnel yed' ex lajan ex icha noc' chiva. ¹⁸ Ayex lajan ex icha noc' calnel tec'an, añej añ añc'ultac vach' sc'uxu', axo añ maxtzac sc'uxlaj noc' toxoñej stec'nub'ej añ noc'. A a a' te yaax snib'ej noc' syuq'uej, palta axo yoc noc' stec'anq'ue statil a'. ¹⁹ ¿Tocval vach' tato a noc' calnel malaj yip sc'uxan añ añc'ultac stec'nub'aj chi', axo a a' stec'chajq'ue statil chi' syuc' noc'? ²⁰ Yuj chi' a in Jehová Yajal in sval d'ayex: A in ol in ch'olb'itej eb' syic'chaañ sb'a yed' eb' emnaquil syutej sb'a. ²¹ A ex tec'an ex tic, lajan ex icha noc' calnel b'aq'uech stenq'ue telnaj noc' malaj yip, spechanb'eyec' noc' malaj yip chi' noc'. ²² Yuj chi' a in ol in col eb' emnaquil yaj d'a scal eb' in choñab', yic vach' mañxo ol eyixtej eb'.

²³ A in ol vac'och junoc stařvumal eb' in chořab' chi', aton in checab' yiřtilal viřaj David. A ol ex tařvan icha junoc tařvum calnel vach' syutej stařvan noc' scalnel. ²⁴ A in Jehová in svala' to a in e Diosal in, axo viř in checab' yiřtilal viřaj David chi' ol vac'och eyajaliloc. ²⁵ Ol vac' in trato eyed'oc, yic vach' junc'olal ol ex ajoc. Ol in satel masanil tas ay smay d'a e cal yic vach' mařxa tas ol e na'a.

²⁶ Ol vac'cot in vach'c'olal d'a eyib'ař d'a spat-ictac jun tzalan b'aj tz'och ejmelal d'ayin, ol vac'ancot řab' d'a stiempoal. ²⁷ Ol yac'xoc sat te' avb'en te', a lum luum tic ol yac'xi tas tz'avchaj d'a sat luum, junc'olal ol ex ajxoc d'a e luum. Ol ex in coled d'a yol sc'ab' eb' b'aj ayex och checab'oc. Icha chi' ol aj snachajel eyuuj to a in ton Jehová e Diosal in. ²⁸ Mařxo ol elc'ajb'at tastac ay d'ayex yuj juntzařxo naci3n, mařxo ol ex chijocb'at yuj noc' chium noc', mařxa mach b'aj ol ex xivoc. ²⁹ A in ol vac'xi q'uib' tas tz'el d'a sat e luum chi', yic mařxa b'aq'uiř ol eyac' vejel. Mařxo ol ex b'uchjoc yuj juntzařxo naci3n. ³⁰ Icha chi' ol aj eyojtacaneli to a in ton Jehová e Diosal in, ayinec' eyed'oc, in chořab' eyaj a ex yiřtilal Israel ex tic. ³¹ A in svala' to in chořab' eyaji, icha in calnel eyaji, tařvab'il ex vuuj, a in Jehová Yajal in e Diosal in, xchi Jehová, xa chi d'a eb', xchi d'ayin.

35

A tas alb'ilcan d'a yib'ař lum Seir

¹ Ix yalanxi Jehová d'ayin icha tic: ² Ach anima, ixic q'uelan d'a stojolal lum tzalquixtac yic Seir. Tzalan in lolonel d'a yib'ař lum. ³ Tzalan icha tic:

A Jehová Yajal tz'alan icha tic: Ex cajan ex d'a tzalquixtac yic Seir, a in svala' to ay cot voval d'ayex, ol vac'och yaelal d'a eyib'ari, ol vac'can tz'inan e choñab', ol mac'joccanem lañajoc.

⁴ A juntzañ e choñab', ol in satel d'a junelñej. Ol vac'can tz'inan. Icha chi' ol aj snachajel eyuuj to a in ton Jehová in svutej icha chi'

⁵ Yujto ayexñejoch ajc'olal d'a choñab' Israel, e milnaccham eb' ayic ayoch syaelal eb' yuj smul.

⁶ Yuj chi' a in Dios Yajal in svac' in ti' to ol ex vac'canoch d'a yol sc'ab' chamel, axo chamel chi' ol ex pechan b'eyec'oc, ol ex cham yuuj. ⁷ Ol vac'can tz'inan lum tzalquixtac Seir chi', mañxo ol in cha ec' anima ta'. ⁸ Ol vac'can b'ud'joc el lum tzalquixtac, lum ch'olquixtac yed' voltac a a' yuj snivanil eb' chamnac, aton eb' ol cham d'a oval. ⁹ Junelñej ol vac'can tz'inan lum e luum chi', mañxalaj mach olto cajnajcan d'a e choñab' chi'. Icha chi' ol aj eyojtacaneli to a in ton Jehová in svutej icha chi'.

¹⁰ A ex tic eyojtac to a in Jehová in ayinec' yed' eb' israel tic, palta tzeyalan icha tic: A smacb'en Israel yed' Judá, quic ol ajcanoc, xe comon chiej.

¹¹ Palta a in Dios Yajal in svac' in ti' to icha val yoval e c'ool yed' e chichonc'olal ayoch d'a Israel tic, icha pax chi' ol ex vutej. Icha chi' ol aj snachajel yuj eb' israel to a in svac'och eyaelal yuj tas ix eyutej eb'.

¹² Icha chi' ol aj eyojtacaneli to a in Jehová in ix vab' val e b'uchval lolonel ayic ix eyalan icha tic: A lum tzalquixtac d'a yol smacb'en Israel, ix can val tz'inan luum. Co maquec quiquej luum, xe chi.

¹³ Ix eyic' val chaañ e b'a d'ayin, ix in e b'uchani, palta ix vab'ñej tas ix eyal chi'.

¹⁴ A in Dios Yajal in sval juntzañ tic: Masanil yolyib'añq'uinal tic ol tzalajq'ueoc ayic ol ex in satanel chi'. ¹⁵ Yujto a ex tic, ix ex te tzalaji ayic ix lajviel choñab' Israel, yuj chi' ol in pactzitej d'ayex icha ix eyutej e b'a chi'. Ol vac'can tz'inan lum tzalquixtac Seir chi', aton e macb'en ex yiñtilalcan Edom. Icha chi' ol aj eyojtacaneli to a in ton Jehová in svutej icha chi', xchi Jehová, xa chi d'a eb', xchi d'ayin.

36

Ol ic'jocxichaañ choñab' Israel

¹ Ach anima, al d'a eb' etisraelal cajan d'a tzalquixtac d'a yol yic Israel to smaclej yab' in lolonel eb'. ² A in val Jehová Yajal in svala': A eb' ayoch ajc'olal d'ayex, ix scomon alej eb' to yicxo masanil lum tzalquixtac eb' aytaxoni. ³ Ayic ix smacanec' juntzañxo nación chi' lum tzalquixtac d'a yol e macb'en chi' yiquej, ix satanel eb' tastac ay d'a sat luum, ix ex sb'uchan eb'. ⁴ Yuj chi', a in Jehová Yajal in sval d'ayex israel ex ayex d'a lum tzalquixtac, d'a lum ch'olquixtac, d'a choñab' mac'b'ilem lañnajoc yed' d'a choñab' cannac tz'inan, aton juntzañ choñab' elc'ab'ilb'at tastac ay d'ay yuj juntzañ choñab' ay d'a slac'anil. ⁵ Yuj chi' yed' val yoval in c'ool svalan d'a yib'añ choñab' Edom yed' juntzañxo nación icha tic: Tzalajc'olal ix aj eyoch d'a in choñab', yed' val e chichonc'olal ix eyic'anec' lum luum, ix e satanel tastac ay d'a sat luum, xchi Jehová, xa chi d'a eb'.

⁶ Ix yalanxi Jehová d'ayin icha tic: A in Dios Yajal in sval d'ayex israel ex tic, ex cajan ex d'a lum tzalquixtac, d'a lum jolomtac vitz, d'a lum ch'olquixtac yed' d'a lum pac'quiltac: Ay val cot yoval in c'ol d'a yib'añ juntzañxo nación chi' eyuuj, yujto tzex yixtej val eb', tzex sb'uchan eb'. ⁷ Yuj chi' svac' in ti' to a juntzañ nación chi', a in ol vac' q'uixvelal eb'. ⁸ A d'a lum tzalquixtac d'a yol e macb'en, jantac te' avb'en te' ol yac' sat, yic ol e lo sat te', yujto toxo ol ex meltzajoc. ⁹ A in val ol ex in tañvej, ol ex c'ochxoc, ol eyavanxi eyavb'en d'a sat lum e luum chi'. ¹⁰ Elañchamel ol vac'xi q'uib' e b'isul d'a lum e luum chi. Ol laj q'uib' e b'isul d'a junjun e choñab'. Ol laj e b'oxiq'ue e choñab' mac'b'ilem lañajoc. ¹¹ Ol vac' q'uib' sb'isul noc' e molb'etzal noc', ol q'uib' pax e b'isul. Jantac anima ol cajnajxoc d'a junjun e choñab', ec'b'al svach'il ol ex ajxoc icha eyaj pecataxo. Icha chi' ol aj eyojtacaneli to a in ton Jehová in svutej icha chi'. ¹² Ol ex vic'b'at d'a lum tzalquixtac chi', ol eyic'anxican lum eyictaxon yaji. Mañxo ol miljoccham eb' eyuninal d'a juntzañ luum chi'.

¹³⁻¹⁴ A eb' anima d'a juntzañxo nación syal eb' to a lum tzalquixtac d'a yol yic Israel tz'ac'ancham eb' anima yed' yuninal. Palta a in Jehová Yajal in svala' to mañxa b'aq'uiñ ol satel eb' in choñab' yuj lum luum chi', mañxo ol chamlaj yuninal eb' yuj luum. ¹⁵ Mañxa b'aq'uiñ ol ex in cha b'uchjoc yuj juntzañxo nación d'a lum e luum chi', mañxa anima ol cham yuj luum, xchi Jehová, xa chi d'a eb'.

¹⁶ Ix yalanxi Jehová d'ayin icha tic: ¹⁷ Ach anima, ayic cajanec' eb' e mam eyicham d'a sluum

d'a pecataxo, yixtejnacb'at lum sluum eb' chi' yuj chucal sc'ulej. A sb'eyb'al eb' chi' yajb'entac d'a vichañ. ¹⁸ Yuj chi' vac'nac val cot yoval in c'ol d'a yib'añ eb', yujto jantac anima smilnaccham eb' d'a sat sluum chi', ochnac pax eb' ejmelal d'a juntzañ comon dios. ¹⁹ Yuj val schucal sb'eyb'al eb' chi', vac'och syaelal eb', in saclemejcanb'at eb' d'a juntzañxo nación. ²⁰ Axo yic sc'och eb' d'a juntzañxo nación chi', te chuc yal eb' anima chi' d'ayin yuj eb', yalan eb' anima chi' icha tic: Tato yel schoñab' Jehová yaj juntzañ anima tic, ¿tas yuj tz'ic'jiel eb' d'a schoñab' chi'? xchi eb'. ²¹ Yuj chi' vab' val syail yuj juntzañ b'uchval lolonel, yuj smul eb' e mam eyicham chi', chuclaj tas syal eb' anima chi' d'ayin d'a juntzañ nación b'aj c'ochnac eb' chi'. ²² Yuj chi', al d'a eb' etisraelal chi' to a in Jehová Yajal in sval icha tic: A tas ol in c'ulej, mañ eyujoc ol in c'ulej, palta yuj vac'an b'inaj in b'i, yujto te chuc yalan eb' anima chi' d'ayin eyuuj, aton eb' b'ajtac c'ochnac ex can chi'. ²³ Yuj chi' ol in ch'ox val snivanil velc'och d'a yichañ juntzañ nación ix in b'uchan eyuuj chi'. A in val Jehová Yajal in svala' to a d'ayex ol in ch'oxel snivanil velc'ochi, d'a yichañ eb' anima chi'. Ichato chi' ol nachajel yuj eb' to a in ton Jehová in svutej icha chi'. ²⁴ A in ol ex viq'uelta d'a scal juntzañ nación b'aj saclemiac eyajcanb'at chi', ol ex in molb'anxi, ol ex vic'anxib'at d'a e luum chi'. ²⁵ Ol ex in sacb'itanxi yuj juntzañ chucal ix e c'ulej, icha junoc tas sb'ic'jiel yed' a a' yaax. Ol vic'anel e mul yuj b'aj ex och ejmelal d'a juntzañ comon dios. ²⁶ Ol vac'och jun ac' pensar d'ayex sq'uexuloc jun e chuc pensaril chi'. Ol vic'anel jun pensar pit

ayoch d'ayex, axo c'anab'ajumal ol vac'och d'ayex. ²⁷ Ol vac'och Vespíritu d'ayex yic tze b'eyb'alan in c'ayb'ub'al yed' in checnab'il. ²⁸ Ol ex cajnajxoc d'a lum vac'nac d'a eb' e mam eyicham, ol ex ochxoc in choñab'oc, a inxo ol in ochxoc e Diosaloc. ²⁹ A in ol ex in tañvej, yic vach' mañxo ol eyixtejb'at e b'a yuj juntzañ chucal tze c'ulej chi', ol vac'anxi yac' sat ixim e trigo, yic vach' mañxa b'aq'uiñ ol eyac' vejel. ³⁰ Ol vac' val yac' sat te eyavb'en te' yed' masanil tastac tzeyavej d'a sat luum, yic vach' mañxo ol ex b'uchjoc yuj juntzañxo nación yuj eyac'an vejel. ³¹ Ayic ol e naancot e chuc b'eyb'al yed' tas yajb'entac e c'ulejnac, ol ex q'uixvoc yuuj. ³² A in Jehová Yajal in svala': Ojtaquejequel ex israel ex tic to mañ yujoc e vach'il svac'an in vach'c'olal d'ayex, yujto smoj eyecan q'uixvoc e b'a yuj e chuc b'eyb'al chi'.

³³ A in Jehová Yajal in sval icha tic: A val yic ol vic'anel e chucal, ol ex vac'anxi cajnaj d'a e choñab', ol e b'oanxiq'uei. ³⁴ A lum luum cannac tz'inan chi', ol avchajxi avb'en d'a luum, axo yic ol ec' eb' anima ta', ol yilan eb' to ayxo tas avab'il d'a luum. ³⁵ Ol yalan eb' icha tic: A jun lum luum tic cannac tz'inan luum, axo ticnaic ayxo tas avab'il d'a luum, lajanxo yilji lum icha lum Edén. Mac'b'ilem lañnaj juntzañ choñab' tic, axo ticnaic ix laj b'ochajxiq'uei, ayxo pax anima cajan d'ay, xcham eb'. ³⁶ A juntzañ choñab' aycan d'a e lac'anil, ol yojtaquejel eb' to a in Jehová in tic tzin b'oxiq'ue tas mac'b'ilem lañnajoc, ichato svavejxiem tas toc'b'ilq'ueta. A in Jehová in svala', yovalil ol elc'och tas svalcan tic.

³⁷ A in Jehová Yajal in sval icha tic: Ex yirñtilal

Israel, a tastac ol e c'an d'ayin, ol vac' d'ayex. Ol vac'an q'uib' e b'isul icha tz'aj sq'uib' sb'isul noc' calnel. ³⁸ A juntzañ choñab' emnac lañnaj chi', ol b'ud'jocxiel yuj eb' anima, lajanxoñej ol aj yec' eb' anima chi' icha yec' ñililoc noc' calnel tz'ic'chajcot silab'il d'a Jerusalén d'a q'uiñal. Icha chi' ol aj eyojtacaneli to a in ton Jehová e Diosal in, xchi Jehová, xa chi d'a eb', xchi d'ayin.

37

A juntzañ taquiñ b'ac

¹ Ix yac'anem spoder Jehová d'a vib'añ, axo Yespíritu ix ac'an vila', ichato ayinec' d'a jun pañan b'aj b'ud'an yuj juntzañ b'ac. ² Ix in yic'anec' Jehová d'a scaltac juntzañ b'ac chi', ix vilani maj-naquel sat lum pañan chi' yuj juntzañ sb'aquil anima chi'. Te tzijtum juntzañ b'ac chi', te taquiñxo. ³ Ix yalan Jehová d'ayin icha tic: Ach anima, ¿tzam yal spitzvixi juntzañ taquiñ b'ac tic tza na'? xchi. Ix in tac'vi d'ay icha tic: Mamin Dios Vajalil, a achñej ojtac, xin chi.

⁴ Ix yalanxi Jehová d'ayin icha tic: Al d'a juntzañ taquiñ b'ac tic to scha yab' in lolonel eb'. ⁵ Al d'a eb' to a in Jehová Yajal in sval icha tic: Ol vac'xioch eyic' yic tzex pitzvixi. ⁶ Ol vac' eyamlajxi e b'a, ol vac'anxioch e b'ac'chil, ol ochxipax e tz'umal, ol vac'anxi eyic' eyic', ol ex pitzvocxoc. Icha chi' ol aj eyojtacaneli to a in ton Jehová in, xchi Jehová, xa chi d'a eb'. ⁷ Ix valan d'a eb' icha ix aj yalan Jehová chi' d'ayin. Yach'an van valan chi' d'a eb', ix vab'an sc'añ jun tas, ticni tob'an quixcab' ix eq'ui, icha chi' ix aj yoch ijan syamanxi sb'a juntzañ b'ac chi'.

⁸ Axo ix vilani, van syamanxi sb'a juntzañ b'ac chi', ayxo och sch'añal, sb'ac'chil yed' stz'umal. Añej to manto yic'laj yic' eb'.

⁹ Ix vab'an yalan Jehová d'ayin icha tic: Ach anima, al d'a ic' icha tic: A Jehová tz'alan icha tic: Ach ic', cotañ d'a masanil yolyib'añq'uinal, tzach ochcan d'a juntzañ nivanil chamnacxo tic, yic spitzvixi eb', xchi Jehová, xa chi. ¹⁰ Ix valan icha ix yutej yalan Jehová chi' d'ayin, ix och yic' juntzañ nivanil chi', ix pitzvixi eb', ix q'ue liñan eb'. Mañxo b'ischajb'enoc eb' icha junoc nivan ñilañ eb' soldado.

¹¹ Ix yalanxi Jehová d'ayin icha tic: Ach anima, a ex choñab' Israel ex tic, lajan ex icha juntzañ b'ac tic. Tzeyal icha tic: Taquiñxo co b'aquil, mañxa tas ayoch yipoc co c'ool, toxo ix oñ sateli, xe chi. ¹² Yuj chi' al yab' eb' etchoñab' tic to a in Jehová in sval icha tic: Ex in choñab', ol in jac b'aj mucan ex, ol ex vic'anelta ta', ol ex vac'an meltzaj d'a e choñab'. ¹³ Ayic ol in jacan b'aj mucan ex chi', ol ex vic'anelta, ol eyojtacaneli to a in ton Jehová in e Diosal in. ¹⁴ A in val svala' to ol vac'och Vespíritu d'ayex, axo e pitzvi chi', axo ex vac'anxican cajnaj d'a e luum chi'. Icha chi' ol aj eyojtacaneli to a in ton Jehová in valnac juntzañ tic, ix vac'anpaxelc'ochi, xchi Jehová, xa chi d'a eb', xchi d'ayin.

Olyil-lajxi sb'a Israel yed' Judá

¹⁵ Ix yalanxi Jehová d'ayin icha tic: ¹⁶ Ach anima, say chab'oc te te', tza tz'ib'anoch d'a junoc te' icha tic: A te' sch'oxan Judá yed' eb' yetisraelal ajun yed'oc. Slajvi chi' tza tz'ib'anpaxoch d'a

junxo te' icha tic: A te' sch'oxan Efraín yirñtilal José yed' masanil eb' yetisraelal ajun yed'oc. Icha chi' tz'aj a tz'ib'ani. ¹⁷ Slajvi chi' tzac'an yil-laj sb'a sñi' te' d'a yol a c'ab', ichato junñej te'al te'. ¹⁸ Tato ol sc'anb'ej eb' etchoñab' d'ayach icha tic: Al d'ayon tas syalelc'och jun tza ch'ox tic, ta xchi eb', ¹⁹ tzalan d'a eb' icha tic: Icha val tic yalan Jehová Yajal: Ol vic'q'ue te' sch'oxan yirñtilal José, te' ayoch d'a yol sc'ab' Efraín yed' juntzañxo yirñtilal Israel ayoch yed'oc, ol vac'an yil-laj sb'a te' yed' te' sch'oxan Judá, junñej ol vutej chab' te te' chi' d'a yol in c'ab', xchi Jehová, xa chi d'a eb'. ²⁰ D'a val yichañ eb' tzic'anq'ue te te' chi' schab'il, aton te' b'aj ix a tz'ib'ejoch chi', ²¹ tzalan icha tic: A Jehová Yajal tz'alan icha tic: Ol ex viq'uelta d'a scaltac juntzañ nación b'aj c'ochnac ex cani. Yalñej b'aj ayex eq'ui ol ex vac'anxi meltzaj d'a sat e lum. ²² Junxoñej choñab'il ol ex vutej d'a lum tzalquixtac d'a yol yic Israel chi', junxoñej e reyal ol vac'ochi. Mañxa b'aq'uiñ ol ex pojchajb'atoc. Mañxo chab'oc nación ol ex ajoc. ²³ Mañxo ol eyixtejb'at e b'a yed' juntzañ e comon dios yajb'entac chi', ma yed' juntzañocxo macañil chucal tze c'ulej. Yujto ol viq'ucl e pitalil, ol vic'anel e mul ayoch d'a eyib'añ. Ol ex ochxoc in choñab'oc, a inxo ol in ochxoc e Diosaloc. ²⁴ Aton viñ in checab' yirñtilal viñaj David ol och e reyaloc yed' e tañvumaloc e masanil. Ol e c'anab'ajan in c'ayb'ub'al yed' in checab'il. ²⁵ Ol ex cajnajxoc d'a jun lum vac'nac d'a viñ in checab' aj Jacob, aton lum b'aj ec'nac eb' e mam eyicham. Ata' ol cajnaj eb' eyuninal yed' masanil eb' eyirñtilal d'a masanil tiempo. Axo viñ in checab' yirñtilal viñaj

David ol ochřej e reyaloc. ²⁶ Ol vac' in trato yic junc'olal eyed'oc, yic vach' ol ex aj d'a tzalajc'olal. D'a junelřej ol in b'ocan jun in trato chi' eyed'oc, yic tzalajc'olalřej ol ex ajoc. Ol vac'an q'uib' e b'isul, d'a masanil tiempo ol can in templo d'a e cal. ²⁷ Ol in cajnaj d'a e cal, ol in ochxoc e Diosaloc, a exxo ol ex ochxoc in choñab'oc. ²⁸ Ol aj in templo chi' d'a e cal d'a junelřej, axo masanil juntzañxo nación ol nachajel yuj eb' to sic'b'il ex el vuuj yic tzex ochcan vicoc, xchi Jehová, xa chi d'a eb'.

38

A tas alb'ilcan d'a yib'añ viñaj Gog

¹ Ix yalanxi Jehová d'ayin icha tic: ² Ach anima, a ticnaic meltzajañb'at q'uelan d'a stojolal choñab' Magog. Tzalan juntzañ in lolonel tic d'a yib'añ viñaj Gog, sat yajal yaj d'a Mesec yed' d'a Tubal. ³ Al d'a viñ to a in Dios Yajal in sval icha tic: Ach Gog sat yajal aj d'a Mesec yed' d'a Tubal, a in val svala' to ayinxooch ajc'olal d'ayach. ⁴ Ichato ol vac'och junoc q'uen gancho d'a yalañ a ti', ol ach vic'an meltzajoc. Ol ach vic'ancot d'a tic yed' masanil eb' a soldado ayq'ue d'a yib'añ chej, eb' yed'nac yespada, eb' ed'jinac smaclab' jul-lab' yed' masanil juntzañxo yamc'ab' yic oval. ⁵ A d'a scal eb' chi' ayoch eb' soldado aj Persia, eb' aj Etiopía yed' eb' aj Libia. Masanil eb' chi' yed'nac smaclab' jul-lab' eb' yed' pax sq'uen xumpil eb'. ⁶ Ay pax masanil eb' soldado aj Gomer yed' eb' aj Betogarma, aton eb' ay d'a norte yed' pax juntzañxo choñab' mañxo b'ischajb'enoc ayoch ed'oc. ⁷ Ac' lista a b'a yed' a yamc'ab' yic oval yed' masanil eb'

soldado tzac' mandar. ⁸ Ayic nivanxo tiempo toxo ix eq'ui, ol a naanchari to ol ac' oval yed' choñab' Israel, aton jun choñab' najtil cannac tz'inan yuj oval. Palta a d'a jun tiempoal chi' meltzajnacxo eb' anima sacleminac yajcanb'at d'a juntzañxo nación, cajanxo eb' d'a sluum chi' d'a junc'olal. ⁹ Icha val junoc q'uic' asun ol aj a c'och d'a jun choñab' chi' yed' juntzañxo nación ayoch ed'oc. Ol ach c'och yed' masanil eb' a soldado mañxo b'ischajb'enoc, icha val junoc nivan yaxñab'.

¹⁰ A in Jehová in sval icha tic: Te chuclaj tas ol a na' a c'ulej d'a jun tiempoal chi'. ¹¹ Ol alan icha tic: Ol b'at vac' oval yed' juntzañ anima, malaj smuroal schoñab' eb' ayochi, malaj spuertail, malaj pax yijchul ayochi, tzalajc'olal yaj eb', malaj b'aj vach' scolan sb'a eb'. ¹² Ol vic'anec' tastac ay d'a eb', ol in och d'a juntzañ choñab' toto ix b'ochajxiq'uei, aton eb' anima toto meltzajnac d'a juntzañ nación. A eb' chi' tzijtum noc' smolb'etzal noc' eb' yed' juntzañxo tas ay d'a eb'. Aton eb' cajan d'a snañal yolyib'añq'uinal tic, xa chama. ¹³ A eb' aj Sabá, eb' aj Dedán yed' eb' choñvajum scot d'a Tarsis, ol sc'anb'ej eb' d'ayach icha tic: ¿Tom tzach javi elc'al? ¿Tom ix a molb'ej eb' a soldado tic tzach javi yed' eb' yic tzul ic'anec' q'uen plata, q'uen oro, noc' molb'etzal noc'? xcham eb', xchi Jehová, xa chi d'a viñ.

¹⁴ Yuj chi' ach anima, al d'a viñaj Gog chi' to a in Jehová Yajal in sval icha tic: Ayic te tzalajc'olalxo yaj in choñab' Israel, ol a naanq'ue ac'an oval chi' yed' eb'. ¹⁵ Ol ach cotñej d'a a luum te najat d'a norte, te nivan juntzañxo choñab' ol cot ed'oc, ayq'ue eb' d'a yib'añ chej. Mañxo b'ischajb'enoc

eb' soldado ol cot ed'oc. ¹⁶ Ol ac'an oval yed' in choñab' Israel chi', ol ach och oyan d'a spatictac, icha tz'ajem asun d'a yib'añ lum luum. Ach Gog, a d'a jun tiempoal chi' ol ach vic'cot d'a sat lum in luum chi' yic ol yil juntzañxo nación tas ol vutej ach in sataneli, icha chi' ol aj yojtacanel eb' to a inñiej nivan velc'ochi.

¹⁷ A in Jehová Yajal in sval icha tic: A ach ton tic valnac uuj d'a eb' in checab' d'a peca', ayic yalannaccanel in lolonel eb' d'a scal eb' in choñab' Israel. Najtil yac'nac eb' yalancan uuj to a in ol ach vic'cot ac' oval yed' eb' in choñab'.

A yaelal d'a yib'añ viñaj Gog

¹⁸ A in Dios Yajal in sval icha tic: Ayic ol javoc viñaj Gog yac' oval d'a Israel chi', ol cot val yoval in c'ol d'a yib'añ viñ. ¹⁹ Yuj val yoval in c'ol chi', ay val nivan quixcab' te ov ol ec' d'a Israel chi'. ²⁰ Masanil noc' chay d'a yol a' mar, noc' much tz'ec' jeñeñoc, noc' caltacte'al noc' yed' pax noc' sñervi d'a sat luum, ol ib'xocq'ue noc' smasanil yuj xivelal d'a vichañ. Icha chi' ol aj masanil anima d'a yolyib'añq'uinal tic. Ol laj el lum vitz c'acopil, ol elta vequeljoc q'uen tenam, ol em lañnaj smuroaltac choñab'. ²¹ A in Jehová Yajal in sval icha tic: A d'a lum tzalquixtac d'a yol smach'en in choñab', ol vac'b'at chamel d'a yib'añ eb' soldado viñaj Gog. Munil a eb' soldado chi' ol smil-lajcham sb'a junjun yed' q'uen yespada. ²² Ol vac'b'at yaelal, ilya yed' chamel d'a yib'añ viñ. Ol vac'b'at oval yaxñab', nivac sach'at yed' azufre ayoch sc'ac'al d'a yib'añ viñ yed' soldado yed' masanil nación ajun yed' viñ. ²³ Icha chi' ol aj in ch'oxanel snivanil

velc'och d'a yichañ juntzañxo nación, icha chi' ol aj yojtacanel eb' to a in ton Jehová in, a inñej Dios in, xchi Jehová.

39

Ix ac'ji ganar viñtaj Gog

¹ Ach anima, al d'a viñtaj Gog to a in Jehová in sval icha tic: Ach Gog, yajal aj d'a Mesec yed' d'a Tubal, sval d'ayach to ayinxooch ajc'olal d'ayach. ² A in ol vac' a c'ulej, ol ach vic'cot d'a najat d'a stojolal norte, yic ol ach javoc d'a lum tzalquixtac yic Israel. ³ Ata' choc' ol vutej jun a jul-lab' ed'nac d'a a q'uexañ c'ab' yed' yol a jul-lab' ed'nac d'a a vach' c'ab'. ⁴ A achxo jun yed' eb' a soldado ol ach vac'och d'a yol sc'ab' chamel yed' eb' yic juntzañxo nación ajun ed'oc, ol ex cham d'a lum tzalquixtac d'a yol yic Israel. Axo noc' ostoc yed' noc' chium noc' ol ex vac' chianb'at ta'. ⁵ Ol ex can teljab' d'a sat lum luum chi'. A in Jehová Yajal in svac' in ti' svutan icha chi'. ⁶ Ol vac'cot c'ac' d'a yib'añ nación scuchan Magog yed' d'a yib'añ masanil eb' anima junc'olal cajan d'a stitac a' mar. Icha chi' ol aj yojtacanel eb' to a in ton Jehová in svutej icha chi'. ⁷ Icha chi' ol vutej in ch'oxan snivanil velc'och d'a in choñab' Israel, yic mañxa b'aq'uiñ ol in sb'uch eb'. Icha chi' ol aj yojtacanel juntzañxo nación to a in ton Jehová in, sDiosal in Israel. ⁸ A jun c'ual chi', vanxo sjavi, a in val Jehová in svala' to yovalil ol ujoc, xchi Jehová, xa chi.

⁹ Axo masanil eb' anima cajan d'a junjun choñab' d'a smacb'en Israel, ol elta eb' smol

masanil yamc'ab' yic oval ol can chi', aton jul-lab', maclab' jul-lab', cotac lanza, nivac lanza yed' juntzañxo yamc'ab'. Uque' ab'il ol yac' eb' sc'atzitzan masanil juntzañ chi'. ¹⁰ A in Jehová Yajal in svala', mañxo yovaliloc ol b'at eb' israel chi' saycot sc'atzitz d'a najat, mañxo ol b'at eb' yic' sc'atzitz d'a caltac te', yujto masanil juntzañ yamc'ab' yic oval chi', a ol sc'an eb' sc'atzitzoc. Icha chi' ol aj yic'anxicanec' eb' tastac ul yic'nacb'at eb' ajc'ol chi' d'a eb'.

A tas ol aj smucchaj viñaj Gog

¹¹ A d'a jun c'u chi' a in ol vac' jun yed'tal b'aj ol mucchaj viñaj Gog yed' eb' soldado viñ d'a yol smacb'en Israel chi', aton jun pañan b'aj tz'ec' eb' anima scot d'a stojolal a' mar Muerto. Mañxo ol yal-laj sb'ey anima d'a jun b'e chi' yuj eb' much'il chi' ta'. Ol say sb'i jun lugar chi' eb': Lum pañan b'aj much'il viñaj Gog yed' eb' soldado, xcham eb'. ¹² Uque' ujal ol yac' eb' israel mucoj chamnac chi', icha chi' b'ian, vach' ol ajxican sluum eb' chi' d'a yol in sat. ¹³ Masanil eb' israel ol colvaj eb' smucan eb' anima ol cham chi'. A in Jehová Yajal in svala', ayic ol in ch'oxan in poder, ol te b'inajcan choñab' Israel. ¹⁴ Ayic ol ec' uque' ujal chi', ay jun ñilañ eb' viñ vinac ol tupchajoc. Ol laj ec' eb' yila' b'ajtac aycan jab'jab'oc snivanil eb' chamnac d'a yol smacb'en eb' chi' smasanil, yic smucan masanil nivanil eb' pucancanb'ati. Icha chi' b'ian, vach' ol ajxican slum eb' chi' d'a yol in sat. ¹⁵ Ayic ol ilchaj sb'aquil chamnac yuj eb' tzec' sayan chi', ol yac'canq'ue junoc yechel eb', axo yic sjavi eb' smucan chamnac chi', a eb' ol

ic'anb'at b'aj smucchaji, aton lum scuch spañanil b'aj much'il viñaj Gog yed' eb' soldado. ¹⁶ Icha chi' b'ian, vach' ol ajxican slum eb' chi' d'a yol in sat, xchi Jehová. (Añejtona' d'a slac'anil lum chi', ay pax jun choñab' ol scuch Lum b'aj smucji eb' soldado.)

¹⁷ Ix yalanxi Jehová Yajal d'ayin icha tic: Ach anima, al d'a masanil noc' ostoc yed' d'a masanil noc' chium noc': Cotocab' noc' d'a juntzañxo nación, smolb'ejocab' sb'a noc' d'a tzalquixtac d'a yol yic Israel, ichato ol in b'o junoc nivan vael d'a noc'. Ol schi chib'ej noc', ol yuc'anpax chic' noc'. ¹⁸ A schib'ejal eb' soldado ol schi noc'. Ol yuc'an schiq'uil eb' yajal d'a yolyib'añq'uinal tic noc'. Ol chijoc eb' icha tz'aj noc' ch'ac calnel, noc' yunetac calnel, noc' chiva yed' noc' b'aq'uech vacax scot d'a Basán. ¹⁹ A jun vael ol in b'o chi', ol schi xepu' noc' masanto ol penaayax noc' yuuj. Ol yuc' val chic' noc' masanto ol q'ue d'a sjolom noc' icha eb' uc'um añ. ²⁰ A in Jehová in svala' to a jun nivan vael ol in b'o chi', aton schib'ejal noc' chej yed' yic eb' soldado ayq'ue d'a yib'añ noc' yed' yic eb' soldado tec'an d'a oval yed' yic masanil macañil eb' soldado, masanto ol b'ud'joc sc'ol noc' yuuj.

Ol smolb'ejxi sb'a eb' israel

²¹ Icha tic ol aj in ch'oxan in poder d'a yichañ juntzañxo ch'oc nacional. Masanil nación ol ojtacaneloc tas tz'aj in ch'olb'itani yed' vac'anoch yaelal d'a yib'añ eb'. ²² A d'a jun c'ual chi' yed' ol b'eyñejb'atoc, a eb' israel ol yojtaquejel eb' to a in ton Jehová in sDiosal in eb'. ²³ Masanil juntzañxo nación ol ojtacaneloc to a eb' israel yuj spital eb'

ix ic'jib'at eb' d'a juntzañxo ch'oc nacional. Yujto te pit yutejnac sb'a eb' d'ayin, yuj chi' majxo in cot q'uelan d'a eb'. Ix vactancan eb' d'a yol sc'ab' eb' ajc'ool, icha chi' ix aj yac'ji ganar eb', ix miljicham eb' d'a oval. ²⁴ Ix vutej eb' icha d'a smojal yuj chucal sc'ulej yed' spitalil, yuj chi' majxo in b'at q'uelan d'a eb'.

²⁵ Yuj chi' a in Dios Yajal in svala': A ticnaic ol oc' val in c'ol d'a choñab' Israel chi', aton eb' yirñtilalcan Jacob. Ol vic'anxichaañ eb', yic tzin b'inaj d'a vach'il, yic tz'ic'jichaañ in b'i to malaj junocxo mach syal slajb'an sb'a ved'oc. ²⁶ Ayic ol cajnajxoc eb' d'a schoñab', mañxalaj tas ol sna eb', mañxalaj mach ol xib'tan eb'. Icha chi' ol sat sq'uixvelal eb' d'a sc'ool yuj spitalil yed' chucal sc'ulej eb' d'ayin. ²⁷ Ayic ol vic'anelta eb' d'a yoltac schoñab' eb' yajc'ool, ol in molb'anxi eb', icha val chi' ol aj snachajel yuj juntzañ nación to ch'oc vel d'a yichañ comon sdiosal eb'. ²⁸ A in ix in chec ic'jocb'at eb' d'a juntzañxo ch'oc nacional, añeja' in ol in molb'ejxicot eb' d'a schoñab'. Mañxa junoc eb' ol can ta'. Icha chi' ol aj yojtacanel eb' to a in ton Jehová sDiosal in eb'. ²⁹ A in Jehová in svala' to mañxo ol vactejcan eb' junelxo, yujto ol vac'cot Vespíritu d'a yib'añ choñab' Israel chi', xchi Jehová.

40

A yab'ixal stemplo Dios

¹ Ayic 25 ab'ilxo quic'jicot d'a Babilonia tic, ayic slajuñil c'ual yoch b'ab'el uj, ayic 14 ab'ilxo yac'ji ganar Jerusalén, ata' ix yaq'uem spoder Jehová d'a

vib'añ. Ix vilani, ichato ix in ic'jib'at d'a smacb'en Israel.

² A d'a smacb'en Israel chi', a d'a sjolom jun lum vitz te chaañ, ata' ix in yic'q'ue Jehová ix vila'. Ata' ix vilb'at jun pat d'a stojolal sur, lajan yilji icha junoc nivan choñab'. ³ Ix in yic'anb'at Jehová d'a jun choñab' chi'. Ata' ix vil jun viñ vinac lajan yilji icha q'uen bronco. Liñanec' viñ d'a sti' jun puerta, yed'nac jun ch'añ ch'añ nab'a lino viñ yed' jun te' aj syac'lab'ej yechtani. ⁴ Ix yalan jun viñ vinac chi' d'ayin icha tic: Ach anima, scham val ab'ani yed' ilan tas ol in ch'ox d'ayach, yujto a Dios ix ach ic'ancot d'a tic yic vach' tzojtaquejeli. Ol lajvoc chi' ol alan masanil tas tzil tic d'a eb' etchoñab' Israel, xchi viñ d'ayin.

A spuertail templo d'a stojolal b'aj sjavi c'u

⁵ A d'a spatictac templo chi' ay jun muro oy-anochi. A jun te' aj yed'nac jun viñ vinac chi', oxe' metro steel te'. Ix yechtan jun muro chi' viñ. A jun chi' oxe' metro spimal, oxe' pax metro schaañil yajq'uei. ⁶ Ix lajvi chi', ix b'at viñ d'a jun puerta d'a stojolal b'aj sjavi c'u, ix q'ue viñ b'aj b'achquiltac sq'uei, ix yechtan jolom puerta viñ. A jun chi' oxe' metro yajoch d'a yoloch puerta chi'. ⁷ A d'a yoloch spuertail chi', ata' ay jun calle tz'ochi, axo d'a stitac jun calle chi', ay juntzañ cuarto b'aj ay eb' stañvan puerta chi'. A junjun cuarto chi', oxe' metro sat, oxe' metro pax schaañil. Axo spimal yajcan d'a scal junjun cuarto chi', nañal yoxil metro spimal. Axo d'a scal b'aj slajviohc'och juntzañ cuarto chi' yed' jun scorredoral, oxe' metro, a jun yune' amac' chi' q'uelanb'at d'a templo. ⁸⁻⁹ Ix yechtan jun yune'

amac' chi' viñ, b'aj tzoñ och d'a yol templo, chañe' metro sat. Ay chab' nivac oy, jun metro spimal. ¹⁰ A d'a stitac jun calle b'aj tzoñ och d'a stojolal b'aj sjavi c'u, ay oxo' cuarto lajanñej yool, lajanñej spimal ayoch d'a snañal junjun.

¹¹ Ix lajvi chi', ix yechtan jun scalleal juntzañ cuarto chi' viñ, a sat calle chi' yic tz'och d'a sattac juntzañ cuarto chi' oye' metro sat, axo sat calle chi' d'a sattac juntzañ spimal aycan d'a snañal juntzañ cuarto chi', nañal yuquil metro sat. ¹² A d'a sti' juntzañ cuarto d'a scalleal chi', ay junjun yunetac muro ayochi, nañal metro spimal, axo schaañil yajq'uei, nañal metro paxi. Junjun juntzañ cuarto chi', ay oxo' metro sat yed' oxo' metro schaañil. ¹³ Ix lajvi chi', ix yechtan masanil sat schon juntzañ cuarto chi' viñ, scotñej d'a jun cuarto d'a jun c'axep masanto d'a junxo cuarto q'uelc'umb'a yaj yed'oc, ay 12 metro yed' nañalxo d'a masanil. ¹⁴ Ix lajvi chi' ix yechtan jun scorredoral q'uelanb'at d'a templo chi' viñ, 10 metro yajec' c'atan. ¹⁵ A jantac yajoch jun calle chi', schael yich d'a puerta masanto b'aj slajviochc'ochi, 25 metro steel. ¹⁶ Masanil juntzañ cuarto chi' ay sventenail d'a spatictac, q'uelanb'at d'a jun nivan amac'. Ay pax sventenail d'a snañal juntzañ cuarto chi'. Axo d'a sattac spac'ul calle chi', ayoch yechel te' palma d'ay.

A b'ab'el yamaq'uil templo nivan

¹⁷ Ix lajvi chi', ix in yic'anb'at viñ vil jun b'ab'el nivan amac' d'a yolochi. A d'a oxo' pac'añ d'a stitac jun nivan amac' chi' ay 30 cuarto, a d'a stitac yed' d'a spatictac juntzañ cuarto chi', a q'uen

q'ueen latz'b'ilemi. ¹⁸ A q'uen q'ueen latz'b'ilem chi', tz'ec' q'ueen d'a sattac 30 cuarto chi', sc'och q'uen d'a spatictac juntzañ cuarto b'aj ay puerta, ayñejoch d'a spatictac jun nivan amac' chi'. A jun nivan amac' chi', ayem d'a spatictac junxo schab'il amac'. ¹⁹ Ix yechtej scal jun b'ab'el puerta viñ, masanto d'a junxo spuertail schab'il amac', ay 50 metro sat, icha pax chi' d'a stojolal norte yed' d'a stojolal b'aj sjavi c'u.

A puerta d'a norte

²⁰ Ix yechtan pax sc'atul yed' sat jun puerta viñ yic jun b'ab'el amac' d'a stojolal norte. ²¹ Ay oxec' cuarto d'a junjun pac'añ scalleal jun puerta chi'. Macb'il snañal, ay jun yune' yamaq'uil, lajanñej yechel yed' spuertail d'a stojolal b'aj sjavi c'u, syalelc'ochi 25 metro sc'atul, 12 metro yed' nañalxo sat. ²² A jun scorredoral chi' yed' sventenail yed' yechel te' palma, lajanñej yed' juntzañ ay d'a stojolal b'aj sjavi c'u. Uque' sb'achquiltaquil sq'uec'och b'aj ay puerta chi', axo scalleal chi' scan d'a yool. ²³ A d'a stojolal jun b'ab'el puerta chi', ata' ay pax spuertail jun schab'il amac', lajanñej icha jun ay d'a stojolal b'aj sjavi c'u. Ix yechtan pax snañal chab' puerta chi' viñ, 50 metro scal.

Junxo puerta d'a stojolal sur

²⁴ Ix lajvi chi', ix in yic'anxib'at viñ d'a jun puerta d'a stojolal sur. Ix yechtan juntzañ cuarto viñ, juntzañ spimal snañal juntzañ cuarto chi' yed' jun scorredoral, lajanñej yechel yed' juntzañxo. ²⁵ A jun puerta chi' yed' scalleal, ay sventenail icha juntzañxo. A yechel d'a smasanil, ay 25 metro yajochi, 12 metro yed' nañalxo slevanil. ²⁶ Uque'

b'achquiltac sq'uec'och d'a jun puerta chi', ay pax jun scorredoral d'a yool. Aypaxoch yechel te' palma d'a sattac d'a junjun pac'añ. ²⁷ A jun schab'il amac', ay pax jun spuertail d'a stojolal sur. Ix yechtan scal chab' puerta d'a stojolal sur chi' viñ, 50 metro scal.

Jun schab'il amac'yed' spuertail d'a sur

²⁸ Ix lajvi chi', ix in yic'anb'at viñ d'a spuertail jun schab'il amac' d'a stojolal sur. Ix yechtan jun puerta chi' viñ, lajanñej yechel yed' juntzañxo puerta. ²⁹⁻³⁰ A scuartoal yed' scorredoral yed' sattac, lajanñej yechel yed' juntzañxo puerta. A jun puerta chi' yed' scorredoral, ay sventenail d'a spatictac. Ay 25 metro yajoch scalleal, 12 metro yed' nañalxo slevanil. ³¹ A jun corredor chi', q'uelc'umb'a yaj yed' jun b'ab'el amac', añaña ayoch yechel te' palma d'a sattac scalleal chi'. A d'a jun puerta chi' ay vajxaque' b'achquiltac sq'uec'och d'ay.

Spuertail schab'il amac'R'd'a stojolal b'aj sjavi c'u

³² Ix lajvi chi', ix in yic'anxib'at viñ d'a schab'il amac', d'a jun puerta d'a stojolal b'aj sjavi c'u, ix yechtan jun puerta chi' viñ, lajanñej yechel icha juntzañxo. ³³ Ay spuertail, scorredoral yed' sventenail d'a spatictac. 25 metro yajoch scalleal, 12 metro yed' nañalxo slevanil. ³⁴ A jun corredor q'uelc'umb'a yed' jun b'ab'el amac', ayoch yechel te' palma d'a sattac junjun pac'añ scalleal. A d'a jun puerta chi' ay vajxaque' b'achquiltac sq'uec'och d'ay.

Spuertail schab'il amac' d'a stojolal norte

³⁵ Ix lajvi chi' ix in yic'anb'at viñ d'a jun puerta d'a stojolal norte. Ix yechtan jun puerta chi' viñ, a jun chi' lajanñej yed' juntzañxo. ³⁶ Ay pax scuartoal yed' spimal snañal juntzañ cuarto chi', scorredoral yed' sventenail d'a spatictac. 25 metro yajoch scalleal, 12 metro yed' nañalxo slevanil. ³⁷ A scorredoral q'uelc'umb'a yaj yed' jun b'ab'el amac'. Ayoch yechel te' palma d'a sattac d'a jun-jun spac'ul. A d'a jun puerta chi' ay vajxaque' b'achquiltac sq'uec'och d'ay.

Juntzañ cuarto junñej yaj yed' puerta

³⁸ Ay jun cuarto junñej yaj yed' jun corredor chi' d'a junjun puerta. Ata' sb'icchaj noc' noc' tz'ac'ji silab'il. ³⁹ A d'a corredor d'a sti' puerta chi', ay chañe' mexa q'ueen latz'b'ilq'uei, chab'chab' d'a junjun pac'añ. A d'a yib'añ juntzañ mexa chi', ata' smiljicham noc' noc' sñusjitz'a masanil silab'il, noc' silab' yic tz'ac'ji tup mul yed' noc' silab' tz'ac'ji stojoloc mul. ⁴⁰ A d'a spatiquel corredor d'a puerta d'a stojolal norte chi', ay chab' q'uen q'ueen icha mexa d'a junjun pac'añ, ⁴¹ syalelc'ochi, ay chañe' juntzañ q'ueen chi' d'a yool yed' chañe' d'a spatiquel jun corredor chi'. Ay vajxaque' mexa chi' d'a smasanil, aton d'a yib'añ juntzañ chi' smiljicham noc' silab'. ⁴² A chañe' mexa b'aj smiljicham noc' noc' sñusjitz'a masanil silab'il, a q'uen q'ueen tzeyb'il ayoch d'ay. 75 centímetro sat schañil pac'añ, 50 centímetro schañil steel junjun. A d'a yib'añ juntzañ chi', ata' tz'ac'jiq'ue yamc'ab' sc'anchaji ayic smiljicham noc' silab' chi'. ⁴³ A d'a yol jun corredor chi', ay juntzañ q'uen gancho locjab'q'ue d'a junjun pac'añ, 25 centímetro steel

junjun q'ueen. Masanil noc' chib'ej tz'ac'ji silab'il, tz'ac'jiq'ue noc' d'a yib'añ juntzañ q'ueen mexa chi'.

⁴⁴ Ix lajvi chi', ix in yic'anoch viñ d'a schab'il amac'. Ata' ay chab' cuarto q'uelanelta d'a stojolal b'ab'el amac'. Ay jun d'a slac'anil puerta d'a norte, q'uelanb'at d'a stojolal sur. Axo pax junxo, a d'a slac'anil puerta d'a stojolal sur ay, q'uelanb'at d'a stojolal norte.

⁴⁵ Ix yalan viñ d'ayin icha tic: A jun cuarto q'uelanb'at d'a stojolal sur chi', a eb' viñ sacerdote smunlaj d'a templo ay yico'. ⁴⁶ Axo jun cuarto q'uelanb'at d'a stojolal norte, yic eb' viñ sacerdote smunlaj d'a altar b'aj sñusji noc' silab'. Masanil eb' viñ sacerdote yiñtilal viñaj Sadoc, añej eb' viñ d'a scal eb' yiñtilal viñaj Leví syal yac'an servil d'a yichañ Jehová, xchi jun viñ chi' d'ayin.

A schab'il amac'yed' templo

⁴⁷ Ix lajvi chi', ix yechtan jun schab'il amac' viñ. Lajanñej yechel schañil pac'añ, 50 metro yaji. Axo altar b'aj sñusji silab', a d'a yichañ templo ayeq'ui.

⁴⁸ Ix in yic'b'at jun viñ vinac chi' d'a scorredoral templo, ix yechtan spatictac jun corredor chi' viñ, nañal yoxil metro spimal. Axo spuertail, uque' metro sat. A sattac ay d'a sti' puerta chi', nañal schab'il metro ayelta d'a junjun pac'añ. ⁴⁹ A jun corredor chi', lajuñe' metro slevanil, vaque' metro yool. B'achquiltac sq'uei. Ay chab' q'uen nivac oy d'a sti' spuertail, junjun d'a junjun pac'añ.

41

¹ Ix lajvi chi', ix in yic'anoch jun viñ vinac chi' d'a yol jun b'ab'el cuarto yic templo, ix yechtan

stítac spuertail chi' viñ, oxe' metro spimal junjun.
² Axo spuertail, oye' metro sat. Axo sattac ay d'a sti' puerta chi', nañal yoxil metro ayelta d'a junjun pac'añ. Ix lajvi chi' ix yechtan pax jun b'ab'el cuarto chi' viñ, 20 metro steel, 10 metro slevanil.
³ Ix lajvi chi', ix b'at yechtan junxo cuarto viñ d'a yichochi. Ix yechtan sattac sti' spuertail viñ, jun metro spimal. Axo puerta chi', oxe' metro sat, axo sattac d'a junjun pac'añ sti' puerta chi', nañal schañil metro ayelta. ⁴ Ix lajvi chi', ix yechtan jun cuarto chi' viñ, 10 metro sat schañil pac'añ. Ix yalan viñ d'ayin icha tic: A jun cuarto tic, Yicñej Dios Yaji, xchi viñ.

Juntzañ cuarto b'ob'il d'a spatictac templo

⁵ Ix lajvi chi', ix yechtan spimal spatictac jun templo chi' viñ, oxe' metro spimal. A d'a spatictac templo chi', ay juntzañ cuarto, chab' metro yaj yich junjun, junñej yaj yed' templo chi'. ⁶ A juntzañ cuarto chi', ayq'ue jun d'a yib'añ junxo, oxe' piso yaji, axo d'a junjun piso, ay 30 cuarto. Axo d'a sattac templo chi' lotzanoi junjun piso. A d'a yib'añ juntzañ chi', ata' tz'och spatzab'il junjun cuarto, yuj chi' max ochlaj d'a yool. ⁷ A juntzañ cuarto ay d'a schab'il piso ayoch d'a spatictac templo chi', levan yol d'a yichañ juntzañ ay d'a b'ab'el piso. Axo juntzañxo d'a yoxil piso, nivan yol d'a yichañ juntzañ d'a schab'il piso chi'. Ay jun c'ooch b'e sq'ue d'a b'ab'el piso, sq'ue d'a schab'il, masanto sq'uec'och d'a yoxil piso. ⁸⁻¹¹ Ix vilani to a templo b'ob'ilq'ue d'a yib'añ jun yich, oxe' metro schañañil yajq'ue jun yich chi'. Añeja' jun chi' ayoch yichoc juntzañ cuarto ay d'a spatictac templo chi'.

Axo jun yich chi' nañal yoxil metro b'echanel d'a spatiquel juntzañ cuarto chi'. Ay junxo amac' ayoch d'a spatictac yich templo chi' yed' d'a scal juntzañ scuarto eb' sacerdote, 10 metro sat. Ay spuertail juntzañ cuarto d'a spatictac templo chi', tz'elul d'a amac' ay d'a spatictac chi'. Ay jun puerta d'a stojolal norte, ay pax junxo d'a stojolal sur.

Jun cuarto d'a stojolal b'aj tz'em c'u

¹² A d'a stojolal b'aj tz'em c'u d'a stojolal jun amac' d'a spatictac templo chi', ay jun nivan cuarto 35 metro sat, 45 metro sc'atul yool. A yichtac, nañal yoxil metro spimal.

A yechel templo d'a smasanil

¹³ Ix lajvi chi', ix yechtan sc'atul templo chi' viñ. A sc'atul chi' 50 metro. Axo jun amac' d'a spatic templo chi' masanto d'a jun cuarto d'a stojolal b'aj tz'em c'u yed' pax spimal yichtac, 50 metro d'a smasanil. ¹⁴ A d'a sat jun templo chi' yed' yamaq'uuil sti' ay d'a stojolal b'aj sjavi c'u, 50 metro pax jun chi' smasanil. ¹⁵ Ix lajvi chi', ix yechtan sc'atul jun nivan cuarto viñ, jun ay d'a spatic templo q'uelancot d'a amac' yed' yichtac, 50 metro smasanil.

A tas yaj templo

A chab' cuarto d'a yol templo yed' scorredoral q'uelanb'at d'a amac', ¹⁶ ayoch te' chemte' d'a spatictac. Ay sventenail yoxil, cotac sventenail chi'. Sb'atñej te' chemte' d'a ti' puerta masanto d'a yool, ayñejoch te' d'a sat yichtac smasanil. Sb'atñej te' d'a spisoal, sq'uec'och te' d'a sventenail chi'. A juntzañ sventenail chi' ay smacul d'a

spatiqueli, xayayi yajochi. ¹⁷ Aypaxoch te' chemte' d'a yichtac d'a yol b'ab'el cuarto d'a yib'añ puerta tz'och d'a yol schab'il cuarto. ¹⁸ Majnaquel sattac te' chemte' chi' yuj yechel eb' querubín yed' pax yechel te' palma. Jun yechel te' palma chi', jun yechel querubín chi', ichañej chi' yajoch smasanil. Chab'chab' sat junjun querubín chi'. ¹⁹ A jun sat, lajan yilji icha sat anima, q'uelanoch d'a yechel te' palma chi'. Axo junxo, lajan icha yilji sat noc' choj, q'uelanpaxoch d'a junxo yechel te' palma chi'. Ichañej chi' yajoch d'a yol templo chi'. ²⁰ Sb'atřej juntzañ yechel d'a piso masanto d'a jolom puerta. ²¹ A yoyal spuertail jun b'ab'el cuarto chi', lajan yaj te' schab'il, chañ tzalañ yaj te'.

A jun altar

A d'a yichañ jun cuarto yicřej Jehová yaji, ay jun tas lajan val yilji ²² icha junoc altar nab'a te', jun metro scharñil pac'añ, nañal schab'il metro yajq'ue scharñil. A schiquintac, pax yich yed' spatictac, nab'a te'. Ix yalan jun viñ chi' d'ayin: Aton jun mexa tic ayoch d'a yichañ Jehová, xchi viñ.

A juntzañ puerta

²³ A spuertail b'ab'el cuarto yed' spuertail jun cuarto yicřej Dios yaji, chab' jeñan yaji. ²⁴ Axo junjun jeñan chi', chab'chab' macañ yaji, ayoch svísagreal d'a snañal. ²⁵ A d'a sattac spuertail jun b'ab'el cuarto chi', ayoch yechel querubín yed' yechel te' palma. Lajan yilji yed' juntzañ ayoch d'a sattac yichtac chi'. A d'a yichañelta spuertail scorredoral ayq'ue spatil nab'a te'. ²⁶ A d'a junjun pac'añ scorredoral chi', ay sventenail cotac sat. Aypaxoch yechel te' palma d'a sattac yichtac chi'.

A sventenail juntzañ cotac cuarto oyanoch d'a spatic templo chi', ayoch smacul d'a spatic, xayayi yajochi.

42

A juntzañ pat d'a patictac templo

¹ Ix lajvi chi', ix in yic'anelta viñ d'a amac' d'a spatictac templo d'a stojolal norte. Ix in yic'anoch viñ d'a yol chab' pat d'a spatiquel amac' chi' yed' d'a stojolal norte d'a jun nivan cuarto d'a spatic templo chi'. ² A chab' pat d'a stojolal norte chi', 50 metro sc'atul, 25 metro sat. ³ A jun pat scan d'a sti' jun amac' ay d'a spatictac templo chi', 10 metro sat. Axo junxo pat, a d'a stojolal b'aj latz'b'ilem q'uen q'ueen d'a b'ab'el amac' scani. Oxe' piso yaj junjun pat chi'. Junjun piso sq'uei, yuneñej yool d'a yichañ jun ay d'a yalañ. ⁴ A d'a scal juntzañ pat chi', ay jun calle, oye' metro sat, 50 metro steel, tz'ochñejc'och d'a yolochi. A spuertail juntzañ cuarto chi', a d'a stojolal norte ayochi. ⁵ A juntzañ cuarto d'a yoxil piso, yuneñej d'a yichañ juntzañxo d'a schab'il piso ay d'a yalañ, yujto ay scorredoral, yuj chi' yunexoñej yool. ⁶ Oxe' piso yaj juntzañ pat chi', palta malaj yoyal icha yoyal juntzañ cuarto ay d'a spatictac jun b'ab'el amac', yuj chi' a jun piso d'a yib'añ, yuneñej yol d'a yichañ jun ay d'a snañal, axo jun snañal chi' yuneñej d'a yichañ jun ay d'a yalañ.

⁷ A jun pat ayoch d'a sti' jun b'ab'el amac' chi', tz'ec' d'a yichañ junxo pat, 25 metro sc'atul, junñej sb'at c'atan yed' smuroal stitac b'ab'el amac'.

⁸ Yujto a jun pat ay d'a stz'ey b'ab'el amac' chi', 25

metroñej sc'atul, axo pax junxo pat ay d'a spatric templo chi', 50 metro sc'atul. ⁹ A juntzañ cuarto d'a b'ab'el piso, ay spuertail yic tzoñ el d'a b'ab'el amac', d'a jun pac'añ ay d'a stojolal b'aj sjavi c'u, ¹⁰ b'aj tz'elul jun muro d'a sti' amac' chi'.

Axo d'a stojolal sur, d'a sti' jun amac' d'a spat-ictac templo yed' jun nivan cuarto, ata' ay pax chab'xo pat. ¹¹ Lajanñej yaj yechel yed' sb'onab'il, icha chab' pat d'a stojolal norte. Lajanñej yaj b'aj tzoñ ochi yed' b'aj tzoñ eli yed' jun scalleal d'a scal chab' pat chi'. ¹² A tzoñ och d'a juntzañ cuarto d'a stojolal sur, ay jun puerta b'aj schael yich jun scalleal chi' b'aj tz'elul jun smuroal yich, aton jun muro chi' smacan d'a stojolal b'aj sjavi c'u.

¹³ Ix yalan jun viñ chi' d'ayin icha tic: A jun pat d'a stojolal norte yed' jun ay d'a stojolal sur, aton juntzañ ay d'a stítac amac' d'a spatictac templo, añej eb' viñ sacerdote ay yico'. Ata' schi noc' silab' eb' viñ to añej Jehová ay yico', yujto a eb' viñ tz'ac'an servil Jehová. Ata' syac'paxoch eb' viñ juntzañ tas to yic Jehová yaji, aton ixim trigo tz'ac'ji ofrendail, ixim tz'ac'ji yed' noc' silab' tz'ac'ji yuj yac'ji tup mul yed' noc' silab' tz'ac'ji yuj stojoloc mul. A juntzañ cuarto b'aj tz'ac'ji juntzañ ofrenda chi' yic Jehová yaji. ¹⁴ Tato tz'och eb' viñ sacerdote d'a yol templo chi', max yal-laj yel eb' viñ d'a jun b'ab'el amac' ayic manto sq'uexel spichul eb' viñ syac'ochi ayic tz'och eb' viñ munlajel d'a yol templo chi'. Yujto a spichul eb' viñ chi', nivan yelc'ochi, yuj chi' max yal-laj yel eb' viñ d'a scal eb' anima yed'oc. Yoalil ch'oc spichul eb' viñ syac'ochi ayic tz'el eb' viñ, xchi viñ d'ayin.

A yechel spatictac templo

¹⁵ Ayic ix lajvi yechtan yol templo chi' viñ, ix in yic'anelta viñ d'a jun puerta ay d'a stojolal b'aj sjavi c'u. Ix lajvi chí' ix och ijan viñ yechtan lum spatictaquel templo chi'. ¹⁶ A jun te' aj yed'nac viñ, a te' ix yac'lab'ej viñ yechtani. A jun pac'añ d'a stojolal b'aj sjavi c'u, 250 metro yoc. ¹⁷ Ix yechtan pax junxo pac'añ viñ d'a stojolal norte. A jun chí' aña'ja' 250 metro yoc. ¹⁸ Axo pax jun pac'año d'a stojolal sur, aña'ja' 250 metro yoc. ¹⁹ Axo jun slajvub' d'a stojolal b'aj tz'em c'u, aña'ja' 250 metro yoc. ²⁰ Ix yechteñej viñ scha'nil pac'añ. A smuroal ayoch d'a spatictac slumal templo chi', 250 metro junjun pac'añ. A jun muro chi' smacancan jun lugar yic Dios yaj chi', axo spatiquel muro chi', comon yaji.

43

Ochnac stziquiquial Jehová d'a templo

¹ Ix lajvi chí' ix in yic'anxib'at viñ d'a jun puerta d'a stojolal b'aj tz'em c'u. ² Ix vilan stziquiquial Jehová co Diosal a oñ israel oñ tic, d'a stojolal b'aj tz'em c'u chí'. Te chaañ sc'añi, icha sc'añ yem a' nivac pajav. Copopi ix aj yilji sat luum yuuj. ³ A tas ix vil chí', lajan val icha jun ix vila' ayic ix javi Jehová ul yac'an satel Jerusalén, lajan pax icha jun ix vil d'a sti' a' nivan Quebar. Ix in em lachnaj d'a sat lum yuuj. ⁴ A stziquiquial Jehová chí', ix och d'a yol templo d'a jun puerta d'a stojolal b'aj sjavi c'u.

⁵ Yuj chí' ix vab'i to a Yespíritu Dios ix in ic'anq'ue vaan, ix in yic'anoch d'a jun schab'il amac', ix vilani, b'ud'jinaquel yol templo chí' yuj stziquiquial

Jehová chi'. ⁶ Ix lajvi chi', ix vab'ani, ato d'a yol templo chi' ay jun mach ix lolonelta d'ayin. Axo jun viñ vinac chi' liñanoch viñ d'a in tz'ey. ⁷ Ix yalan icha tic: Ach anima, aton jun lugar tic b'aj ay in despacho, b'aj ol vac' reyal. A tic ol in cajnaj d'a junelñej d'a e cal a ex israel ex tic. A ex tic yed' eb' e reyal, mañxo ol in e patiquejel-laj yuj eyoch ejmelal d'a comon dios yed' e mucan eb' e reyal d'a slac'anil in templo tic, icha e c'ulejnac d'a pecataxo. ⁸ A pecatax chi' sb'onacq'ue spalacio eb' d'a stz'ey in templo. Junñej muro aycañ d'a scal spuertail in templo yed' spuertail spalacio eb' chi'. Ix in alji chucal yuj schucal sb'eyb'al eb' yajb'entac d'a yol in sat. Yuj chi' ix cot voval d'a eb', ix in satanel eb'. ⁹ Axo ticnaic yactejob' eb' yoch ejmelal d'a scomon diosal, syactanpax eb' smucan eb' sreyal d'a in tz'ey, yic ol in cajnaj d'a scal eb' d'a junelñej. ¹⁰ A ticnaic ach anima, al d'a eb' etisraelal chajtil yaj templo ix ila', yic vach' scham yilan eb', yic sq'uixvi eb' yuj schucal. ¹¹ Tato ol q'uixvoc eb' yuj tas sc'ulej chi', tzalan d'a eb' chajtil yaj in templo yed' tastac ay d'a yool, chajtil yaj spuertail. Syalelc'ochi, chajtil yaj templo chi' smasanil, tas yaj pax juntzañ schecnab'ilal yovalil sc'anab'ajaji. Tz'ib'ej yechel masanil juntzañ chi', yic vach' ol nachajel yuj eb' sic'lab'il yic ol sb'o eb' icha yaj chi'. Tza tz'ib'anpax masanil juntzañ checnab'il yic sc'anab'ajej eb'. ¹² Aton val juntzañ tic checnab'il yuj in templo: Masanil lum tzalan d'a spatictac templo chi', junelñej to vic yaj luum, xchi Jehová d'ayin.

Jun altar

¹³ A juntzañ echlab' ix c'anchaj d'a templo, a' ix c'anchaj pax d'a yechel jun altar d'a yamaq'uil templo chi'. Aton yechel jun altar chi': A cimien-toal yich, nañal metro ayem d'a yol lum, nañal pax metro yajel d'a spatic yichañ. Axo d'a sti' jun ayel chi' ay jab'xo tzalanq'ue d'a stitac, 25 centímetro yajq'uei. ¹⁴ A jantac yajq'ue jun b'ab'el b'achañ scot d'a yich, jun metro yajq'uei, nañal metro yajel d'a spatic b'aj sb'at junxo b'achañ. Axo jun schab'il b'achañ chi', chab' metro yajq'uei, nañal metro yajel d'a spatic b'aj sb'at junxo b'achañ. Axo jun yoxil b'achañ chi' añaña' chab' metro yajq'uei, ¹⁵ aton ta' sñusjitz'a silab'. A jun chi', chab' metro yajq'ue schañañil. Ay schiquintac d'a junjun yesquinail, chañ yajq'ue d'a yib'añ b'aj stz'a silab' chi'. ¹⁶ A jun chi' vague' metro junjun pac'añ. ¹⁷ Axo schab'il b'achañ, uque' metro junjun pac'añ. Axo d'a stitac, ay jab'xo tzalanq'uei, 25 centímetro yajq'uei. Axo sc'oochal sq'uec'och d'a altar chi', a d'a stojolal b'aj sjavi c'u scani.

¹⁸ Ix lajvi chi', ix yalan jun viñ vinac chi' d'ayin: Ach anima, a Jehová Yajal tz'alan icha tic: Ayic b'ob'ilxo jun altar chi', yovalil sc'anab'ajaj juntzañ checnab'il tic: Sñusjitz'a junoc noc' noc' silab'il d'a yib'añ, stzicchajoch schiq'uil noc' d'ay. ¹⁹ A in Jehová in svala' to a d'a eb' sacerdote levita yirñtilal Sadoc, aton eb' tz'och d'a vichañ in yac'an servil, syac'an junoc noc' quelem vacax eb' silab'il yuj yac'ji tup mul. ²⁰ Slajvi chi', syic'anq'ue jab'oc schiq'uil noc' eb', stzicanoch eb' d'a schiquintac altar chi' schañañil yed' d'a schiquintac yic schab'il b'achañ yich yed' d'a spatictac yich altar chi' smasanil. Icha chi' tz'aj sacb'ican

jun altar chi' yic tz'ochcan vicoc. ²¹ Slajvi chi' syic'anel noc' vacax chi' eb', noc' tz'ac'ji silab'il chi', sñusantz'a noc' eb' d'a spatiquel templo d'a jun lugar chequel yaji. ²² Axo d'a junxo c'u, sñusantz'a junoc noc' chiva eb', junoc noc' malaj jab'oc spaltail yuj yac'ji tup mul. Icha chi' tz'aj sacb'itan jun altar chi' eb' sacerdote chi', icha syutej eb' yed' noc' vacax. ²³ Ayic slajvi juntzañ chi', syic'ancot junoc noc' quelem vacax eb' yed' junoc noc' ch'ac calnel, malajocab' jab'oc spaltail noc' schavañil. ²⁴ Icha chi' tz'aj yic'ancot noc' eb' d'ayin. Syac'anoch yatz'amil noc' eb', sñusantz'a noc' eb' yuj in yic'anchari. ²⁵ Uque' c'ual sñustz'a noc' silab' chi' eb', syac'anpax junoc noc' chiva eb' silab'il, junoc noc' quelem vacax yed' junoc noc' ch'ac calnel yuj yac'ji tup mul. Malajocab' jab'oc spaltail noc' yoxvañil. ²⁶ Ichariej chi' sc'ulej eb' d'a uque' c'ual chi', yuj sacb'itan jun altar chi' eb' yic tz'ochcan vicoc. ²⁷ Axo slajvi yuquil c'ual chi', axo d'a svajxaquil c'ual yed' sb'eyñejb'ati, syac'ñej noc' silab' chi' eb', noc' stz'a smasanil yed' silab' yic junc'olal. Ichato chi' a in Jehová in svala' to tzex in cha d'a tzalajc'olal, xchi Jehová, xchi viñ d'ayin.

44

A yopisio puerta d'a stojolal b'aj sjavi c'u

¹ Ix in yic'xib'at viñ d'a spuertail templo d'a stojolal b'aj sjavi c'u. Ix vilani, macan jun puerta chi'.

² Ata' ix yal Jehová d'ayin icha tic: A jun puerta tic, ol canñej macan, malaj b'aq'uiñ ol jacchajoc. Malaj mach ol yal yoch d'ay, yujto a d'a jun tic

ix in och a in sDiosal in Israel tic. ³ Añej viñ yajalil choñab' syal sc'och vael ta' yic schi'an noc' silab' viñ d'a vichañ. A d'a corredor tz'och viñ, tz'ochc'och viñ d'a jun b'ab'el amac', añeja' ata' stz'elxita viñ, xchi Jehová chi' d'ayin.

Eb' smoj yoch d'a yol templo

⁴ Ix lajvi chi' ix in yic'anb'at jun viñ vinac chi' d'a jun puerta d'a stojalal norte d'a yichañ templo. Ix vilani ix b'ud'jiel yol templo chi' yuj stziquiquial Jehová. Ayic ix vilan jun chi' ix in em lachnaj d'a sat luum. ⁵ Ix yalanxi Jehová d'ayin icha tic: Ach anima, scham val ilani, schampax ab'an sleyal jun templo tic. Scham val ilani mach eb' syal yoch d'a yol templo tic, mach pax eb' max yal yochi.

⁶ Al d'a eb' etisraelal chi' to a in Jehová in sval icha tic: Ex in choñab' Israel, te pit ex, actejec e b'eyb'alan tas yajb'entac. ⁷ A ex tic ix eyix-tejb'at in templo. Comonxoñej ix e chaoch eb' ch'oc choñab'il d'a yool, aton juntzañ anima malaj yechel in trato d'a spensar yed' d'a snivanil. Ix eyixtejb'at eyac'an silab' d'ayin, aton xepual noc' silab' yed' schiq'uil noc', palta max e c'anab'ajej in trato, axo tas yajb'entac tze c'ulej. ⁸ Maj e c'anab'ajej in checnab'il yuj tas vic yaji, palta to ix eyactejan eyopisio chi' d'a yol sc'ab' eb' ch'oc choñab'il, xchi Jehová, xa chi.

⁹ Yuj chi' a in Jehová in sval icha tic: Mañxa b'aq'uiñ ol och junoc anima ch'oc choñab'il d'a in templo, aton eb' cajan d'a e cal, eb' mañ ay-ococh yechel in trato d'a spensar yed' d'a snivanil. ¹⁰ A eb' levita ix in actancani ayic in yactancan masanil eb' yetisraelal eb', yic tz'och eb' ejmelal

d'a juntzañ comon dios, ol scha spac eb' yuj schucal chi'. ¹¹ Syal smunlaj eb' yic stañvej spuertail in templo yed' d'a junocxo munlajel d'a in templo chi'. Syal smilancham noc' silab' eb', aton noc' sñusjitz'a silab'il d'ayin yed' juntzañxo noc' silab' syac' eb' choñab'. Yovalil b'ecan sc'ol eb' yac'an servil eb' yetchoñab' chi'. ¹² A d'a yalañtaxo yac'nac servil eb' yetisraelal eb' yic tz'och eb' ejmelal d'a juntzañ comon dios. Icha chi' ix aj scuchb'an eb' yetisraelal eb' chi' d'a chucal. Yuj chi' a in Jehová Yajal in svac' in ti' to ol scha spac eb' yuj smul chi'. ¹³ Max yal-laj yoch eb' d'a vichañ in yac'an servil d'a sacerdoteal, max yalpaxlaj syaman juntzañ tas nivac yelc'och eb', aton juntzañ vic yaji. Yovalil ol javoc q'uixvelal d'a yib'añ eb' yuj schucalil sc'ulejnac chi'. ¹⁴ A ticnaic, ol vac'och eb' stañvumaloc in templo, masanil comon munlajel ol vac' sb'o eb' ta'.

Eb' sacerdote

¹⁵ Palta a eb' sacerdote levita, yiñtilal viñaj Sadoc, a eb' chi' ix in yac'ñej servil eb', vach'chom a eb' yetisraelal eb' ix in yacteñcan eb'. Yuj chi' a in Jehová Yajal in svala' to añej eb' chi' syal sc'och d'a vichañ yic tzin yac'an servil. Syal yoch eb' d'a vichañ yic syac' xepual noc' noc' yed' schiq'uil noc' silab'il d'ayin. ¹⁶ Añej eb' syal yoch d'a yol in templo yic tzin yac'an servil eb' d'a tastac ay d'a yol templo chi'. Añej eb' syal yilan in munlajel ta'. ¹⁷ Ayic tz'och eb' d'a spuertail schab'il amac', yovalil a pichul lino syac'och eb'. Ayic ayoch eb' d'a yopisio ta', ma d'a yol templo, max yal-laj a pichul lana syac'och eb'. ¹⁸ Yovalil ayq'ue sc'ox eb'

nab'a lino. Yovalil lino pax yol svex eb' ayochi. Mocab' stzec' snañal eb' d'a junoc tas tz'ic'an yel yalil. ¹⁹ Ayic manto elta eb' d'a b'ab'el amac', b'aj ayec' eb' yetchoñab' eb', yovalil syic'canel spichul eb' sc'an d'a yopisio d'a yol templo chi', scan d'a yol juntzañ cuarto d'a yool chi'. Axo junxo spichul eb' syac'ochi yic vach' max ochcan smay jun pichul chi' d'a eb' ayec' chi'.

²⁰ Max sjoxel-laj d'ab'an sjolom eb'. Scha q'uib' xil sjolom eb' chi', añej sñitac sjoxel eb'. ²¹ Malaj junoc eb' sacerdote chi' tz'uc'an vino ayic tz'och d'a schab'il amac'. ²² Max yal yic'an eb' ix ix chamnaxo yetb'eyum eb', ma eb' ix actab'ilcan yuj yetb'eyum, palta añej junoc ix yetisraelal eb' cob'esto syic'a, ma junoc ix yetb'eyum junoc yet-sacerdoteal eb' chamnaxo.

²³ A eb' sacerdote chi', yovalil sc'ayb'ej eb' in choñab' eb' yic syojtaquejel eb' tas sic'b'ilel vuuj yed' tas mañ sic'b'iloquel vuuj, tas vach' yed' tas mañ vach'oc, icha yalan ley. ²⁴ Añeja', tato ay b'aj tz'och oval, a eb' sb'oani icha yalan ley. Yovalil sc'anab'ajej sleyal juntzañ in q'uiñ eb', sc'anab'ajej pax jun sc'ual ic'oj ip eb', aton jun c'u vic yaji.

²⁵ Malaj b'aq'uiñ syam junoc snivanil chamnac eb' yic max yixtejb'at sb'a eb', icha yalan ley. Añej tato a smam snun eb', ma junoc yuninal eb', ma yisil eb', ma junoc yuc'tac eb', ma junoc yanab' eb' cob'esto schami, syal syaman eb'. ²⁶ Slajvi chi' yovalil sacb'itej sb'a eb' icha yalan ley, uque' c'ual maxtzac ochlaj eb' munlajel d'a yol in templo chi'. ²⁷ Ayic tz'ochxi eb' d'a yol in templo chi' yic smunlajxi eb', a in Jehová in svala', yovalil syac' junoc noc' silab' eb' yuj stupil smul.

28 Malaj junoc smacb'en eb' sacerdote syic' d'a e choñab', ichato a in ayin och smacb'enoc eb'. 29 A svael eb' sacerdote chi', aton tas tz'ac'ji d'ayin yuj eb' eyetchoñab' yed' noc' silab' tz'ac'ji d'ayin yuj yac'ji tup mul yed' noc' tz'ac'ji stojoloc mul yed' masanil silab' syac' eb' yetisraelal eb' d'ayin. A juntzañ chi', yicñej eb' sacerdote chi' yaji. 30 A eb' sacerdote chi', a b'ab'el sat avb'en te vach', yovalil scha eb' yed' masanil tas tz'ac'ji d'ayin. Ayic sb'oan ixim pan eb' in choñab', a ixim b'ab'el sb'oi, a ixim syac' eb' d'a eb' sacerdote chi' yic vach' svac' in vach'c'olal d'a yib'añ eb'. 31 A eb' sacerdote chi', max yal-laj schi'an junoc noc' much eb', ma junocxo noc' noc' scomon chami, mato milb'ilcham yuj noc' chium noc'.

45

A lum luum yic Jehová yaji (Ez 48.9-20)

1-3 Ayic tz'och suerte yic spucchajec' lum luum d'a junjun iñtilal, yovalil ch'oc tz'ic'chajcanel jab'oc luum vic tz'ajcan a in Jehová in tic, 12 kilómetro yed' nañalxo steel luum, oye' kilómetro sat luum. Masanil jun lum chi', vic tz'ajcan luum. A d'a snañal lum chi', ata' tz'ic'jicanel junoc macañ lum b'aj scan templo, 250 metro tz'aj lum d'a schañil pac'añ. A d'a spatictac lum chi' scan pax jab'oc lum colan tz'ajcani, 25 metro sat. 4 A jun macañ lum chi' yic eb' sacerdote smunlaj d'a templo tz'aj luum, aton eb' tz'och d'a vichañ in yac'an servil. Ata' syal sb'oanq'ue spat eb' d'a spatictac in templo chi'. 5 Añeja' tz'ic'chajcanel junxo macañ lum luum, 12 kilómetro yed' nañalxo steel, oye'

kilómetro sat. A jun lum chi', yic eb' levita tz'ajcan luum, aton eb' smunlaj d'a templo yic vach' ay b'aj sb'oq'ue spat eb' b'aj scajnaji. ⁶ Axo d'a scostil lum vic yaji, yovalil scan junxo macañ luum. A jun lum chi' yic choñab' tz'ajcan luum. 12 kilómetro yed' nañalxo tz'aj steel luum, nañal yoxil kilómetro tz'aj sat luum, yic choñab' Israel tz'ajcan luum.

A lum sluum viñ yajal

(Ez 48.21-22)

⁷ Añejtona', ay chab' macañ lum luum, yic viñ yajal tz'ajcan luum. Ay jun macañ lum scan d'a stojolal b'aj sjavi c'u, axo junxo macañ luum, a d'a stojolal b'aj tz'em c'u scan luum, syalelc'ochi aton d'a stz'ey lum vic yaji yed' d'a stz'ey lum yic eb' choñab'. Lajan tz'aj steel luum yed' lum yic junjun iñtilal. ⁸ A jun macañ lum chi' yic viñ yajal Israel tz'ajcan luum. Yuj chi', a lum yic eb' in choñab', mañxo ol yiq'uec' lum eb' viñ yajal eb' chi', palta ol can lum d'a junjun macañ iñtilal.

A tas yovalil sc'anab'ajej eb' viñ yajal

⁹ A in Jehová Yajal in svala': Ex yajal Israel, mañxo eyixtej eb' in choñab', vach'ñejocab' tzeyutej e b'a, tojolñej tzeyutej e ch'olb'itan junoc tasi. Actejec e toc'anec' lum slum eb' in choñab'.

¹⁰ A echlab' te tz'acan tze c'ana'. ¹¹ A eyechlab' tze c'an d'a sat eyavb'en, lajanocab' yool yed' eyechlab' tze c'an d'a tas a' yaji. A nivan echlab', aton homer, 220 litro yool, a tz'ac'an yechel masanil echlab'. A jun homer chi', lajuñe' bato a' tz'em d'a yool, lajuñe' pax efa sat avb'en tz'em d'ay.

¹² Añeja' pax tas tz'echtaj yalil: A 20 gera, lajan yalil yed' jun ciclo, axo pax 60 ciclo lajan yalil

yed' jun mina.^{45.12} ¹³ Aton juntzañ ofrenda tic yovalil syac' eb' etisraelal: A ixim e trigo yed' ixim e cebada 60 macañ tzeyutej ixim. Jun macañ ixim tzeyac'a'. ¹⁴ Icha pax chi' tzeyutej eyaceite, 100 macañ tzeyutej. Jun macañ tzeyac'paxi. ¹⁵ Axo pax noc' calnel sva b'aj yax añ añc'ultac d'a yol yic Israel, jun noc' tzeyiq'uel d'a scal 200 oc noc'. A in Jehová in svala', masanil juntzañ tic ol c'anchaj d'a ofrendail yed' d'a silab' stz'ai yed' d'a silab' yic junc'olal yed' silab' yuj yac'ji tup smul eb' in choñab' Israel.

¹⁶ Yovalil masanil in choñab' Israel tz'ac'an juntzañ ofrenda chi' d'a viñ yajal yaj d'a scal eb'. ¹⁷ A viñ yajal chi' tz'ac'an noc' noc' stz'a silab'il yed' ixim trigo ofrendail yed' vino tz'ac'ji ayic tz'alji q'uen uj, d'a c'ual ic'oj ip yed' d'a juntzañ nivac q'uiñ vic yaji. Yovalil syac' pax silab' viñ yic stup mul, ixim trigo ofrendail, silab' stz'ai, silab' yic junc'olal yic vach' tz'ac'ji tup schucalil eb' yinñilal Israel.

A q'uiñ yic snachajcot'R'tas ajnac yelta eb' israel d'a Egipto

¹⁸ A in Dios Yajal in svala': A d'a b'ab'el c'u yic b'ab'el uj, yovalil tzeyac' junoc noc' quelem vacax malaj spaltail yic sach'ican in templo. ¹⁹ A viñ sat sacerdote tz'ic'anq'ue jab'oc schiq'uil noc' vacax chi', aton noc' ix ac'ji silab'il yuj yac'ji tup mul, sucanoch schiq'uil noc' viñ d'a smarcoal spuertail in templo, d'a spatictac schiquintac schañil yed' d'a yoxmacañil yich altar chaañ ayq'uei yed' d'a smarcoal spuertail chab'il amac'. ²⁰ Añeja' icha

45.12 **45:12** A jun ciclo quenñej d'a yichañ nañal onza.

chi' tz'aj pax d'a yuquil c'ual, yuj yalñej mach tz'och smul to mañ sc'anoc sc'ool, mato mañ yojta-coc tato van yoch smul. Icha chi' tz'aj sacb'icanel in templo chi'. ²¹ Ayic 14 yoch b'ab'el uj, tze chaanel yich q'uiñ yic tze naancot tas ajnac eyelta d'a Egipto. Uque' c'ual tze va ixim pan malaj yich. ²² A d'a jun c'ual chi', a viñ yajal, yovalil syac' junoc noc' quelem vacax viñ silab'il yuj smul, yuj pax yic masanil eb' choñab'. ²³ A d'a junjun c'u d'a uque' c'ual q'uiñ chi', yovalil syac' ucvañ noc' quelemtac vacax viñ yajal chi' yed' ucvañoc noc' ch'ac calnel, aton noc' malaj jab'oc spaltail. Sñusjitz'a noc' silab'il d'ayin. Tz'ac'jipax junoc noc' mam chiva d'a junjun c'u silab'il yuj yac'chaj tup mul. ²⁴ A yed' junjun noc' vacax chi' yed' junjun noc' calnel chi', tz'ac'jipax 40 libraoc ixim trigo yed' nañal schañil litrooc aceite.

Q'uiñ yic chinama

²⁵ Añejpaxa' d'a uque' c'ual q'uiñ yic chinama, aton jun q'uiñ schael yich d'a 15 yoch yuquil uj, a viñ yajal chi' yovalil syac'ñej silab' viñ. Lajan sb'isul noc' silab' chi' syac' viñ d'a junjun c'u, icha noc' syac' viñ d'a q'uiñ yic tze naancot tas ajnac eyelta d'a Egipto, aton noc' tz'ac'ji yuj stupchaj mul, noc' tz'ac'ji silab'il yed' ixim trigo yed' aceite ofrendail.

46

A tas yovalil sb'o viñ yajal ayic ay q'uiñ

¹ A in Jehová Yajal in svala': A jun spuertail schab'il amac' d'a stojolal b'aj sjavi c'u, a d'a vaque' c'ual munlajel, yovalil macanñej, añej d'a sc'ual

ic'oj ip sjacvi yed' d'a sc'ual yic tz'alji q'uen uj. ² A viñ yajal chi' tz'och viñ d'a jun puerta d'a b'ab'el amac', tz'och viñ d'a jun corredor d'a stojolal b'aj sjavi c'u. Tz'och liñan viñ d'a smarcoal jun puerta chi', yacb'an van sñusantz'a noc' silab' eb' sacerdote yed' noc' silab' yic junc'olal syac' viñ. Slajvi chi' tz'och viñ ejmelal d'ayin b'aj ayec' chi', ichato chi' tz'el viñ d'a corredor chi', palta scanñej jacan jun puerta chi', masanto vanxo sq'uic'b'i smacchaji. ³ Axo d'a sc'ual ic'oj ip yed' d'a yic tz'alji q'uen uj, yovalil tzul och eb' choñab' ejmelal d'ayin, d'a yichañ jun puerta chi'. ⁴ A noc' silab' yovalil syac' viñ yajal chi' d'ayin yic sñusjitz'a d'a sc'ual ic'oj ip, vacvañ noc' quelemtac calnel yed' jun noc' ch'ac calnel, malajocab' jab'oc spaltail noc' yucvañil. ⁵ Yovalil syac' 40 libraoc ixim harina viñ yed' noc' ch'ac calnel chi'. Axo yed' noc' quelemtac calnel chi', ato a' jantac tz'el d'a sc'ol viñ yac'ani. A yed' 40 libraoc ixim harina, syac' pax nañal schañil litro aceite viñ. ⁶ Axo d'a sc'ual ayic tz'alji q'uen uj, yovalil syac' junoc noc' quelem vacax viñ, vacvañoc noc' quelemtac calnel yed' junoc noc' ch'ac calnel. Masanil juntzañ noc' chi', malajocab' spaltail noc'. ⁷ A yed' noc' quelem vacax chi' syac' 40 libraoc ixim harina viñ. Icha pax chi' tz'aj yac'an jun noc' ch'ac calnel chi' viñ. Axo pax yed' noc' quelemtac calnel chi', yalñej jantac tz'el d'a sc'ol viñ yac'ani. Axo yed' junjun 40 libraoc ixim harina chi', syac' nañal schañil litro aceite viñ.

⁸ Ayic tz'och viñ yajal d'a spuertail schab'il amac' chi', tz'och viñ d'a corredor chi', añeja' ta' tz'elxi viñ. ⁹ Ayic tzul och eb' choñab' ejmelal

d'ayin d'a junjun q'uiñ, yovalil a tic sc'ulej eb': A mach tz'och d'a b'ab'el amac' d'a spuertail, d'a stojolal norte, a d'a puerta d'a stojolal sur tz'elxi. Axo mach tz'och d'a puerta d'a stojolal sur chi', a d'a puerta d'a stojolal norte chi' tz'elxi. Malaj junoc mach smeltzajxiel d'a puerta b'aj ix ochi, palta to tz'el d'a junxo puerta q'uelancot b'aj ix och chi'. ¹⁰ A viñ yajal chi', yovalil tz'och viñ yed' eb' choñab', tz'el pax viñ yed' eb'. ¹¹ A d'a nivac q'uiñ yed' sc'ual molanil, syac' 40 libraoc ixim harina viñ yajal chi' yed' junjun noc' quelemtac vacax. Icha pax chi' ixim syac' viñ yed' junjun noc' ch'ac calnel. Axo pax yed' junjun noc' quelemtac calnel, yalñej jantac tz'el d'a scol viñ yac'ani. A yed' junjun 40 libraoc ixim harina chi', syac' pax nañaloc schañil litro aceite viñ.

¹² Ayic tz'el d'a sc'ol viñ yajal chi' yac'an junoc noc' silab' d'ayin, junoc noc' sñusjitz'aoc, ma junoc noc' yic junc'olal, yovalil sjacchaj puerta d'a stojolal b'aj sjavi c'u, syac'an silab' viñ chi', icha syac' viñ d'a sc'ual ic'oj ip. Slajvi chi' tz'elxita viñ d'a puerta chi', ichato chi' smacchajxiani.

A ofrenda tz'ac'ji d'a junjun c'u

¹³⁻¹⁵ Junjun q'uiñib'alil d'a junjun c'u syac' silab' viñ yajal chi' d'ayin. Yovalil syac' junoc noc' quelem calnel viñ, yic sñusjitz'a noc' silab'il d'ayin, jun ab'il sq'uinal noc', malaj jab'oc spaltail noc'. A yed' jun noc' quelem calnel chi', syac' pax 14 libraoc ixim harina viñ yed' junoc litro aceite secchajem d'a yib'añ ixim. A jun tic, yovalil sc'anab'ajej viñ d'a masanil tiempo.

A tas yovalil sc'ulej viñ yajal yed' sluum

16 A in Jehová Yajal in svala': Tato a viñ yajal chi' siej jab'oc lum smacb'en d'a junoc yuninal, a jun lum chi' tz'ochcan smacb'enoc yuninal chi'.
 17 Palta tato a viñ yajal chi' siej jab'oc lum d'a junoc schecab' yic smacb'enej, masanto sjavi ab'il yic tz'el tas d'a libre, ichato chi' syic'anxi lum viñ yajal chi'. Axo scan lum smacb'enoc eb' yuninal viñ.
 18 A viñ yajal chi', malaj yalan yic viñ stoc'anec' smacb'en junocxo anima. A lum sluum viñ, a lum syac' viñ smacb'enoc eb' yuninal. Icha chi', malaj eb' malaj smacb'en scan d'a scal in choñab', xchi Jehová.

A juntzañ cusinu d'a templo

19 Ix lajvi chi', ix in yic'anb'at jun viñ vinac chi' d'a yoloch sti' jun puerta, d'a chab' pat yic eb' sacerdote scan d'a stojolal norte. Ix sch'oxan viñ d'ayin d'a stojolal b'aj tz'em c'u d'a spatic chab' pat chi'.
 20 Ix yalan viñ d'ayin icha tic: Aton d'a tic yovalil ol stz'añ noc' silab' eb' sacerdote tz'ac'ji silab'il yuj yac'ji tup mul, ma yuj stojoloc mul. A d'a tic ol b'ochaj pax ixim harina tz'ac'ji ofrendail. Icha chi', max ic'chajel juntzañ tastac chi' d'a b'ab'el amac', yic vach' max ochcan stziquiquial juntzañ tas yic Dios yaj d'a eb' anima, xchi viñ d'ayin.
 21 Ix lajvi chi', ix in yic'anelta viñ d'a jun b'ab'el amac', ix in yic'anec' viñ d'a scharñil pac'añ.
 22 Ix vilan d'a junjun schiquintac amac' chi', ay juntzañxo yunetac amac'. Lajan yechel scharñil. 20 metro steel, 15 metro sat.
 23 A d'a spatictac juntzañ yunetac amac' chi', ayq'ue jun muro nab'a q'ueen, axo d'a yichtac jun muro chi', ayq'ue b'aj tz'och c'ac'.
 24 Ix lajvi chi', ix yalan viñ

d'ayin icha tic: Aton d'a juntzañ cusinu tic stz'añ noc' silab' eb' smunlaj d'a templo tic, aton silab' syac' eb' choñab', xchi viñ d'ayin.

47

Jun a a' sq'ueul d'a yol templo

¹ Ix lajvi chi', ix in yic'anoch viñ d'a spuertail templo d'a stojolal b'aj sjavi c'u. Axo ix vilani, ay jun a a' sq'ueul d'a yalañ sti' puerta chi'. A jun a a' chi' sb'atcan a' d'a stojolal b'aj sjavi c'u, d'a co vach' ayic tzoñ elta d'a templo chi', tz'ec' a' d'a stojolal sur d'a jun altar. ² Ix lajvi chi', ix in yic'anelta viñ d'a spatic b'ab'el amac' chi', d'a jun puerta d'a stojolal norte. Ix b'at voyan in b'a d'a spatic amac' chi' yuj viñ, masanto d'a jun puerta d'a stojolal b'aj sjavi c'u. Ix vilani, ay jun a' yune' a' sq'ueul d'a stojolal sur d'a jun puerta chi'. ³ A jun viñ chi', ix b'at viñ d'a stojolal b'aj sjavi c'u, yed'nac jun ch'añ ch'añ viñ yic echlab'. Ix yechtan 500 metro viñ, ix in yic'anec' viñ d'a yol a a' chi', a d'a sjaj voc ix q'ueul a'. ⁴ Ix lajvi chi', ix yechtanxi 500 metroxo viñ, ix in yic'anxi ec' viñ d'a yol a'. Axo d'a sjolom in penec ix q'ueul a'. Ix yechtanxi 500 metroxo viñ, ix in yic'anxi ec' viñ d'a yol a'. Axo d'a in nañal ix q'uec'och a'. ⁵ Ix yechtanxi 500 metroxo viñ. A a' chi' te nivan ix aj a', mañxalaj mach syal sc'axpaj d'a yol a'. Te jul ix aj yich a', syal queq'ui, palta toxoñej sco mac'a'. ⁶ Ix yalan viñ d'ayin: Ach anima, scham val a naan tas ix il tic, xchi viñ.

Ix lajvi chi' ix in yic'anxicot viñ d'a stitac a a' chi'. ⁷ Axo ix vilani, mañxo jantacoc te te' ay d'a stitac a' chi'. ⁸ Ix lajvi chi', ix yalanxi viñ d'ayin: A jun

a' tic, sb'at a' d'a stojolal b'aj sjavi c'u, sb'atřej a' d'a sch'olanil a' Jordán, sb'atcan a' d'a yol a' mar Muerto. Ayic ol c'och a' d'a yol a' chi', ol chib'ocq'ue a' mar chi' yuj a'. ⁹ Yalxořej b'aj ol c'och jun a' tic, vach' ol cajnaj masanil macañil noc' noc' d'a yol a', mañxo jantacoc noc' chay ol q'uib'oc. Yujto a jun a' tic, ol chib'ocq'ue a a' c'achi' yuj a', ol te q'uib' tastac ay sq'uinal d'a yol a'. ¹⁰ Tzijtum eb' yamum chay ol aj d'a sti' a'. A d'a En-gadi masanto d'a En-eglaim ol yac' tacjoc schimpa eb' yamum chay chi'. Mañxo jantacoc macañil noc' chay ol q'uib' d'a a', icha smacañil schayil a' mar Mediterráneo. ¹¹ Axo pax stitac a' soc'omtac, ma b'aj ay a' cotac ñajab', mañ ol chib'oclej a', ata' ay a a' c'achi', ata' ol yic'q'ueta yatz'am anima. ¹² A d'a stitac a a' chi', ol q'uib'q'ue masanil macañil te te' sloji sat. A te te' chi', malaj b'aq'uiñ sc'ajb'anem xiil te'. Mañ ol yactejpax yac'an sat te'. Junjun uj syac'řej sat te', yujto a a' tz'elta d'a templo ayoch yaloc te'. A sat te' chi', ol lochajoc, axo xil te' ol och remeyoal, xchi viñ d'ayin.

A stz'acañil jun nación chi'

¹³ Ix yalan Jehová Yajal d'ayin icha tic: Aton stz'acañil lum lum ol scha' lajchave' macañ eb' yiñtilal Israel smacb'enoc. (A eb' yiñtilal viñaj José cha macañ smacb'en eb' ol yic'a'. ¹⁴ A in ix vac' in ti' vac'an jun lum tic d'a eb' e mam yicham. Lajanřej tz'aj e pucanec' lum d'a e cal e lajchave' iñtilal. Aton jun lum tic ol vac' e mach'enoc.)

¹⁵ Aton stz'acañil lum tic d'a jun pac'añ d'a stojolal norte: Schael d'a a' mar Mediterráneo, sc'och d'a choñab' Hetlón yed' d'a choñab' Zedad,

16 Hamat, Berota yed' Sibraim, aton ay d'a scal stz'acañil Damasco yed' Hamat masanto sc'och d'a Hazar-haticón, aton stz'acañ sb'a yed' Haurán.

17 Yuj chi', a stz'acañil luum schael d'a a' mar Mediterráneo masanto sc'och d'a Hazar-enán. Axo d'a norte scan lum yic choñab' Damasco yed' lum yic Hamat.

18 Axo stz'acañil lum d'a stojolal b'aj sjavi c'u, aton tic: Tz'ec' d'a stitac lum yic choñab' Haurán yed' yic Damasco. Sb'atñej d'a stitac a' Jordán, aton a' chi' tz'acañ yaj d'a scal choñab' Galaad yed' Israel, masanto sc'och d'a choñab' Tamar d'a stojolal sur d'a yic a' mar Muerto.

19 Axo pax stz'acañil lum d'a stojolal sur, aton tic: Schael d'a choñab' Tamar, tz'ec' d'a sjajtac a' Meriba-cades yed' d'a a' eluma' yic Egipto, masanto sc'och d'a a' Mediterráneo.

20 Axo pax d'a stojolal b'aj tz'em c'u, a a' mar Mediterráneo ayoch stz'acañiloc luum. Schael d'a stz'acañil yic Egipto tz'ec'ñej d'a sti' a' mar chi' masanto sc'och b'aj tzoñ och d'a choñab' Hamat.

21 Aton jun lum tic yovalil spucchajec' d'a e cal junjun macañ ex yĩñtilal Israel ex tic. 22 A lum ol eyic' yed' eb' ch'oc choñab'il ayec' d'a e cal, aton eb' ayxo yuninal. Ayic ol e pucanec' luum d'a e cal, lajan lum yic eb' ch'oc choñab'il chi' ol yic' eyed'oc.

23 A in Jehová Yajal in svala' to a eb' ch'oc choñab'il chi', ol scha' smacb'en eb' yalñej b'aj cajan d'a scal junjun iñtilal chi'.

48

A tas tz'aj spucanec' lum sluum eb' israel

1-7 A stz'acañil Israel d'a norte, schael d'a a' mar Mediterráneo, tz'ec' d'a Hetlón yed' b'aj tz'och b'e d'a Hamat yed' d'a Hazar-enán, tz'ec' d'a stojolal sur d'a lum yic Damasco yed' Hamat chi'. Junjun macañ yiñtilal Israel scha junoc macañ lum luum smacb'enoc, sb'at stz'acañil lum d'a stojolal b'aj sjavi c'u, masanto sc'och d'a a' mar Mediterráneo, d'a stojolal b'aj tz'em c'u. Icha tic ol aj schaan lum smacb'en eb' chi' d'a stz'olal, schael yich d'a norte scotrijej d'a sur: Dan, Aser, Neftalí, Manasés, Efraín, Rubén yed' Judá.

*A lum sic'b'ilel yicoc Jehová
(Ez 45.1-6)*

8 A d'a stz'ey lum smacb'en Judá, ata' ay jun lum sic'b'ileli: 12 kilómetro yed' nañalxo sat luum. Axo steel luum, lajan yed' steel lum smacb'en junjun iñtilal, scot d'a stojolal b'aj sjavi c'u masanto d'a stojolal b'aj tz'em c'u. A d'a snañal lum chi', ata' ay in templo.

9-10 A d'a jun lum luum vic yaj chi', ay jun macañ luum, 12 kilómetro yed' nañalxo steel luum, oye' kilómetro pax sat luum. A d'a snañal lum chi', ata' ay in templo. 11 A jun lum chi', yic lum eb' sacerdote ayoch in yac'an servil, aton eb' yiñtilal viñaj Sadoc, eb' maj tzac'laj d'a spatic eb' yetisraelal ayic in yactancan eb', icha ix yutej sb'a eb' yetlevitail eb'. 12-13 A d'a sti' lum yic eb' sacerdote chi', ata' ay lum yic eb' levita. A lum chi', 12 kilómetro yed' nañalxo steel luum, oye' kilómetro pax sat luum. A lum vic yaj chi', 12 kilómetro yed' nañalxo steel luum, 10 kilómetro sat luum. 14 A jun macañ lum chi' añej lum te vach' d'a yol nación chi'. Malaj

junoc macañ lum chi' syal schořchajeli. Max yal-laj sq'uexchaj lum, max yalpaxlaj yac'chaj lum d'a junocxo anima, yujto vic yaj lum.

¹⁵⁻¹⁸ Ay junxo macañ lum d'a scostil lum vic yaj chi', 12 kilómetro yed' nañalxo steel lum, nañal yoxil kilómetro sat lum, comon yaj lum. A d'a snañal yol lum chi', ata' ay nivan choñab'. Axo jantacto lum colan scani, syal scajnaj anima, syal pax sva noc' noc' ta'. A jun choñab' chi', 2 mil 250 metro scharñil pac'añ. A d'a spatictac choñab' chi', ay jab'xo lum lum oyaneq'ui, 125 metro sat lum. A noc' noc' sva d'a jab'xo lum lum chi'. A d'a jun pac'an d'a stojolal b'aj sjavi c'u d'a jun choñab' chi', ay jun macañ lum lum, oye' kilómetro steel lum. Añeja' d'a stojolal b'aj tz'em c'u, ay pax junxo macañ lum, oye' kilómetro pax steel lum. A d'a juntzañ lum chi' smunlaj anima ay d'a choñab' chi', axo sat yavb'en eb' smolo', a syab'lej eb'.
¹⁹ Yalñej mach anima d'a yic junjun macañ yĩñtilal Israel smunlaj d'a yol choñab' chi', syal smunlaj eb' d'a chab' macañ lum chi'.
²⁰ Masanil lum vic yaji yed' lum yic jun nivan choñab' ay d'a snañal jun lum sic'b'ilcanel chi', 12 kilómetro yed' nañalxo lum d'a scharñil pac'añ.

Lum sluum viñ yajal
(Ez 45.7-8)

²¹⁻²² A viñ yajal choñab' chi', a viñ tz'ican lum aycan d'a snañal lum smacb'en Judá yed' lum smacb'en Benjamín, syalelc'ochi, aton lum ay d'a stz'eytac lum vic yaji yed' d'a stz'ey lum yic choñab'. Ay jun macañ lum d'a stojolal b'aj sjavi c'u, 12 kilómetro yed' nañalxo sat lum, sb'atñej

lum d'a tz'acañ d'a stojolal b'aj sjavi c'u chi'. Axo pax d'a stojolal b'aj tz'em c'u ay junxo macañ luum, masanto d'a a' mar Mediterráneo sc'och luum. A d'a scal chab' macañ lum chi', ata' ay lum vic yaji, aton lum b'aj ay in templo yed' lum yic eb' sacerdote yed' pax lum yic eb' levita. Ata' ay pax lum b'aj ay nivan choñab'.

A lum smacb'en juntzañxo iñtilal

²³⁻²⁷ A lum smacb'en juntzañxo macañ yñtilal Israel, sb'atrěj d'a sur. Junjun iñtilal ol scha junjun macañ sluum, schael d'a tz'acañ d'a stojolal b'aj sjavi c'u masanto sc'och d'a tz'acañ d'a stojolal b'aj tz'em c'u. Icha tic ol aj schaan smacb'en eb' chi' d'a stzolal: Benjamín, Simeón, Isacar, Zabulón yed' Gad.

²⁸ A d'a stojolal sur ay lum smacb'en Gad, a stz'acañil luum, schael d'a Tamar, tz'ec' d'a sjaj a a' yic Meriba-cades, d'a a' eluma' yic Egipto, masanto sc'och d'a a' mar Mediterráneo.

²⁹ Aton jun lum chi' ol scha juntzañ yñtilal Israel smacb'enoc. Icha chi' ol aj e pucanec' luum.

A spuertail choñab'

³⁰⁻³⁴ A jun choñab' d'a snañal luum chi', ayoch muro d'a spatictac. A muro chi', 2 mil 250 metro yaj junjun pac'añ, lajan yaj schañil pac'añ. A d'a junjun pac'añ ay oxo' puerta. A d'a junjun puerta chi' ayoch sb'i junjun yñtilal Israel, icha tic yaj stzolal: A d'a oxo' puerta d'a stojolal norte, ayoch sb'i yic Rubén, yic Judá yed' yic Leví. A d'a oxo' puerta d'a stojolal b'aj sjavi c'u, ayoch sb'i yic José, yic Benjamín yed' yic Dan. A d'a oxo' puerta d'a stojolal sur, ayoch sb'i yic Simeón, yic Isacar yed'

yic Zabulón. Axo pax d'a oxe' puerta d'a stojolal b'aj tz'em c'u, ayoch sb'i yic Gad, yic Aser yed' yic Neftalí. ³⁵ A jun muro chi' 9 kilómetro yajoch d'a spatictac nivan choñab' chi'. A sb'i jun choñab' chi' ayic ol b'eyñejb'atoc: A Jehová ayec' d'a tic, ol sb'iej, xchi Jehová, xin chi.

A Ch'an Biblia D'a Chuj San Mateo
The Holy Bible in the Chuj San Mateo language of
Guatemala

La Santa Biblia en Chuj de San Mateo Ixtatán

copyright © 2007 Sociedad Bíblica de Guatemala

Language: Chuj de San Mateo Ixtatán (Chuj)

Dialect: Ixtatán

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2016-06-08

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 22 Nov 2019

43e98fca-30dd-583b-b172-dc26d705ee90